

پیشهنگ

خاکه لیووهی ۱۲۷۰ - کانوونی هونه ر و نه ده بییاتی کریکاری - کوردستان

شاعر		وینهکان	
۷۵	☆ ژانی توفانیکی نه سیر کاکه	سه ربه رگ ۹۴ - ۹۵	سالار درم بخش
۸۷	☆ کورپی هیزم کاکه	ره خنه ولیکولینه وه	
۸۰	☆ شیعیکی تینو		
۸۱	☆ صلاح دانه بران	سالی نوی ☆ مانیفست و وه رگیرانی بو زمانسی کوردی	
۸۲	☆ شه واره ی شیعر ده گیرم صلاح	۱	حه سه ن عه لی پوور
۸۵	☆ به هار بژینه وه هیوا	چیرۆك	
۸۷	☆ ناکیتر ناگه ریینه وه هیوا	۱۶	☆ با بوت بدویم دومیتیللا
	☆ ته رجه مه ی دوو شیعی شاملو ن - حسامی	۴۱	ن - حسامی کردوو یه به کوردی ☆ مامه ی نه فتسی شه به ق
۹۱	- ئایدا له ئاوبنه دا	۵۹	☆ بـژـی نیشتمان عه زیز نه سین
۹۲	- عیشقی هه موان		سه رگول به همه نی کردوو یه به کوردی ☆ سه ربه ست فریدون ناظری

سالی نوی

چه پکیک گولاله سووره‌ی گه‌ش ، له گه‌ل شنه‌ی پر له
عه‌تری به‌ره به‌یانی به‌هاران ، له گه‌ل بزهی خه‌م ره‌وینیسی
مناله دل به‌هاره‌کان پیشکه‌شتان و نه‌وروزی سالی تازه‌تان
لی پیروز بی !

هه‌ر به‌هاریک تووی هه‌زاران تاره‌زوو له دلماندا ده‌نپته‌وه
خوزگه‌ی شه‌وه‌ی هه‌وری ره‌شی‌گیر و گرفت و هه‌ژاری و به‌ش
مه‌ینه‌تی له ئاسمانی روونی ژیانمان رامالین . خوزگه‌ی
شه‌وه‌ی شادمانی وه‌کوو په‌پوله‌ی به‌هاری له سه‌ر گولی گونای
هه‌موو ساواکانمان بنیشیت و تریقه‌ی قاقا و پیکه‌نین دلمان
فینگ بکا ته‌وه . خوزگه‌ی شه‌وه‌ی دنیا به‌کی نوی پیک بینین
که‌تان و پوی به‌نازادی و به‌را به‌ری ئینسانه‌کان تیک
ته‌نرابی و سته‌م و نابه‌را به‌ری و چه‌وسانه‌وه‌ی تیدانه‌بی .
خوزگه‌ی شه‌وه‌ی که‌ژینی هه‌میشه به‌هار بی .

ئه‌گه‌ر سرووشت هه‌موو سالیک به‌هار دینی و تینی ژیان
وه‌به‌ر گیانی زه‌وی دینی و دار و گه‌لا سه‌وز ده‌کا و گول
ده‌پشکوی ، ئیمه‌ش به‌ش مه‌ینه‌تان ، به‌هه‌ول و کوشی خومان
به‌یه‌گرتن ، به‌خه‌باتی بی و چانمان بو‌رزگاری له‌کویله‌تی
و چه‌وسانه‌وه و بنیات نانی دنیا‌ی نازاد و به‌را به‌ر ، ده‌توانین
به‌هاری ژینمان بخولقینین . به‌هاری بو‌ژانه‌وه‌ی ژیان‌ی نوی ،
به‌هاری چه‌وسانه‌وه‌ی چه‌وساوه‌کان ، به‌هاری رزگاری ژیان‌له
چنگی زه‌خت و زور و سته‌مکاری حاکمانی کون ، به‌هاری
رزگاری ئاو ، رزگاری نان ، رزگاری کار له‌داوی ته‌ماع‌کاری
و چاوچونکی چه‌وسینه‌ران به‌هاری نازادی ئینسان له‌کوت و
به‌ندی کویله‌تی .

ده‌با خومان به‌پیر به‌هاره‌وه‌بچین . دل ئیشاویمان له
یه‌کتر پاک بکه‌ینه‌وه . هه‌وری به‌ختی ره‌شمان راده‌ین ، تو‌ز و
گه‌ردی خه‌م و په‌ژاره‌مان له‌روو بشوینه‌وه . و به‌هاری
ژیانمان بینین . به‌هار بخولقینین !

مانیفست و

وه رگیرانی بو زمانی کوردی

مانیفستی حیزبی کومونیست، نووسرا وهی کارل مارکس و فریدریک انگلس، له لایهن هاوری مصلح اسلامی (ریبوار) وه وه بو زمانی کوردی وه رگیرا وه . وه له شینتشاراتی مه رکه زی کومه له به تاریخی خه زلوه ری ۱۳۶۸ له چاپ ده رها توه . وه رگیرانی مانیفست به زمانی کوردی بو دو وه هم جار، بو کریکارانی پیشه وه و هاوریانی کومونیست له ده میکه وه پیویست بوونی خوی نیشان دا وه . به لام هه ر دو وه رگیرانه - که جیگی خویان نه گرتوه و ناتوانن خوینه ر رازی بکن، چ به وهی که زمانیکی ساده و ره وان و جوله بهندی ته وایان نیبه ، بیان به وهی که هه ر دو وه رگی نه یا نتوانیوه وه فادار بن به وه رگیراوی شینگلیسی "سامویل موور" .

له م نووسرا وه یه دا هه ول ته ده م ده ستینشانی ته وه بکه م که وه رگیراوی کوردی مانیفستی هاوری ریبوار نه یه توانیوه وه فادار بیت به وه رگیرا وه شینگلیسی به که ی بو هه مان مه به ست، هه ر وه کو هاوری ریبوار، که لک له وه رگیراوی فارسی و هه ره بی ش وه ره گرم .

به لام له پیشدا چند تیبینی به پیویست ته زانم :

ته و زمانه ی کاتی خوی به ره مه کانی مارکس و نه انگلسی پی نووسرا وه نیست زور که شوی کردوه و پوخت و پاراوتر بووه و زور وشه و عیباراتی تازه ها توون که وه رگیر ناتوانی له بدر چاویان نه گریت . وه شه گه ر وه رگیر ناگاداری ته م گورانه نه بیت وه بیان چاوی لی بیوشی سه ر له خوینه ر تیکه دا . بو نمونه :

له . ل* : ۵۴* : ۳۱ ته م عیباره ته ی خواره وه ها توه که ده قا و ده ق لسه

* ل / لاپره

* د / دبیر .

وه رگيراوى شينگلسى يه كه يه وه وه رگيراوه بروانه ل: ۸۴

"بيجگه له وه، روشن و ناشكرايه كه له ناوچوونى سيستمى سيستاي بهرهم هينان خوى، نابودى شيشتراكه تى (ژنان) سه ر چاوهى گرتووه له م سيستمه، يانى نابودى فه حشاي عمومى و خوسووسى به شوين خوى دا دينى." دياره خوينه ر له "فه حشاي عمومى و خوسووسى" تى ناگات، له جياتى شه وه شه بيت "فه حشاي ره سمى و غيره ره سمى" بنووسرى وه له وه رگيراوى عربى و فارسيش هر "فه حشاي ره سمى و غيره ره سمى نووسراوه .

* له هه نديك شوين دا ياددا شتى وه رگير پيويست بوو، بو شه وهى خوينه ر زياتر تى بگات. وه گ چون بو "گا تچينا" پيويست بوو هر ناواش بو "ئويشينا" پيوسته .

* له هه نديك شوين دا، دسته يا عبارت له وه رگيراوى شينگلسى مانيفست دا هه يه به لام له كوردى يه كه پيدا نيهه .
بو نمونه :

"In proportion as antagonism between classes within the nation vanishes, the hostility of one nation to another will come to an end"

ل: ۸۵

د: ۱۱

كه وه رگيرانى بو كوردى شه بيت به وه :
به له ناوچوونى دژا په تى چينا په تى له نيو ميلله ته كاندا، دژمنا په تى ميلله ته كان
له گه ل يه كتر كوتايى ديت. "
هر وه ها شم عيبار ته ش وه رنه رگيراوه :

ل: ۹۱ "Philosophical foundation of socialism".

كه شه بيت به

"بناغى فه لسه فى سوسيا ليسم."

بو شه وهى خوينه ر زياتر ناگا دارى شه وه هه لانه بيت كه له مانيفستى كوردى دا هه يه، له پيش دا ده ست نيشانى هه له كانم كردوه و له گه ل وه رگيراوى شينگلسى و عربى و فارسى دا به رده وام كردون تينجا پيشنيارى خومم كردوه .
كه لكه لم كتا بانه ي خواره وه وه رگرتوه كه مانيفستيان تيا دا وه رگير دراوه .

- ۱ KARL MARX

The Revolutions of 1848 .

۲- ماركس انجلس

منتخابات فى ثلاثة مجلدات

المجلد ۱ الجزء ۱
الترجمه الى العربية - دار التقدم ، ۱۹۸۰
طبع في الاتحاد السوفيتي
ترجمه الياس شاهين

۳ - مانيفست
كارل ماركس فردريك انگلس
انتشارات مركزى كومهله
چاپ سوم - فروردين ۱۳۶۵

(۱)

هر چند له م بیست و پینج ساله دا ، له وانهیه بارودوخ گورابی، هیشتا نه و
نه سله عمومی یانه که له م مانیفسته دا باس کراون، به تیکرا ، وهک همه همیشه دروستن*
ل : ۲ : د : ۷

گرچه در عرض بیست و پنج سال اخیر شرایط و اوضاع قویا تغییر یافته ، با این
همه ، اصول کلی مسائلی که در این " مانیفست " شرح و بسط داده شده است
روبهرفته تا زمان حاضر نیز به صحت کامل خود باقی مانده است ل : ۲ : د : ۲
و رغم ان الظروف تبدلت كثيرا خلال السنوات الخمس والعشرين الاخيره ،
فالمدای لعامه الوارده فی هذا " البيان " لاتزال بالاجمال محافظه حتی الیوم
على كل صحتها ، و ان كان يجب ادخال بعض التعديل على عدد من الفقرات
ل : ۱۱۰ : د : ۲۱

دروست وایه که بنووسری " له م بیست و پینج ساله ی نه خیردا " چونکه به م جوره
مه علوم نه بیت مه به ست کام " بیست و پینج ساله " یه . ههروه ها له " پیشه کی
بو چاپی نینگلیسی سالی ۱۸۸۸ " ته رجه مه ی نینگلیسی تاکید له سر بوونی کلمه ی
" نه خیر " نه کات . وه هر له م " پیشه کی " یه دا ، وه کو وه رگیراوی کوردی مانیفست
نووسراوه که " له وانهیه بارودوخ گورابی ، ... " ، به لام له ته رجه مه ی عربسی و
و فارسیدا تاکید له سر گورانی بارودوخ " نه کات ، که به بوچوونی من " بارودوخ
گوراوه " دروسته تا " له وانهیه بارودوخ گورا بی " ، هر له بهر نه وه شه هه ندیک
شوینی مانیفست ده سکاری هم له ده گرت ، هر وهک " پیشه کی بو چاپی نالمانسی
سالی ۱۸۷۲ " تاکید له سر گورانی نه م بارودوخ و ده سکاری مانیفست له هه ندی
شونیدا نه کات :

Howeuer much the state of things may have altered

* له بهر نه وه ی نه م " پیشه کی " یانه له چاپه نینگلیزی به کی دا نین نه م به شه له
گه له ده قی نینگلیزی به راورد نه کراون .

during the last twenty five years, the general principles laid down in the Manifesto are, on the whole, as correct today as ever.

ل : ۶۶ : د : ۱۲

(۲) بهلام هیشتا سهره رای نه مانه ش مانیفست به لگه به کی میژوویی به که ئیتیر شیمه ناتوانین دهستی تی به رین .
ل : ۳ : د : ۲

با این وجود "مانیفست" سندی است تاریخی و ما دیگر خود را محقق نمیدانیم که در آن تغییری وارد سازیم . ل : ۳ : د : ۷
و "البیان" مع کل هذا، وثیقه تاریخیه لاعتبر من حقنا تعدیلهما . ل : ۱۱۱
د : ۱۸

But then, the Manifesto has become a historical document which we have no longer any right to alter.

ل : ۶۶ : د : ۳۷ "پیشه کی بو چاپی ئینگلیسی سالی ۱۸۸۸"
دروست وایه که بنووسری "بهلام هیشتا سهره رای نه مانه ش مانیفست به لگه به کی میژوویی به که ئیتیر شیمه مافی نه وه مان نییه که دهستی تی به رین ههر وه ک لسه وه رگیرای فارسی و عربی وئینگلیسی نووسراوه .
(۳) مانیفست خوی تاریخیکی هه به . کاتیک بلاوکرا به وه ، له لایه ن پیشه نگانسی سوسیا لیزمی عیلمی به وه که نه و کات ژماره یان به کجار که م بووه ، پیشوازی به کی گه رم و گوری لی کرا ، بهلام زور زوو به کونه په رستی به ک که پاش شکستی کریکارانی پاریس، ژوئن ۱۸۴۸ ، هات پاشه کشه ی پی کرا . ل : ۱۹ : د : ۲۷
"مانیفست" برای خود دارای سرنوشتی است . هنگامیکه "مانیفست" انتشار یافت پیشگامان سوسیالیسم علمی، که در آن هنگام تعدادشان کم بود، آنرا با شور و شغف فراوانی استقبال کردند . ولی بزودی ارتجاعی که بر اثر شکست کارگران پاریس در ژوئن ۱۸۴۸ آغاز گردید "مانیفست" را در طاق نسیان گذاشت . ل : ۲۲
د : ۱۱

لقد عاش "البیان" حياة خاصة به ، فاستقبلته عند صدوره طلیعه الاشتراکیه العلمیه ، و کانت اذ ناک قلیلة العدد جدا ، بتحیات العماسه . و لکن سرعان ما قذفت به الرجیعه الی المورخه عقیب انکسار العمال البارسییین فی حزیران (یونیو) ۱۸۴۸ . ل : ۱۱۵ : د : ۲

دروست وایه که بنووسری "مانیفست خوی تاریخیکی هه به ، کاتیک بلاوکرا به وه

پیشه نگ ۱۱

له لایه ن پیشه ننگانی سوسیالیزمی عیلمی به وه که شه وکات ژماره یان به کجار کم بوو، پیشوازی به یکی گهرم و گوری لی کرا . به لامل زور زوو به کوته پهرستی به یک که پیشاش شکستی کریکارانی پاریس، ژوئن ۱۸۴۸، هات توانی پاشه کسه به "مانیفست" بکات .

(۴) سوسیالیزم له ۱۸۴۷ دا به بزووتنه وه به کی چینی متوسط ده ناسراو کومونیزم بزووتنه وه ی چینی کریکار بوو .

ل : ۲۱ د : ۳۰

در سال ۱۸۴۷ سوسیالیزم جنبش بورژوازی بود و کمونیزم - جنبش کارگری .

ل : ۲۵ د : ۶

کانت الاشتراکیه تدل فی عام ۱۸۴۷ علی حرکه بر جوازیه ، و الشوعیه علی حرکه عمالیه . ل : ۱۱۶ د : ۳۱

دروست وایه که بنووسری : " سوسیالیزم له ۱۸۴۷ دا به بزووتنه وه به کی بورژوازی ده ناسراو کومونیزم به بزووتنه وه به کی کریکاری ."

(۵) له بهر شه وهش که نیمه له و کاته دا له سر شه و باوهره سوور بووین کسه رزگاری کریکاران ههر ده بی به کرده وه ی خودی چینی کریکار بیته دی . ل : ۲۲ د : ۲ و از آنجا که ما از همان موقع عقیده راسخی داشتیم باینکه " نجات طبقه کارگر فقط میتواند بدست خود طبقه کارگر صورت گیرد " ل : ۲۵ د : ۸ و لما کان راینا الصریح الواضح منذ ذلك الحین ان " تحریر الطبقة العامله لایمکن ان یكون الا فی صنع الطبقة العامله نفسها " .

راست وایه که بنووسری " له بهر شه وهش که نیمه له و کاته وه له سر شه و باوهره سوور بووین که رزگاری کریکاران ههر ده بی به کرده وه ی خودی چینی کریکار بیته دی .

(۶) ههر چند له ولاتیکی دیاریکراو دا سه نعتی گه وره پهره ی گرتبی ، له نیو کریکارانی شه و ولاته دا داخوازی ناگا دار بوون له وه زعی خویان وه کو چینی کریکار به رانه بر به چینه داراگان ، به هیتر ده بی ، بزووتنه وه ی سوسیالیستی له نیویان دا پهره ده گری و داخوازی بو مانیفستیش زیاد ده کا . ل : ۲۳ د : ۵

بهمان میزان که در کشور معینی صنایع بزرگ رشد و توسعه یابد در بین کارگران این کشور میل به آگاهی از وضع خود بعنوان طبقه کارگر در قبال طبقات دارا تقویت میگردد، جنبش سوسیالیستی در میان آنها دامنه میگردد و تقاضای "مانیفست" فزونی مییابد . ل : ۲۷ د : ۵

و تبعاً لاتساع الصناعه الکبیره فی بلد معین، تشتد الرغبه بین عمال هذا البلد فی ادراک موقفهم بوصفهم الطبقة العامله فی علاقتها مع الطبقات المالکه ، و تشر الحرکه الاشتراکیه بینهم ، و يتعاضم الطلب علی "البیان" ل : ۱۱۸ د : ۶

دروست وایه که بنووسری " ههر چه نده له ولاتیکی دیاریکراو دا سه نعتی گه وره پهره ی گرتبی ، له نیو کریکارانی شه و ولاته دا مه یلی ناگا دار بوون له وه زعی

خویان وه کو چینی کریکار به رانبر به چینه داراکان ، به همیزتر ده بی ، بزووتنه وه ی سوسالیستی له نیویان دا پهره ده گری و داخوازی بو مانیفیست زیاد ده کا ."
(۷) هر به م بونه شه وه ، شورشی ۱۸۴۸ به کیه تی و سه ره خوویی شه و میلله تانه ی که تا شه ودم شه وان هیان نه بوو، له گهل خوی هینا . ئیتالیا ، ئالمان ، ئیستاش نوره ی له هستانه . ل : ۲۷ : د : ۱۳

بهمین جهت انقلاب ۱۸۴۸ میبایستی به وحدت و استقلال آن ملت که تا آن زمان فاقد چنین وحدت و استقلالی بودند، یعنی ایتالیا و آلمان و مجارستان، منجر گردد، حال نوبت لهستان رسیده است . ل : ۳۱ : د : ۱۰
و لهذا کان علی شوره ۱۸۴۸ ان تعمل معها فی مجراها الوحده و الاستقلال للامم التي كانت محرومه منها حتی ذاک : ایتالیا و المانیا و المجر و ستبعها بولونیای بدورها . ل : ۱۲۰ : د : ۱۸

دروست وایه که بنووسری " هر به م بونه شه وه ، شورشی ۱۸۴۸ به کیه تی و سه ره خوویی شه و میلله تانه ی که تا شه ودم شه وان هیان نه بوو، له گهل خو هینا : ئیتالیا ئالمان ، مجارستان ، ئیستاش نوره ی له هستانه .

(۸) کوتایی سه ده کانی فیئودالی ناوه راست و ده سپیکرانی سه رده می نویسی سه رمایه داری ، له لایهن روخساریکی گوره و شکوداره وه راگه به ندرا . ل : ۲۸ : د : ۳
پایان قرون وسطای فئودالی و آغاز دوران معاصر سرمایه داری در سیمای با عظمتی مجسم میشود . ل : ۲۳ : د : ۹
فان نه یه القرون الوسطی الاقطاعیه و بزوغ فجر العهد الراسمالي الحالی قد انطیعا بصوره عملا . ل : ۱۲۱ : د : ۵

دروست وایه که بنووسری " کوتایی سه ده کانی ناوه راستی فیئودالی و ده سپیکرانی سه رده می نویسی سه رمایه داری، له لایهن روخساریکی گوره و شکوداره وه راگه به ندرا .
(۹) به م جوړه ده بینین چلون بورژوازی نوی، خوی به ره می ره وتیکسی نوور و دریژی پیشرفته و زنجیره یه ک له شورش و ئینقلاب و گوران له شیوه ی به ره مهینان و شیوه ی تیجاره ت و گورینه وه دا . ل : ۳۰ : د : ۹

بدین ترتیب مشاهده میکنیم که بورژوازی نوین خود محصول یک جریان تکامل طولانی و پیکرشته تحولات در شیوه تولید و مبادله است . ل : ۳۷ : د : ۵
فالبرجوازیه المعاصر نفسها کماتری هی نتیجه تطور طویل و سلسله فی الشورات فی اسالیب الانتاج و التبادل . ل : ۱۲۴ : د : ۲۷

we see, therefore how the modern bourgeoisie is itself the product of long course of development, of series of revolutions in the modes of production and of exchange.

ل : ۶۹ : د : ۲۰

پیشه نگ ۱۱

دروست وایه که بنووسری " بهم جوره ده بینین چلون بورژوازی نوی ، خـوی به ره همی ره وتیکی دوور و دربیژی پیشرفت و زنجیره به ک له گورانی بنه رته تی لسه شیوهی به ره مهینان و شیوهی گورینه وه دایه .

(۱۰) نیستاش نال و گوریکی هر له و چه شنه خه ریکه له پیش چاوما ندارووده دا

ل : ۳۹ د : ۲۶

نظیر همین جریان نیز در برابر دیدگان ما انجام میپذیرد . ل : ۴۲ د : ۶

و تجری الان امام عیوننا حرکه مماثلله لهذه . ل : ۱۲۸ د : ۲۰

A similar movement is going on. before our own eyes.

ل : ۷۲ د : ۳۷

دروست وایه که بنووسری " نیستاش نال و گوریکی هر له و چه شنه له پیش

چاوماندا رووده دا .

(۱۱) نه و هیزه به ره مهینه رانه ی له نیختیاری کومه ل دان چیدی به کاری پیشرفت و پهره سندن مونا سه با تی مالیکیه تی بورژوایی نایه ن، به پیچه وانسه زیاد له نه ندازه ی نه مونا سه با ته گه وره و به هیز بوون، مونا سه با ته که ، لی یان بووه ته کوت و به ند . هر نه وه نده ش به سه ر نه م کوت و به ندانه دا زال بوون، پهریشانی ده خنه سه رتا پای کومه لگای سه رما یه داری و وجود و مانی مالیکیه تی سه رما یه داری ده خنه مه ترسی یه وه . ل : ۴۰ د : ۱۵

نیروهای مولده ایکه در اختیار اوست، دیگر بکار تکامل تمدن بورژوازی و مناسبات بورژوازی مالکیت نمیخورد، برعکس آن نیروها برای این مناسبات بسی عظیم شده اند و مناسبات بورژوازی، نشو و نما ی آنها را مانع میگردند، و هنگامیکه نیروهای مولده درهم شکستن تمام این موانع و سدها را آغاز میکنند، آنگاه سراسر جامعه بورژوازی را دچار پهریشانی و اختلال مینمایند و هستی مالکیت بورژوازی را دستخوش خطر میسازند . ل : ۴۴ د : ۵

و لم تعد القوى المنتیجه الموجوده تحت تصرف المجتمع تساعد علی نمو علاقات الملکيه البرجوازیه و تقدمها ، بل بالعکس، فقد اصحت هذه القوى عظیمه جدا بالنسبه لهذه العلاقات البرجوازیه التي اصحت عائقا فی سبیل تقدمها و توسعها . و كلما شرعت القوى المنتیجه تتغلب علی هذا العائقه رمت المجتمع البرجوازی باسره فی الاضطراب و الاختلال و هدوت وجود الملکيه البرجوازیه بالزلوال

ل : ۱۲۹ د : ۶

The productive forces at the disposal of society no longer tend to further the development of the conditions of bourgeois property, on the contrary, they have become too powerful for these conditions, by which they are fettered,

and so soon as they overcome these fetters, they bring disorder into the whole of bourgeois society, endanger the existence of bourgeois property.

ل : ۷۳ د : ۱۶

دروست وایه که بنووسری " نه و هیزه بهرهمهینه رانه ی له ئیختیاری کومه له دان چیدی به کاری پیشه رفت و پیره سه ندنی مونا سه با تی مالیکیه تی بورژوا تی نایه ن، به پیچه وانه ، زیاد له شه ندازه شه مونا سه با ته گه و ره و به هیز بوون، مونا سه با ته که، لی یان بووه ته کوت و به ند هر که هیزه کانی بهرهم هینان ده ستی کرد بووه ی زال بی به سر شه کوت و به ندانه دا ، پهریشانی ده خنه سرتا پای کومه لگی سه رما به داری و، وجودی و مانی مالیکیه تی سه رما به داری ده خنه سه مه ترسی په وه . "

له بهر شه وه ی شه گه ر هیزی بهرهم هینان به سه ر مونا سه با تی مالیکیه تی بورژوا بی نا زال بوو وه کو وه رگیر نووسویه تی ، پهریشانی ناو کومه لگا به رو نه ملان شه روات ، به وه ی که شورش سوسیالیستی بهرپا بووه .

(۱۲) باشه بورژوازی چلون به سه ر شه بوحرانانه دا زال ده بی ؟ له لایه که وه به له نیو بردنی کولیک له هیزه بهرهمهینه ره کان به زور و زورداری ؛ له لایه که تی تره وه به داگیر کردنی بازاری تازه و به بهر هه کیشانه وه ی زیاتر له لوانی کون . بیان پلین، به ریگا کرده وه بو بوحرانی گه وره تر و فه وتینه تر، و به کم کرده وه ی وه سایی پیش گرتن به بوحرانکان . ل : ۴۵ د : ۲۳

از چه طریق بورژوازی بحران را دفع میکند؟ از طرفی بوسیله محو اجباری توده های تمام و کمالی از نیروهای مولده و از طرف دیگر بوسیله تسخیر بازارهای تازه و بهره کشی بیشتر از بازارهای کهنه . و بالاخره از چه راه ؟ از این راه که بحران های وسیعتر و مخربتری را آماده میکند و از وسائل جلوگیری از آنها نیز میکاهد . ل : ۴۴ د : ۱۳

فکیف تتغلب البرجوازیه علی هذه الازمات؟ تتغلب بالتدمیر القسری لمقصدار من القوى المنتجة من جهة ، و باستیلاء علی اسواق جدیده و زیاده استثمار الاسواق جدیده و زیاده استثمار الاسواق القدیمة من جهة اخرى . بمانا ان؟ بتحضیر ازملات اعم و اهل، و تقلیل الوسائل التي یمكن تلافی هذه الازمات بها . ل : ۱۲۹ د : ۱۲

And how does the bourgeoisie get over the crises?
On the one hand by enforced destruction of a mass of productive forces, on the other, by the conquest of new markets, and by the more thorough exploitation of the old ones. That is to say, by paving the way for more extensive and more destructive crises, and by diminishing

the means whereby crises are prevented.

ل : ۷۳ : د : ۲۴

(۱۲) ہم ریخراو۔ بوونہ وہی پرولیتاریا و قہوارہ گرتنی وہ کوو چینیک و سرنجا میش وہ کوو حیزبیکسی سیاسی، ہمیشہ و دایم بہ ہوی رہ قابہ تی نیوان خودی کریکارانہ وہ، چہ تی تی دہ کہ وی . بہ لام ہمیشہ ش سر لہ نوی بہ ہیتر و پتہ وتر و گہ ورہ تر سرہمل دہ داتہ وہ . بورژوازی ناچار دہ کا ہندیک لہ داخوازہ کانسہ کریکاران بہ قانون بہ رسمہ بنا سی، بو ٹہ وہ ش لہ کیشہ و نا کوکی نیوان خودی بورژوازی کہ لک وہ ردہ گری؛ ہر بہ و جورہ ی قانونی روزگاری دہ سہ ساتہ لہ شینگلستان چہ سپا . ل : ۴۴ : د : ۹

این تشکل پرولتاریا بشکل طبقہ و سرانجام بصورت حزب سیاسی۔ ہر لحظہ در اثر رقابتی کہ بین خود کارگران وجود دارد مختل میگردد. ولی این تشکل ہاں دیگر قویتر و محکمتر و نیرومندتر ہوجود می آید و از منازعات بین قشرہای بورژوازی استفادہ نمودہ، آنہا را ناگزیر میکند کہ برخی از منافع کارگران برسمیت شناختہ شدہ و بہ آن صورت قانونی دادہ شود، از این قبیل است قانون مربوط بہ روزکار دہ ساتہ در انگلستان . ل : ۴۸ : د : ۱۸

الان انتظام البرولیتاریا فی طبقہ، و بالتالی، فی حزب سیاسی یحطمہ بصورہ مستمرہ تزام العمال فیما بینہم، و لکن هذا الانتظام لایختفی حتی یعود فیولید من جدید و ہو دائما اشد قوہ و اکثر صلابہ و اقوی باسا، و یستفد من الانقسامات بین شرائح البر جوازیین، فیجبرہم علی جعل بعض مصالح الطبقہ العالمبہ مشرووعہ معترفہا بها قانونیا، مثل قانون جعل مدہ بیوم العمل عشر ساعات فی انکلترا ل : ۱۳۲ : د : ۱۲

This organization of the proletarians into a class, and consequently into a political party, is continually being upset again by the competition between the workers themselves. But it ever rises up again, stronger, firmer, mightier. It compels legislative recognition of particular interests of the workers, by taking advantage of the divisions among the bourgeoisie itself. Thus the Ten Hours Bill in England was carried.

ل : ۷۶ : د :

دروست وایہ کہ بنووسی : " ہم ریخراو۔ بوونہ وہی پرولیتاریا و قہوارہ گرتنی وہ کوو چینک و سرہنجا میش وہ کوو حیزبیکسی سیاسی، ہمیشہ و دایم بہ ہوی رہ قابہ تسی

نیوان خودی کریکارانه وه، چه تی تیده که وی. به لام همه میشه ش سر له نوی به هیتر و پته وتر و گه وره تر سر هل ده داته وه، وه له کیشه و نا کوکی نیوان خودی بوژوازی که لک وره ده گری بو به ره سمیه ت ناسینی داخوازییه کانی کریکاران وه ده رهینانی به شیوهی قانونی. هر به و جوره قانونی روزکاری ده ساعات له شینگلستان چه سپا.

[کریکاران بو به دست هینانی داخوازییه کانیان له بوژوازی، نه ک هر که لک له نا کوکی نیوان خودی بوژوازی وره ده گرن (وه کو وه رگیر نووسیویتی) به لکو له به هیتر و پته وتر و گه وره تر بوونی ریکخراوی خوشیان. تیکوشانی کریکاران نه ک بو (به قانون به ره سمی) ناسینی داخوازییه کانیان نییه، به لکو بو به ده ست هینانی له واقعدا و قانونی بوونیشی هر له م په یوه نده دا.]

(۱۴) کومونسته کان حیزبکی جیا واز به رانه ر به باقی حیزبه کانی چینی کریکار

نین. ل. ۴۸: د. ۳

کومونسته حزب خاصی نیستند که در برابر دیگر احزاب کارگری قرار گرفته

باشند. ل. ۵۵: د. ۳

ان الشيوعيين لا يولفون حزبا خاصا معارضا ل احزاب العمال الاخرى. ل. ۱۳۵:

د. ۲۱

The Communists do not form a separate party opposed to other working class parties.

ل. ۷۹: ۵: ۲۲

دورست وایه که بنووسری "کومونسته کان حیزبکی جیا واز دانا مه زرینن به رانه ر به باقی حیزبه کانی چینی کریکار".

(۱۵) به م جوره، کومونسته کان، له لایه که وه، پیشه وترین و لیبراتورین به شی حیزبه کانی چینی کریکاری هر ولاتیکن - شه و به شه ی که همه مو به شه کانی تر به ره و پیش پال پیوه ده نی، له لایه کی تره وه، له باری تیئوریکه وه، شه وان، زیاد له باقی جه ما وه ری گه وره ی پرولیتاریا، له ریگا و رهوت و شه رایت و ده سکه وته نیهاییی و گشتی په کانی بزووتنه وه ی کریکاری به روشنی تی ده گن. ل. ۴۹: د. ۴

بدین مناسبت کومونسته عملا، با عزمترین بخش احزاب کارگری همه کشورها و همیشه محرک جنبش به پیشند، و اما از لحاظ تئوری، مزیت کومونسته نسبت به بقیه توده پرولتاریا در این است که آنان به شرایط و جریان و نتایج کلی جنبش پرولتاری پی برده اند. ل. ۵۵: د. ۱۴

فالشیو عمیون هم اذن، من الناحیه العملیه، احزم فریق فی احزاب العمال فی جمیع البلدان و اشدها عزمه، الفریق الذی یدفع الی الامام محلل الفرق الاخری و هم من الوجهه النظریه یمتازون عن بقیه البرولیتاریین بادراک واضح لظروف حرکه البرولیتاریا و سیرها و نتایجها العامه. ل. ۱۳۶: د. ۳

ل : ۷۳ : د : ۱۳

لقد تألفت في البلاد ، التي ازدهرت فيها المدينة الحديثه ، برجوازيه صغيره تتذبذب بين البرولتاريا و البرجوازيه . و لا كانت هذه الطبقة جزءا مكملًا للمجتمع البرجوازي فانها تتكون بدون انقطاع و لكن الافراد الذين يؤلفون هذه الطبقة يتدهورون على الدوام ، بنتيجه المزامحه ، الى صفوف البروليتاريا . ل : ۱۴۶ : د : ۲۲

In countries where modern civilization has become fully developed, a new class of petty bourgeois has been formed, fluctuating between proletariat and bourgeoisie and ever renewing itself as a supplementary part of bourgeois society. The individual members of this class, however, are being constantly hurled down in to the proletariat by the action of competition.

ل : ۸۹ : د : ۲۵

دروست وايه كه بنووسرى : " له و ولاتانهى شارستانيه تى نوى به ته واوى پهره ي سه ندوه چينيكي نوى له ورده بورژوازي پيک هاتوه ، كه له نيوان بورژوازي و پرو ليتاريا دا سر و خوار ده كا و ، وهك به شيكى پا شكوى كومه لگاي بورژوايي ، هم ميشه و دايم خوى ده ژبه نيته وه . شه فراى شه م چينه ، به هوى ره قابه ته وه ، هم ميشه و دايم به ره و نيو پروليتاريا فرى ده درين ."

(۱۸) سر کرده يى سه نعتى و سياسى بورژوازي ، له لايه كه وه ، به هوى كـ و وه بوونى سرما يه وه ، له لايه كى تریشه وه ، به هوى رايه رينى پروليتاريا يه كى شور شگره وه هره شه ي نابودى بي گومان له ورده بورژوازي ده كا . ل : ۶۶ : د : ۵

اين خرده بورژوازي با رعب تمام در انتظار آنستكه سلطه صنعتى و سياسى بورژوازي از طرفى بوسيله تمرکز سرمايه و از طرفى بر اثر رشد پرولتارياى انقلابى برايش نابودى و اضمحلال ببار بياورد . ل : ۷۸ : د : ۲۰

و واضح ان السياه الصناعيه و السياسيه للبرجوازيه تهدد هذه البرجوازيه الصغيره بالسقوط الاكيد بنتيجه تمرکز الرساميل من جهه ، و نمو البروليتاريا الثوريه من جهه اخرى . ل : ۱۵۰ : د : ۱۲

The industrial and political supremacy of the bourgeoisie threatens it with certain destruction on the one hand from the concentration of capital, on the other, from the rise of a revolutionary proletariat.

ل : ۹۲ : د : ۳۴

پیشه‌نگ ۱۱

دروست وایه که بنووسری : " سر کرده‌بیی سهنه‌تی و سیاسی بورژوازی، هه‌ره - شه‌ی نابوودی‌سی گومان له ورده بورژوازی ده‌کا، له لایه‌که‌وه، به هوی کووه‌بوونسی سرما‌یه‌وه، له لایه‌کی تریشه‌وه، به هوی گه‌شه و په‌ره‌گرتنی پرولیتاریای شورشگیره‌وه (۱۹) سیستمی به‌نا و " سوسیالیستی " و " کومونیستی "، که‌وانه‌ی " سن‌سیمون " و " فووریه " و " ئوئن " و که‌سانی تر باسیان ده‌کرد، له سهرده‌می سه‌ره‌تای گه‌شه کردوویی پرولیتاریا دا که پیشتر باسمان کرد سهری هه‌لدا . ل : ۶۹ د : ۱۶

سیستمهای اصلی سوسیالیستی و کونیستی، یعنی سیستم سن سیمون، فوریه اوئن و غیره در دوران اولیه که وصف آن گذشت، یعنی زمانی که مبارزه بیستن پرولتاریا و بورژوازی رشد نیافته بود، وجود می‌آید. ل : ۸۲ د : ۹
اما النظم الاشتراکیه التي جاء بها سان سیمون و فوریه و اوین و سواهم، فقد ظهرت فی المرحله الاولى غیر المنظوره للنضال بین البرولیتاریا و البرجوازیه، و هی المرحله التي تکلمنا عنها فیما سبق . ل : ۱۵۲ د :

The socialist and communist system properly so called, those of saint simon, Fourier, Owen and others, spring in to existence in the early undeveloped period, described above, of the struggle between proletariat and bourgeoisie.

ل : ۹۵ د : ۳۹

دروست وایه که بنووسری : " سه و سیستمه سوسیالیستی و کومونیستی یی‌ه‌ی " سن‌سیمون " و فووریه " و " ئوئن " و که‌سانی تر دایان هینا له سه‌ره ده‌می سهره‌تای گه‌شه نه کردوویی خه‌باتی نیوان پرولیتاریا و بورژوازی دا، که پیشتر باسمان کرد، سهری هه‌لدا .

(۲۰) دامه‌زینه‌رانی شه‌م سیستمانه، له حه‌قیقه‌ت دا، دژایه‌تی چینایه‌تسی ده‌بینن، هه‌ره‌که، کار تی کردنی عنصره شورشگیره‌کانی نیو نیزامی حاکم به سه‌ره کومه‌لایش‌دا ده‌بینن. ل : ۶۹ د : ۲۰

راست است مخترعین این سیستمها تضاد طبقاتی و همچنین تاثیر عناصر مخرب درون خود جامعه حاکمه را مشاهده میکنند. ل : ۸۷ د : ۱۳
صحیح ان مبتدعی هذه النظم یدرکون التناقض و التناثر بین الطبقات، و کذلک فعل عناصر الانحلال فی المجتمع السائد نفسه . ل : ۱۵۳ د : ۵

The founders of these systems see, indeed, the class antagonisms, aswell as the action of the decomposing elements in the prevailing form of society.

ل : ۹۵ د : ۵

دروست وایه که بنووسری : " دامه‌زینه‌رانی شه‌م سیستمانه، له حه‌قیقه‌ت دا ،

دزایه‌تی چینایه‌تی ده‌بینن، ههر وهک، کارتی کردنی عنصره تیکده ره‌کانی نیی —
نیزامی حاکم به سهر کومه‌لیش دا ده‌بینن."

(۲۱) له فرانسه کومونیسته‌کان له گهل سوسیال دیمکراته‌کان له دژی بورژوازی
پاریزکار و رادیکال یه‌کیان گرتوه. له ههمان کات دا مافی شه‌ویان بو خویسان
هیشتوته‌وه که ههلویستیکی ره‌خنه‌گرانه‌یان بی‌سه‌بارت به شه‌و قسانه و شه‌و
وه‌هم و خدیالانه‌ی که له سهرده‌می شورشی گه‌وره‌ی فرانسوه بې‌وونه باو. ل: ۷۳
د: ۱۵

در فرانسه کومونیستها، در مبارزه با بورژوازی محافظه‌کار و رادیکال به حزب
سوسیالیست دمکرات گرویده‌اند بدون آنکه از حفظ حق انتقاد نسبت به جملات و
توهماتى که از زمان انقلاب سنت شده است، صرف نظر کنند. ل: ۸۷ د: ۸
فضی قرنسا یتحالف الشیوعیون مع الحزب الاشتراکی الیدیوقراطی ضد البرجوازیه
المحافظه و الرادیکالیه، مع احتفاظهم بحق انتقاد العبارات و الاوهام التسی
خلفتها التقلید الثوریه - ل: ۱۵۵ د: ۱۸

In France the communists ally them selves with the Social-
Democrats, against the conservative and radical bourgeois,
reserving, however, the right to take up a critical position
in regard to phrases and illusions traditionally handed
down from the great Revolution.

ل: ۹۷ د: ۱۸

دروست وایه که بنووسری: "له فرانسه کومونیسته‌کان له گهل سوسیال دیمکرا-
ته‌کان له دژی بورژوازی پاریزکار و رادیکال یه‌کیان گرتوه. له ههمان کات دا مافی
شه‌ویان بو خویان هیشتوته‌وه که ههلویستیکی ره‌خنه‌گرانه‌یان بی‌سه‌بارت به
شه‌و قسانه و شه‌و وه‌هم و خدیالانه‌ی که له سهرده‌می شورشی گه‌وره‌ی بې‌وونه باو.
(۲۲) له سویس کومونیسته‌کان پشتی رادیکاله‌کانیان گرتوه، بی‌شه‌وی چا‌په‌وشی
له‌و حه‌قیقه‌ته بکنه که شه‌م حییزه له چهند عنصری شورشگری دژ به‌یه‌ک پیک‌ها‌تووه،
به‌شیکیان سوسیال دیموکراتن له‌چه‌شنی فرانسه، به‌شیکیشیان له بورژوا رادیکاله-
کانن ل: ۷۴ د: ۲

در سوئیس کومونیستها از رادیکال‌ها حمایت میکنند ولی از نظر دور نمی‌دارند
که این حزب از عناصر متضاد تشکیل شده است که قسمتی شامل سوسیالیست‌های،
دمکرات بسبک فرانسو و قسمت دیگر شامل بورژوا‌های رادیکال است. ل: ۸۸ د: ۳
فی سویسرا بیژیدون الرادیکالیین، دون ان ینکروا ان هذا الحزب مولف من
عناصر متناقضه، قسم منها اشتراکی - دیموقراطی بالمعنی الفرنسی للکلمه، و القسم
الآخر برجوازی رادیکالی. ل: ۱۵۶ د: ۱

In Switzerland the support the Radicals, without
losing sight of the fact that this party consists of antagonis-

پیشہ نگ ۱۱

tic elements, party of democratic socialists, in the France,
sense Partly Of radical bourgeois.

ل: ۹۷ د: ۲۳

دروست وایہ کہ بنووسری: "لہ سویس کومونیستہ کان پشتی رادیکالہ کان نیسان
گرتوہ، ہی تہ وہی چا وپوشی لہ و حہ قیقہ تہ بکن کہ تہ م حیزہ لہ چند عنصری
دژ بہ یہ ک پیک ہا تہ، بہ شیکیان سوسیا ل دیمکرا تن لہ چہ شنی فہ رانسہ
بہ شیکیشیان لہ بورژوا رادیکالہ کانن."

حسن علیپور

۱۰ / بہمن / ۶۷

با بوت بدم*

.....

بولیوی که توه ته نیوره راستی نامریکای جنوبی و ۵ میلیون کسی جه معییسه ته .
شیمه ش وه ک هم موو میلیه تانی نامریکای جنوبی به زمانی ئیسپانیا بی قسه ده که بین .
ولاته کی شیمه ولاتیکی به پیته . به تاییه ت معده نی زوره . معده نی قه لایی و زیو و
زیر و بیسموت و روح و ناسن . نفت و گازیشی همیه . له منته قه ی لای روژ هسلاتی
بولیوی گه لیک مه زرای به رین و بزوبین هم که ناژهلان تیدا به خبو ده کن . لیره وار
و جه نگل و باغی میوه ش له بولیوی زوره و حاسلاتی که شاه و رزیش زور ره عمه ل دی .
به رواله ت خه لکی بولیوی خاوه نی نه و سه روه تن . مه سه له ن معده نه کان به تاییه ت
مه عده نه گه وره کان هی ده وله تن . نه و مه عده نانه یان له ساحه به کانیا ن نه ستانده و
کردوویا نه ته میلی . ساحه بی نه و مه عده نانه به سه روه تی زوره وه له هم موو جیگا یه ک
نیوبانگیا ن دهر کردبوو . سه رما یه یه کی نه ونده زوریا ن پیکه وه نابوو که وه ختییک
مه عده نه کانیا ن لی نه ستینرایه وه شتر هیچی وا نه ما بوو که خه لک پیی شاد بسن و

ناهیکیان پپی بیتوه به‌رخو. به‌لام سه‌ره‌رای شه‌وه ساحب مه‌عده‌نه‌کان غه‌رامه -
تیشیان شه‌ستاند. مه‌عده‌نی چی؟ شه‌ونده‌ی به‌خه‌لکه‌که نه‌براله‌سه‌ر چاوی کویسری
دانین.

زوربه‌ی خه‌لگی بولیوی جووتیارن. نزدیک سه‌دی هه‌فتادی جه‌معییه‌تی بولیوی له
دیها‌ت ده‌ژین. ژیانیان هه‌تا بلیی هه‌ژارانه و ناخوشه. هیشتا سه‌د خوزگه‌به‌ژیانی
شیمه‌ی مه‌عده‌نچی. شه‌وه‌ی من له‌بابه‌ت بولیوی بیزانم زیاتر وه‌زعی مه‌عده‌نچی به -
کانه.

* شه‌وه‌ی لیره‌دا ده‌بخویننه‌وه، گورته‌یه‌ک له‌کتییی "با بوت بدویم" که -
به‌سه‌ره‌اتی ژنه کریکاریکی بولیویایی به‌ناوی دومیتیللا باریوس دوچونگارا.
خوزگه‌شه‌و کتیبه‌هه‌رچی زووتر که‌وتبا نیو بازاری کتییی کوردی په‌وه. شه‌م
گورته‌یه‌که نیستا له‌به‌ر ده‌ستی شه‌وه‌یه، پیشتر بو بلاو کردنه‌وه له‌رادیوی
ده‌نگی شورشی نیرانه‌وه ناماده‌گراوه و هه‌ر بو رادیوش ته‌رجه‌مه‌گراوه‌ته‌وه. بو‌یه
ته‌رجه‌مه‌که هه‌ندیک تاییه‌ته‌ندی زمانی رادیوی هه‌یه و بو چاپ‌کران له‌"پیشه‌نگ" -
یش داده‌سکاریم نه‌کرده‌وه.

ن. حسامی

نزیکه‌ی سمدی شه‌ستی داهات و دهرامه‌دی بولیوی له دهرهینانی مه‌عده‌نه و باقی دهرامه‌ده‌که‌ی هی نه‌فت و شتی وایه . ره‌نگه‌ نزیک ۳۵ هزار کریکاریک له مه‌عده‌نه ده‌وله‌تی‌یه‌کانی بولیوی هه‌بن و ۳۵ هزار کریکاریش له مه‌عده‌نه خوسوسه‌ی‌یه‌کان کار ده‌که‌ن . یانی ده‌کاته‌ نزیکه‌ی ۷۰ هه‌ژار کریکاری مه‌عده‌ن . کاری مه‌عده‌نچی‌یه‌کان له‌نیو مه‌عده‌نه‌کان دایه . سه‌رله‌به‌یانی هه‌موو روژی به‌ قوولایی مه‌عده‌ن دا رووده‌چهن ۸ سه‌عات له‌جیگه‌یک کار ده‌که‌ن که هه‌وای لی‌نیه‌ ئینسان هه‌لیمژی . جاری وایه‌ ئینسان سه‌رسنگی قورس ده‌بی . بونی گاز و ئاوی مه‌عده‌نی خه‌ریکه‌ ئینسان بخنکینی .

ئه‌و کاتی هه‌یشتا مه‌عده‌نه‌کان تازه وه‌ده‌رکه‌وتبوون ، مه‌عده‌نچی‌یه‌کان سه‌ری ره‌گه‌ - یه‌کیان ده‌گرت و به‌دوو‌ی دا ده‌چوون . ئه‌و کات ته‌نیا قه‌لایی مه‌رغووبیان ده‌رده‌هینا به‌لام ئیستا وانه‌ماوه . قه‌لایی که‌م بووه‌ته‌وه . ئیستا به‌رده‌کان ده‌ته‌قینه‌وه‌دینا میت ده‌خه‌نه‌نیو گاشه‌ به‌ردی زه‌لام زه‌لام و ده‌ی ته‌قینه‌وه . کاریکی زور سه‌خت و خه‌تره‌ - ناکه‌ چونکوو ته‌گه‌ر کار گه‌یشته‌ ته‌قینه‌وه هه‌رچی وه‌به‌ر بی ده‌ته‌قینه‌وه . فرکه‌ فرکی به‌رد بیروه‌ی دا ئه‌وه‌نده‌ زوره‌ که‌ ئینسان ده‌بی خیرا که‌لینیک په‌یدا کاو سه‌ری خوی وه‌په‌نا دا . ده‌بیته‌ توز و خولیک ئینسان دوو بست پیش خوی نابینی . ئه‌وه‌ش هه‌یج . ته‌گه‌ر بزنان کاره‌ساتی چه‌ند جه‌رگ بر ده‌قه‌ومی ! جاری وایه‌ کریکاره‌کان پییان وایه هه‌موو دینامیته‌کان ته‌قیونه‌ته‌وه . لیبی ده‌چه‌ پیش و سه‌ر قالی‌کار ده‌بنه‌وه له‌پر دینامیتیک ده‌ته‌قینه‌وه ! جا ئیتر خوتان بییری لی‌بکه‌نه‌وه به‌زنان کریکاری مال ویران چی‌به‌سه‌ر دی .

با باسی ماله‌کانتان بو بکه‌م . ماله مه‌عده‌نچی‌یه‌کان ده‌لیم :

سیگلو ۲۰ ئوردووگا یه‌کی مه‌عده‌نچی‌یه‌کانه و هه‌موو خانووه‌کانی سازمانی‌یه . خانووه‌کان به‌ ئه‌مانه‌ت ده‌درین به‌ کریکاره‌کان . یانی دوا‌ی ساله‌ها کار کردنی مه‌عده‌نچی‌یه‌کان ، خانووه‌کانیان لی‌ده‌ستینه‌وه . ته‌گه‌ر مه‌عده‌نچی‌یه‌که‌ش به‌مرییان تووشی نه‌خوشی حیره‌بی - یانی نه‌خوشی مه‌عده‌نچی‌یان - بی و بازنشست‌بگری ئه‌وه دیسان شیرکته‌ ژن و منداله‌که‌ی له‌و خانووه‌ وه‌ده‌ر ده‌نی . جا مه‌عده‌نچی‌یه‌که‌وته یان خانه‌واده‌ی بی سه‌رپه‌رستی ، سی مانگ موله‌تیا نچی‌ ده‌دری چواردیواریک بو خویان په‌یدا که‌ن .

خانووه‌کانمان زور ته‌نگه‌ به‌رن . وه‌تاغیکی ۶ - ۵ میتری . بو دانیشن ، بوئاشپه‌زی بو خه‌وتن ، بو که‌ل و په‌ل تیدا هه‌لگرتن و بو کایه‌ی مندال ، هه‌ر ئه‌و تاغه‌ وه‌تاغه‌یه . چوار دیواریکی بی ئاوی بی هه‌مامی بی ئاوده‌ست . هه‌ر باسی مالی خومان بکه‌م : ۹ سه‌ر خیزانین . سی ته‌ختمان له‌نیو وه‌تاغه‌که‌ داناوه . ۷ مندال له‌م وه‌تاغه‌دا ده‌خه‌ون ده‌رس و مه‌شقیان ده‌نووسنه‌وه ، کایه‌ ده‌که‌ن و ، هه‌مووشمان نانی تیدا ده‌خوین‌ده‌سته نوین و که‌ل و په‌لیش هه‌رچی هه‌مانه‌ یان ده‌بی له‌سه‌ر به‌ک هه‌لیچنین یان ده‌بی بزماریان بو دا کوئین ، به‌ میچی راره‌وه‌که‌یان داکه‌ین . منداله‌کانیش سی چواریکیان له‌سه‌ر ته‌خته‌کان ده‌خه‌ون . ئه‌وانی دیکه‌ش له‌ژیر ته‌خته‌کان یان له‌هه‌ر چی‌یه‌کی تر

پیشه نگ ۱۱

هه بی جیبی خویان ده که نه وه . ئاوی خوار دنه وه مان هه یه . به لام له مالی نا . چهنده شیره ی فشاری ههن بو هه موو ماله کان . ده چین راده وه ستین به نوره ، حاجه ته کانمان پر ده که بین . هه مام له ماله کان نیه . هه مامیکی عمومی هه یه ۱۲ - ۱۰ دووشی هه یه روژیک هه پیاوانه روژیک هه ژنان . ئه ویش ئه گهر نه فت هه بی دهنه ئاوه کی گهرم نیه و به ساردی خوی پی ده شوین . به لام ههر ئه و خانوانه ش که ئاوا تنه گهر و به بی ئیمکانان تن ، بو هه موو که س ده ست نادهن . ههر مه عده نچی به گ به پپی ئه وه ی چهنده سال له مه عده ن کاری کردبی و چهنده سهر خیزان بی و کاره کی له مه عده ن چ بی ئیمتیازی بو حیساب ده کری . بویه زور کریکار ههن که پیش ئه وه ی خانوویان وه بهر که وتبی نه خوشی مه عده نیان گرتوه و مردوون .

کیشه ی مه سکه ن هه میشه بو مه عده نچی به کان هه یه و ، شیر که تیش به بیان سووی ئه وه ی خهریکم وه رشکست ده بم ههر خوی لی گیل ده کا . هه ندیک له مه عده نچی به - کان که خویان جیگا و ریگان نیه له گه له و که سانه ده ژین که خانووی سازمانیان پیدراوه . به وانه ده لاین پاشماله . ئه م شیوه ژیا نه ئیتر زور سه خته به لام پیکه وه ده حا و بیینه وه . ئیمه خومان سالیک پاشماله بووین و له گه له ساحب ماله که مان نیوانمان زور خوش بوو . ئه وانیش مه عده نچی بوون . به نوره ههر جاره لایه که مان چیشت مان لی دهنه بو هه موومان . ئه مه گوشه به که له وه زمی ژیا نی مه عده نچی به کان یانی که سانیگ که سهر چاوه ی داهاتی ئه م ولاتنه و خویان ته نانه ت سهر په نایه کیان نیه .

ئو جار با بیمه سهر باسی شیوه ی ژیا نی مه عده نچی به کان

کریکارانی مه عده ن به سی نوره ده چنه سهر کار : ده سته یه کیان سه عات ۶ به یانی ده چپته مه عده ن و ۳ ی پاش نیوه رو دپته دهر . ده سته ی دووه م سه عات ۲ ی پاش نیوه رو ده چی و یازده ی شو دپته وه ، ده سته ی سیهه میش ده ی شه وی ده چی هه تا ۸ ی به یانی .

ئو وه ختانه ی کریکار ده سته ی به که م بی ، ژنه کان ده بی سه عات چواری به یانی هه ستن و نانیا ن بو ساز که ن . کریکاره کان هه تا سه عات ۳ ی پاش نیوه رو که دپته وه مال هه چ ناخون . ناشتوانن هه چ له گه له خویان به رنه مه عده ن . ئه وه له ن چونگ سوو قه ده غه یه . دوامینی ئه وه ش ، ئه گهر قه ده غه ش نه بی ئه و نان و پیخوره ی به و هه مسوو کون و که لاین و ره هولده دا بیری هه تا وه ختی خواردن له که ره م ده که وی . وه ک ده می مردووی لی دی . ته قینه وه ی دینامیت ئه وه هه چ ، ئه وه نده ی توز و دووکه له و گهرما و رتووبه ت هه یه ئینسان له وی شتیکیشی پی بی بو خواردن ، ههر نه خوارندی چاکتره . یانی مه عده نچی له ۵ ی به یانی به وه هه تا ۳ ی دوانیوه رو که دپته وه مال ، ته نییا شتیک که له گه رووی ئاوا بووه هه تا به ردلی بگری نانی به یانی به و والسلام . ره نگه بلین ئه ی چون کاری مه عده نیان بو ده کری ؟ ده زانن چ ده که ن ؟ گه لای کو کا ده مژن . گه لای کوکا ره گیگی تالی هه یه و برسیه تی له بیری ئینسان ده با نه وه . ئیشتیا کوپیر

ده کاتوه . کریکاره کان قلیاش له گهل گه لاکه ده خون هه تا تالی به که یان له دم دهر
چی .

له هه مووی ناخوشر نوره کاری شه وان هه . مه عده نچی شه و تا به یانی کار ده کا و
دیتوه مال که به روژ بخه وی . به لام مالی چی ده لیبی قالبه شه مچه به . هه موو مال هـ
کانیش دیوار یان به دیواری به که وه و مندال جیگایان بو کایه کردن نیه و له بهر
نا عیلاجی هه له مال ده میننه وه . دیواره کانیش هیند باریکن جیرانه که له مال هـ
خوی قسه ده کا ده لیبی له بن گوپی تویه . جا مه عده نچی هیلاک و شه که ت ، هه ر شه
دیوه و دیو ده کا ، ناخوی به که ی خه وی لی نا که وی و هه لده سستی وه دهر ده کـ ه وی .
هه ژاره خه وی خه و نا سایی شی لی هه رامه . میرده که م پر به دل له نوره کاری شه وان هـ
بیزاره . کریکاره کانی تریش وان . به لام نا عیلاجن نوره کاری شه وان هه ش قه بوول کن .
داب و ده ستووری شیر که ته و ده بی گهردن که چی بین . هه ر شه ونده بلیسی نا ،
که وشه کانت بو جووت ده کن ده لین فهرموو به خیرچی !

عومری مه عده نچی شه گه له سه ر یه ک حیسانی که ی ته قریبه ن ۳۵ ساله . کاتیکیش
ده گاته شه و ته منه ، شتر نه خوشی مه عده ن په کی خسته . چونکو بو دهر هیتانی بهردی
مه عده ن ، بهرده کان ده ته قیننه وه . شه وه کاری هه میشه یانه . کریکاری مه عده ن توز و
خول ده چیتته ناو سیپه لاک و کپی ده کا . دم و لیوی شین هه لده گه ری . ده ست ده کا
به ر شانه وه و سیپه لاک له تک له تک له گهل ر شانه وه که ی دینیتته وه . . . ده مری .
شه وه نه خوشی هه موو مه عده نچی به کانه . پپی ده لین سیلی کوز . له هه ندیک جی
خه لک لیمان ده ترسن . پپیان وایه شه و نه خوشی به مان لی ده گرنه وه . مه سه له ن جازر
نین خانوو به کری بدن به مه عده نچی .

نا وایه . گرفتاری مان هه ر یه ک و دووان نیه !

هه لبت شه گه ر گوی بده بینه ته بلیغاتی ده ولت ده بی بروا بکه بین که : به کویرای
چاوی شه بیتان ژبانمان شه ونده خوشه هه ر وه ره سهیری . وه ختیک قسه دیته سه ر
مه عده نچی به کان بوت ده بژیرن . مه سه کنی مه جانی یان هه یه ، هه مای مه جانی یان
هه یه ، ناوی خوار دنه وه ی مه جانی یان هه یه ، بهرقی مه جانی یان هه یه ، ته علیم و
ته ربیه تی مه جانی یان هه یه ، خوارباری هه ر زانیان هه یه و چی و چی . به لام هه ر
که س پپی خوشه بزانی لیره چ باسه ، با خوی بی و چاوی به سیگلو ۲۰ بکه وی .
ده ولت بو شه وه ی جاری نه مرین ، مه مره و مه ژنی شتیکمان پی ده دا . جاریک یه کیک
له رابه ره کانمان که پیاویکی گه وره بوو و ده ولت کوشتی ، ده لیبی شه وه زه عی زور
به سادیهی بوته وزیح دابین . وتی : هاوری یان ! ده هه زار کریکاری سیگلو ۲۰ ، مانگی
۴۰۰ - ۳۰۰ تون قه لایی ته ولید ده کن . دوایه کاغه زیکی هینا و کوتی : وای دانین
شه م پره کاغه زه شه و قازانجه یه که شیمه له مانگیک دا به ره ممان هینا وه . زورچاکه
با بزانبین شه و قازانجه چون دابش ده کری ! پره کاغه زه که ی کرده ۵ به شی به قه د
یه ک و وتی : له م ۵ به شه ، چوار به شی به سه رمایه دارانی ده ره وه ده بری و یه ک
به شی له بولیوی ده مینیتته وه ، له و یه ک به شه ده ولت ته قریبه ن نیوی ده گیریتته وه

بو خهرجی حمل و نه قل و گومرکات و هه زینه ی سادرات و، له نیوه کی تری، به شیکی بو خوی هه ل ده گری، ناخر هیزه چه کناره کان و وه زبیر و وه کیل و قازی و ره شیسس حقوقیان ده وی: سه فهر کردنیان بو دهر وه خهرجی ده وی. شم پوولانه ده بهن له ولاتانی تر پاشه که وتی ده کن هه تا شه گهر لبیره له ده سلات که وتن له وی وه ک میلیونیر بژین. به شیکی تری شم پووله بو نه رته ش، بو سازمانی "اطلاعات" و جاسووسی و شتی وا خهرج ده کری. له وه ی ده مینیه ته وه، ده ولت هه ندیکی ده ستینی بو خه ده ماتی کومه لایه تی و بهیهداشت و بهیمارستان و خهرجی به رق. به شیکی که میشی ده کریته خهرجی دا بین کردنی خوارباری هه رزان، بو شه وی چاوی مه عده نچی به کانی پی بهه ستن. ده یانه وی وا نیشان بدهن که شیمه له سایه ی ده وله ته وه. به ری ده چین و چوار قه لهم کالای وه ک نان و گوشت و بزنج و شه کرمان به قیمه تی هه رزان ده ست ده که وی. به لام حه قیقه ته شه وه به ده ولت شممه ههر له گیرفانی خومان ده رفینیسی . یانی له و شته ی که خومان به ره مه می دینین. وه ک بزنیگ سه ر بیرن: جه رگ و دل و گوشته کی بو شه وانه و باقی به که ی کلک و شاخ و گوی و ورگ و ریخوله هه مووی بو شیمه !

من ده لیم شه گهر خه لکه که خویان ده سه لاتدار بوایه ن شه و وه زعه به کجار وای لی نه ده هات. عومریشمان دریزتر ده بوو. پیش هه موو شتیگ وه زعی مه عده نه کانمان ده گوری. ماشین و ده زگای تازه مان ده کری، خورد و خوراک ی خومان ده گوری هه تا پیا وه کانمان ناوا تیدا نه چن. شه گهر ده ولت له فیکری سه رامایه ی شینسانی دا بوایه پیش هه موو شتیگ قانونیکی داده نا که هه یج که س له ۵ سال زیاتر له مه عده ن کار نه کا. خوشیان شه گهر ده ستمان بروا پیش هه موو شتیگ شه وه ده که بین. چونکوو بیچه له هه موو شتیکی دیکه، ناگری خه لک ته نیا وه ک ماشین زیندوو چاوی بکه بین که ههر ته ولید بکه ن و ته ولید بکه ن هه تا ده ست و لاقیان جووت ده کن و ده میمان داده چه قی و ده مرن و شه مجار شینسانی تر جیگایان بگرته وه و ههر ناوا بروا ... چونکوو گه وره ترین سه روه تی ههر کومه لیک شینسانه کانیه تی.

با هه ندیکیش باسی ژیانی ژنانی مه عده نچی بکه م

من له سه عات چواری به یانی به وه روزم لی ده بیته وه . به تایبته شه وه ختانه ی میرده که م نوره کاری ده سته ی به که م بی. پارشیوی بو حازر ده که م . دوایه داده نیشم کولووچه دروست ده که م بو فروشتن چونکوو به بی شه وه هه قده سته میرده که م به هه یج راناگا . دوایه له منداله کان شه وانه ی پیش نیوه رویان ده چه مه دره سه خویان حازر ده که ن و من ده چه مه سه ر شوردنی لیپاس که شه و دامناون بخووسین. سه عات ۸ بو کولووچه فروشتن وه در ده که موم . منداله کان شه وانه ی له مال بن له گه لم دین. بو کرینی نازووقه ش ده بی بچه م فروشگای شیرکه ت، بو شه وه ش منداله کان له گه ل خوم ده به م و به نوره یان ده چینه نیو سه فی گوشت و سه وزی و نه فت یان کولووچه ده فروشین. به ده رامه دی من و میرده که م ده توانین سه ر و به ری خهرجی خوراک و

پوشاک و یک بئینین. لیباس زور گرانه. نه غلب جار هر خوم لیباسه کان ده درووم. لیباسی حازمان بو ناکردری. له ۸ ی به یانی یه وه هتا سه عاتیکی بئینی بو نیوه رو به کولوچه فروشتن و خرید له فروشگا و سردانی کومپته ی ژنانی خانه دار و قسه کردن له گه له ژانه ی بو ته کبیر و راویژ دینه وی ده گوزه ری. ده مه ونیوه رو ده بی نه هار حازر کم چونکوو باقی منداله کان ده چنه مه درسه. پاش نیوه روش لیباس شورنم هه یه. ماشینی جل شوردن نیه. له شیره عمومی یه که نا و دینم و له ته شت نا ده یان شوم. بیجگه له وه ده بی له گه له منداله کانیش خریک بم بو دهرس و مه شقیان و که ل و پهل کولوچه ساز کردن بو سبه یینی ش حازر کم. باقی کاره کان ده مینه وه بو شو. منداله کان کولیک مه شق له گه له خویان دینه وه. له سهر میزیک یان قوتوویه ک، کارتونیک شتیک مه شقه کان یان ده نووسنه وه. جاری وایه هه موویان ته کلیفیان هه یه سینی و موجوده ش وه بهر ناکه وی داینین له سهر ی بنووسن. شه وه وه ختیگه که میرده کم به یانان بچیته کار. ته گهر شه و کار بی ده بی منیش کار و باره کم و اریک خه م که میرده کم بتوانی به روژ بخه وی. شه وه وزعی ژنانی نیمه یه روژگارمان ناوا ده گوزه ری. من خوم زور جار هتا نیوه شه و ناخوم و به هه موویوه ۵ - ۴ سه عات خه وم نیه.

من ده لیم مه عده نچی دوو جار ده چه وسپته وه چونکوو به م هه قده سته که مه وه ژنان ده بی له ماله وه وه ک خول خوله هه لسورین. شه وه کاری بی هه قده ست نه بی چیه؟ کاریکه نیمه ده یکه یین و شیرکه تیش حیسابی ناکا. تازه خو به چه وساندنه وه ی مه عده نچی یه ک ته نیی ژنه کی نا چه وسپندریته وه. جاری وایه منداله کانیش تیوه ده تلین. چونکوو کاری ماله وه شه وه نده زوره به روکی منداله کانیش ده گری. کاری وه ک ناوه یان، گوشت کرین و سه وزی کرین و شتی تر. مندالی فه قیر جاری وایه ده بی چند سه عات له نیو پاله په ستوی جه معییه ت دا راه ستن، پالیان پیوه ده نیسن، پپیان لی ده نین و نقورچیان تی ده کوشن. بو؟ له سهرچی؟ چونکوو نیمه خومان له مالی گرفتاری مان شه وه نده زوره پی راناگه یین بچین و جگه رگوشه کانمان ده نیسین. به و حاله وه ده بی به دهرس و مه شقیان را بگن. نیمه مانان مندالی شمان وه ک مندالی به شهر گه وره نا بی.

ده ولت پیی خوشه هیچ به کریکار نه دا. کریکار خوی ده بی به روی خوی له نا و ده کیشی. ههر مالی خومان بلیم. من، هم میرده کم کار ده کا، هم خوم، هه م منداله کانم هتا ده توانین خومان به خیو که یین به لام حاسله کی شه وه تا روژ به روژ شه ربا به کانی پی ده وله مندترده بی. بوونه ته ماری سهر خه زینه. نیمه ژنانیش شه وه هه موو کاره ده که یین به لام چونکووه قده ستمان پی نا دن زور که س پپیان وایه ژن کار ناکا. پپیان وایه ههر پیا و کار ده کا. چونکووه ههر شه وان هه قده ست وه رده گرن. روژیک هه روا له سهری دام بیم حیسابی بکم. له گه له چند ژنی دیکه نا نیشتین حیسانمان کرد. حیسانمان کرد ته گهر لیباس شوتن و شیوو کول به کری بی، ده ستیک لیباس که ۷-۶ کوبت بی به چندی ده شون؟ چیشت لینان و پوخت و په ز چندی تی ده چی، مندال

پیشه‌نگ ۱۱

به‌خیو کردن، هات و چووی بازار، خاوین کردنه‌وه‌ی نیو مال و خولاسه همه‌وو شه و کارانه‌ی ژنه مه‌عده‌نچی‌یه‌ک روژ تا ثیواری ده‌یانکا، همه‌موومان حیساب کرد .
ته‌ماشان کرد شه‌گر حه‌قده‌ستمان بو حیساب بکری، به لانی که مه‌وه ده‌بیته‌وه هینده و نیوی هه‌قده‌ستی میرده‌کانمان که له مه‌عده‌ن وه‌ری ده‌گرن. ناوا پیساوه - کانمان تی‌گه‌یاند که شیمه‌ش کار ده‌که‌یین و ره‌نگه له‌وان زیاتر شه‌رکی به‌ری چوونمان له‌سر شان بی. به‌لام ده‌ولت حیسابی نا‌کا .

مادام له‌گه‌ل شه‌م نه‌زم و نیزامه ههل که‌یین، وه‌زع و حالمان ههر شه‌وه ده‌بی‌بوپه پییم وایه شه‌وه که یه‌که‌م ده‌نگی ناره‌زایه‌تیمان ههر له مالی خومانه‌وه به‌رزکه‌یینه‌وه بو شیمه‌ی شورشگیر زور گرینگه . یه‌که‌م سه‌رکه‌وتن شه‌وه‌یه که ژن و پییا و من‌دال همه‌وو بینه نیو ریزی خه‌باتی چینه‌که‌مان. هه‌تا ههر ماله ببیته قه‌لایه‌ک که دوژمن بوی نه‌گیری. چونکوو تو له ماله خوت دوژمنت له بال دابی شه‌وه چه‌قویه‌کت دا‌وه‌ته ده‌ست دوژمنی خوت و ههر له چاوی خوت رو ده‌چپته‌وه .

وه‌ره حیسابی بکه . ههر چونیکی حیساب که‌ی ته‌ماشا ده‌که‌ی لازمه بو نه‌هیشتنی شه‌م وه‌زعه بیر و زه‌ینمان ته‌وا و روون بیته‌وه و به یه‌کجاری شه‌و فکره رزیوه ته‌ووور ههلده‌یین که ژن ده‌بی ههر له ماله‌وه به‌ژی و بمری و کاری به شتی وه‌ک اتحادیه و مه‌سایلی سیاسی و شه‌و چوره شتانه نه‌بی و خوی له هیچ نه‌گه‌یه‌نی. چونکوو شه‌گر ژن ههر له مالیش بی، خو دیسان له کوللی شه‌و نیزامه‌دا که ته‌راییی خوین و تین و توانی کریکار و ژنه‌که‌ی ده‌مژی، جا چ له مه‌عده‌ن و چ له کارخانه و چ له ههر جی یه‌کی دی، ژن ههر شه‌ریکی گرفتاری میرده‌که‌یه‌تی. وانیه ؟

ئیستا ده چمه سه رباسی ریکخراوه کانی کریکاران

من پیم وانیه سوننه تی خه باتی خه لکی بولیوی حاسلی خه باتی چینی زه حمه تکیشه که نهی هیشتوه اتحادیه کان بکه ونه ژیرده سستی ده ولت. چینی زه حمه تکیشی مه عده نچی له اتحادیه کاندای خوی ریکخستوه. مه سلهن له و جیگایه ی منی لی ده ژیم ۴ اتحادیه هه یه. شم اتحادیه نه ش هه موویان له فدراسیونی اتحادیه کانی کریکارانی مه عده نی بولیوی دا یه که ده گرنه وه. به لام اتحادیه ی کریکارانی ساختمان، کریکارانی کارخانه، شوفیره کانی کامیون، جووتیاران، کریکارانی ریگای ثاسن و کریکارانی تریش ههن و ههر ده سته اتحادیه یه که فدراسیونی خوی هه یه. هه موو فدراسیونه کانی شس له اتحادیه ی کریکارانی بولیوی دا کو ده بنه وه. هه موو ده سته اتحادیه کان له کونگره - کان دا پیک ها توون و مه سلهن شه گهر مه عده نچی یه کان موشکلیکیان بی و کریکارانی کارخانه موشکلیکی تر، هه موو شتیک له سر کاغز ده نووسری و پاشان دینن له کونگره یه که دا ده لین ده مانه نوی فلانه کاره بو مه عده نچی یه کان بکه یین و فیساره کار بو کریکارانی کارخانه. کاره که شه گهر ناوا هاودلی و هاوده نگی تیدا بوو شیمه ش هه موومان به دل پیمان خوشه ده ست بده یینه ده سستی یه که و چاره ی ده دری خومان بکه یین. اتحادیه ی کریکارانی بولیوی ناوا کار ده کا. مه سلهن شه گهر جاریک کریکارانی کارخانه یه که هیرشیان بگریته سر و مه ترسی سه رکوت کرانیان هه بی، اتحادیه ی کریکارانی بولیوی کریکارانی هه موو به شه کان ده نگ ده دا و داویان لی ده کا به خو پیشاندان پشتیوانی له کریکارانی شه و کارخانه یه بکه ن. یان شه گهر مه عده نچی یه کان شتیکیان لی بقه ومی، اتحادیه ی کریکارانی بولیوی هه موو اتحادیه - کانی تر بو کومه که پی کردنیان هه لده خرینی. شه گهر له من بهرسی شه من ده لییم اتحادیه و فدراسیون و اتحادیه ی کریکارانی بولیوی نماینده ی شیمه ن. قسه ی شیمه ده کن. ههر بویه ده بی وه که گلینه ی چاومان بیان پاریزین. شتیک دیکه: شیمه، له ریکخستنی خومان دا ده بی زور ناگامان له رابه ره کانمان بی. جارن، چونگوو وه که ئیستا توند و تول نه بووین، چون وه که ئیستا چا وکراوه و وردبین نه بووین و ناوا خوینمان له ده ماری یه کتر نه گه را بوو، زور که س له رابه ر و سه رکرده کانمان خه یانه تیان پی کردین و خویان به ده وله ته کان فروشت. جاری واش بوو سه به یه که ی شه وه بوو خومان چاک و خراپمان لیک نه ده کرده وه و که سی خراپ خراپمان هه لده - بژارد. مه سلهن ههر شه ونده دیتیمان که سیک ده م و راویزی خوشه و چاک قسه ده کا ده مانکوت: " شه ها دیتمانه وه. کایراه کی شاره زایه. شه وه حه تمن رابه ری

چاکه!" خه‌تای گه‌وره‌مان شه‌وه بوو. چند جار بیش ده‌ست و داوینمان پیی سووتا و چاکیش سووتا. بو همر که‌س قسه‌ه‌راش بی، کار و کرده‌وشی باشه؟ هه‌ندیک‌جاران ره‌فیی زور پاک و شهریف هه‌لده‌که‌وت که به ته‌واوی وجودی پیی خوش بوو خزمه‌ت به چینی زه‌حمه‌تکیش بکا. هه‌لمان ده‌بژارد و دواپه له‌بیرمان ده‌برده‌وه. به ته‌نیا ده‌ماپه‌وه که خوی چونی به سه‌لاح ده‌زانی له‌گه‌ل ده‌ولت و شیرکه‌ت تی که‌وی دیاره عاقیبه‌تی کاره که چی لی دی: هه‌زار کیشه‌یان تی ده‌هالاند و ده‌ستیان له‌خه‌سه‌ده‌گرت. به ته‌نی هیچی پی نه‌ده‌کرا. نه‌ویش چی ده‌کرد؟ ته‌گه‌ر پیی له‌شه‌رافه‌تی خوی نابا شه‌وه خوی پی ده‌فروشتن و ته‌گه‌ر هه‌ر سه‌ریشی به‌رز راگرتبا و مه‌یدانی بو چول نه‌کردبان تیری غه‌یبی به سه‌ردا ده‌باری یان وایان شورت و گوم ده‌کرد هه‌ر ده‌تکوت دلوه‌په ناویک بووه روچوه‌ته خواری.

به‌لام برده‌به‌ره فیر بووین قه‌دري به‌کیه‌تی و به‌کدلی خومان بزانیین و چه‌نند راه‌بری شورشگیری به جه‌وه‌ریش له‌نیو زه‌حمه‌تکیشان هه‌لکه‌وتن که ریگایان نشان داین. له‌م بیست‌ساله‌ی رابوردو دا چه‌ندین راه‌بری شهریف و پاکمان دوزی‌په‌وه و ئیستا ده‌زانیین چند لازمه هه‌میشه چاومان له هه‌موو حه‌ره‌کات و سه‌که‌ناتیان بی که بزانیین چون ده‌جوولینه‌وه، شه‌وه‌نده‌ش لازمه پشتیوانیان بین و له ته‌نگانه‌دا یاریده‌یان بده‌ین.

وه‌ختیک راه‌بریک ده‌که‌نه نیو زیندان، شه‌وه زور گرینگه که بزانی ئیمه پشتی به‌رناده‌ین. بزانی نه‌ک هه‌ر ناگامان له خویبه‌تی به‌لکو له‌خانه‌واده‌که‌شی. هه‌ر ره‌فییکی تووشی زیندان بی ده‌بی له‌وه دلنیا بی. وه‌ختیک دبیتته‌وه مالی خوت منداله‌کانت ده‌لین: "با به یان دایه هاوری یانی اتحادیه نانیان بوهینا‌ین" اه‌موو ئیش و تازاری و شکه‌نجه و زیندانت له له‌ش ده‌چپته‌ده‌ر و ته‌گه‌ر ئیستا نیکی شهریف بی و قه‌دري چاکه بزانی هه‌تا هه‌تایه خوت به ده‌پنداری شه‌وه خه‌لکه ده‌زانی ئیتر هیچ هیزیکی شه‌وه دنیا به ناتوانی له‌وه‌خه‌لکه‌ت جیا بگاته‌وه. ئیمه خومان شتی واماان دیتوه. ته‌جره‌به‌مان لیبی هه‌په. ره‌فیی واماان بوون پیمان باش بوو بمرن و پشتمان تی نه‌کن. هه‌ر واشیان کرد. شه‌وانه له‌وه سالانه‌دا که راه‌بر بوون ئیمه‌ی زه‌حمه‌تکیشان فیر کرد که چون ده‌گری اتحادیه و سازمان بدری که هیچ بنی به‌شهریک نه‌توانی فریبی بدا، نه‌تیجه‌که‌شی شه‌وه‌په که شه‌رو، ده‌ولت، ته‌گه‌ر ۵۰ که‌سیشیان لی بکوژی، سه‌ری سه‌تیشیان به بن گوم دا بکا، یان ۵۰۰ که‌سیشیان له ولاته‌که ده‌رکا محاله ته‌به‌قه‌ی کریکاری پی ته‌سلیم بکری.

ئیمه ده‌زانیین شه‌وه شه‌ره‌مان شه‌ریکی گه‌وره‌په. زوریش ده‌خا‌په‌نی. هه‌زاران‌راه‌بر هه‌ن. نه‌ک هه‌ر له‌نیو پیاوان دا به‌لکو له‌نیو ژنان و له‌نیو لاوه‌کانیش دا که‌سانیک هه‌ن بو تازایه‌تی هاوتایان نه‌په. ئیمه ژنانیش که ره‌فیی پیاوه‌کانمانین، هه‌ر له سه‌ر شه‌وه ریگا‌په‌ین. ئیمه هه‌ر شه‌وه ختی له‌سه‌ر پشتی لانک بووین وایان فیر کردین که بو چیشت لینان و مندا له‌خو کردن خولقاوین، توانای شه‌وه‌مان نه‌کاری گه‌وره‌مان پی بسپیرن. نابی قه‌ت خومان تیکه‌ل سیاست بکه‌ین. به‌لام ئیحتیاجی زه‌مانه

وای لی کردین ته و فکره له که لله مان دهرها و بیین. پا زده سال له وه پیش، ته و وه ختی ته به قی زه همه تکیش چه ره مه سهری و کویره وه ری وه ثامانی هینا بوو، نژیکه ی ۷۰ ژنیک له دهوری یه یک کو بووینه وه هتا چند که س له را به ره کان که له سر دا واکردنی زیا دکردنی هه قده ست گیرا بوون تا زاد کرین. ژنه کان دوا ی ته وه ی ۱۰ روژ مانیا ن له خواردن گرت دا واکه یا ن برده سر له و وه ختی وه ته سمییا ن گرت کوبنه وه دهوری یه یک و گورووهیکیان پیک هینا ناویان نا " کومیتته ی ژناتی خانه داری سیگلو ۲۰" له و وه خته وه ته م کومیتته یه هه میشه له گهل اتحادیه کان و باقی ریکخرا وه کانی چینی کریکار شانی دا وه ته بهر شرکی خوی و ههر بو ته و ثامانج و باوهره خه باتی کردوه. ژنانیش چند که سمان لی گیرا وه، سوال و جوابیا ن لی کردووین، زیندانی کراوین و مندالمان تیدا چوو. چونکوو شان به شانی هاوری کانمان له سه نگره ی خه بات دا بووین، به لام کومیتته تیک نه شکا وه. له م سالانه ش دا له جوابی بانگه وازی را به ره کانمان دا ۵ - ۴ هه زار ژن له خویشاندان دا به شداری بیان کرد. کومیتته ی ژناتی خانه دار دروست ههر اتحادیه ی به نموونه ی خوی دانا وه و ههر وه ک ته و کار ده کا. شمیه له فدرا سیونی کریکارانی مه عده نیش دا به شداری ده که بین له اتحادیه ی کریکارانی بولیویش دا جیگی خومان هه یه .

خولاسه، شمیه ده زانین خه باتیکی دوور و دریزمان له پیشه. به لام هه موومان تیوه ی چووین. نهک ههر شمیه، خه لکیکی په کجار زور له سه رتا سهری دنیا دا له سه نگره ی ته و خه باته دان. هه موو میلیه تیک شحتیا جی به ها وپشتی میلیه تانی تر هه یه دروست وهک شمیه. زور ولاتی دیکه ش وهک بولیوی، سه رکوت و زه بر و زه نگ و قسه تسل و کوشتاریان له سه ره و کاتیک بیر له وه ده که مه وه له نیو میلیه تانی دیکه ش خوشک و برا یانمان ههر له سر ته و ریگایه ی شمیه ن گش گش بالا ده که م. هه موو شتیکیان وهک یه که و خه باتیشمان لیک جیا نیه. ته و یه یک بوونه زور گرینگه. شمیه هه میشه هه ول ده دین ته م مه سه له یه له بولیوی به با شترین شیوه نیشان بده بین.

پیتان وایه ژناتی سیگلو ۲۰ چونه؟

سیگلو ۲۰ یه یک له مه ره که زه کانی مه عده نکاران هه که مه عده نچی یه کان ژنانشیا ن ههر له وی یه. من له و کاته وه شووم کرد ها تمه سیگلو ۲۰. لیره پینج سال عومری شیرینم به خویندنی "شینجیل" به سر چوو. ده چوو مه کوبوونه وه کانی فیرقه ی مه زه به ی و ده ستووره کانیا نم به ریوه ده برد. به لام له و وه ختی وه ها تمه نیو کومیتته ی ژناتی خانه دار شینجیل و فیرقه م وه لانا. چونکوو ده زانن چونه! شینسان له ژناتی خوی دا کاری له وانه واجب تری زوره. ههر چند په بیره وانی فیرقه پپیان ده کوتم خوت له کومیتته مه گه یه نه، ته وانه کافرن و شپتانی ره جیم چوو ته نیو کلیشه یا ن و کلیسا شجازه ت نا دا خوت تیکل کاری سیاست و شتی واکه ی، به لام دوا ی کیشه و قره یه کی زور حالیم کردن. پیم کوشن شیوه نه محتاجن نه په کتان له سر هه چ که وتوه له م دنیا یه له هه چتان که م نیه له فیرقه ده هالین، فیرقه و کلیسا بو شمیه مانانی

خেলکی سیگلو ۲۰ نابی. من به پانان نیو ساعات دره نگ ههستم ههتا شیواره کارم له دواپه وهختی نه وه م نیه روژی ۳ - ۲ ساعات حالم لی بی. جا نه و کلیسا و شته له بولیوی زور پیشینه داره. هه میشه له خزمته ده سالاتاره کاندای بووه. هه ر بوپه له نیو معده نچی به کاندای زور گوپی ناده نی. نه گهرچی هه ندیک که شیش و راهبه و ته نانه تئوسقوف وه رچه راخون و بوونه ته لایه نگری نیمه و له سهر نیمه لیبان دراوه و گیراون به لام کریکاره کان هه ر گوی یان ناده نی. خولاسه حیسابی خومم له گهل خومم کرد، نه گهرچی نیمان به خودام هه ر له دلدا بوو به لام ئیتر به لای نه نجومه من و فیرقه و شتی وادا نه چومم.

له سیگلو ۲۰ پاش دوو سال مندالیکم بوو. خوشکه کانم که له گهل زردایک نه ده. حاوانه وه ههاته لای من و خولاسه خیزانمان زوری کرد. میرده کم جاری و ابوو به مهستی ده هاته وه مال و ده یکو ت خو من خوشکه کانتم نه خواستوه بوچی خهرجی وان بدم. نه و خوشکه لی قه و ما وانم به شوین کاردا چیها ده رگا و ده رکیان کرد. له هیچ کوی نه گیرسانه وه. له مالیدا ۳ ژن بووین به هه رسیکمان جووتیکمان که وش بوو. مه جبوور بووین به نوره بچینه ده ر. ناوا بووین. ناوا ده ژیاپین. هه میشه هه ر نه و سال خوژگه به پار بووین.

نه وهختی ههاتینه سیگلو ۲۰ دوو رابه رمان هه بوو. به کیان فدریکوسکو بار و ته وری پی مینتل. له زور جیگا تاریخم بیستبوون. به لام اسکوبارم ته نیا روژیک دیت ته ویش نه و روژی له خانووی شیرکات وه ده ریان ناین: نیگا بانه کانی شیرکه تهله ته سه رمان کوتیان ههتا نیوه روتان موله ته ماله که چول بکن. ههتا نه من وه خو که وتم شره و بره پان هه لرژته ده ر. له بهر بی که سی و بی په نابی دانیشتیوم ده گریام. نا سمان دوور و زه وی سخت من چ بکم؟ دوو سی ژنی جیرانمان ههتن کوتیان چو لای یه کیک له رابه رانی معده نچی به کان. منیش به دوو دلی هه ستام چوممه مالی فدریکو سکوبار. ژنه که ی به گهرمی به ره و پیرم ههات کوتی وه ره دانیشه ههتا سکوبار دیته وه. دانیشتم ههتا ههاته وه و قه زیه کم بو گیراوه. زوری پی ناره حهت بوو. وام نه ده ناسی. پییم و ابوو له و پیاوانه به خویان گیف ده کهن و عاده تیا نه ورده فه رمایش به ره لاکهن. به لام زووتی گه بیستم نه وه له و پیاوانه نیه. له ته واوی ژیاپن دا پیاوی ناوا خوش قه لیم نه دیبوو. سه رتان نه یه شینم. هه ستا بوخوی له گه لم ههات. خیرا له اتحادیه ی کریکاران ماشینیکی وه رگرت و خوی چووه "ئیداره ی ریفا هی کومه لایه تی" و له گهل نیگا بانه کان به کیشه ههات، چون خه جاله تی ناتان گری کاری واتان کردوه؟ بو میردی نه و ژنه ش وه ک ئیوه کریکار نیه؟ دواپه ش پپی کوتن نه و ته سپاپ و وه سایله تان چون هینا وه ته ده ر هه ر ناوا بیانه نه وه سه ر جیگای خویان. نه وه لچار سکوبارم ناوا دیت. دوا ی نه وه ی نیگا بانه کان شته کانیا ن برده وه ژوور، کاغه زیکی نووسی و دایه ده ستم کوتی نه و ماله هه ر ئیوه ی تیدا ده بن. میرده کت له م شیرکه ته کار ده کا و که س حه قی نیه لی ره ده رتان کا.

سالی ۱۹۵۲ دواى شورشى خلك، دار و دهسته ي بزوتنه وهى "ئينقىلابى مىللى" هاتنه سەرگار و "پازستين سورو" بوو به ره ئيس جمهور. ئەمانه سەر به سه فاره تى ئەمريكا بوون و هەندىك فرمانيان دەر كرد كه كارى مەعدەن لە ژىر چااوه دىرى ئەمريكا و ئالمان و بانكى "تەوسعه ي بين المللى" دابى. نەتيجه كه ي بوو به كه م بوونه وهى ژماره ي مەعدەنچى به كان و كه م بوونه وهى هەقه ست. دياره كريكاره كان به تاييه ت له سيگلو ۲۵ له وه زعى كار و ژيانيان نارازى بوون و ناره زايه تى خوشيان دەرده برى.

ژان به چه رگمان گه يشت و ناره زايه تى ده ستى پيكر د. له پيش دا هەر چه و سرته بوو. دوا به ورده ورده بوو به شيعتيراز و ئاخريه كه ي بوو به خو پيشان دان. هەلبه ت ئەوانيش له روومان دا راه ستان. ئازووقه يان لى برين. هەقه ستيان وه دوا دا و تەنانه ت ده وا و دەرمانيشيان لى برين و راه به كانمانيان گرت.

وه ك مەروم له بىره : سالى ۱۹۶۳ شيركه تى مەعدەنه كانى بولىوى خوى هينا بووه حالى گيانه لالا كه ئەوه نده بى پوولم پوولى به شه دەرمانى بيمارستانم پى نادرى له و سەر و به نده دا ئانغوئا نزا به كى سه بر بلاو بيووه وه . ئيسهالى خو ينى و نه خوشى تر به تاييه ت له نيو منداله كاندا زور بوو. له پير مەعدەن لىي ئاشكرا بوو له وه خته دا كه له بهر بى پوولى ده نالى له گه ل ده سته به ك له "بازيگه رانى بين المللى" ي ژاپونى و ئامريكا بى و ئافريقا بى قەرادادى به سته و خه رجى سه فەر و مانه وه و كرىشى پى داون كه بينه سەر مەعدەنه كان به رنامه بو مەعدەنچيان به ريوه به رن. ئەوانه ي چوو- بوون و نمايشى ئەم جماعه ته يان دييوو ها تبوونه وه ده يانگوت له ئەوه له وه هه تا ئاخ ته بليغه بو سه رمايه دارى و له دژى سوسيا ليزم .

راه رانى شيمه و به تاييه ت سكو بار پيشتر تلگرافى كان بو شيركه تى مەعدەنه كانى بولىوى موخا به ره كرده بو و ريك و راست پييان كوتبوون كريكارنى شيركه ت نه رزشى پووشيك بو ئەم هونه رمه ندانه دانانين و ئەگەر ده وا و دەرمان مان بو نەنيرن هه موو ئەم هونه رمه ندانه به بارمته ده گرین. چه ند كريكاريش چوون قه تاره كه له خه ت دەر كەن هه تا هونه رمه ندانى موخته رەم وه سه ليه يان نه بى پىي بچنه وه . ئەو روژه شيمه بو تەما شاكردن چووينه ئيستگى قه تار . هونه رمه ندەكان هەر مليان ده كيشا ده يانكوت قه تار بو نه هات؟ شيمه ش دەمانگوت باران به شيك له خه ته كه ي شوتوه تەموه بردوويه خه ريكن چاكى ده كه نه وه . به لام كريكاره كان خه ته كه يان برىبوو . ئاخى شيركه ت مەجبوور بوو به په له ، به ته ياره ده وا و دەرمان بنيرى و تا قانه كانى به ريه ت وه . له راديوى ده نكى مەعدەنچى راگه يه ندرا دەرمان گه يشتوه و هه ركه س شىحتيا جى پى به تى نوسخه بىنى وه رگرى. بيمارستان ئەوشه وه هه تا به يانى كارى كرد .

کومیته‌ی ژنانی خانه دار

ثیمه له پیش دا پیمان واپوو ژن هەر بو شه وه دروست کراون له کونجی مال دانیشن، مندال به خپو بکن و پوخت و په ز بکن و لیباس بشون و کاري وه که فه عالییه تی کومه لایه تی و اتحادیه بی و سیاسی بو شه وان نابی. به لام ئیحتیاجی زه مانه وای لیکردین هەرچونیک بی خوریکه بین. دیاره ههتا خومان ریکخت و تاوا له دهوری بهک کو بووینه وه، زورمان چه ره سه ری دیت به لام حاسله که ی بوو به وه که شه مرو هیزیکی تربیش ها وپه پیمان و پشتیوانی مه عده نچی په کانه. ها وپه پیمانکی به هیز که گه لیک فیداکاری له خوی نیشان دا وه. شه ها په پیمان، کومیته‌ی ژنانی خانه داره. ریکخراویکه له پیش دا بناغه که ی له سیگلو ۲۰ دارژا و ئیستا له هه مسوو ناوچه مه عده نی په کان خه ریکی فه عالییه ته. کومیته‌ی ژنانی خانه دار سالی ۱۹۶۱ پیکهات شه وکات وه زعی گوزه ران و به ری چونمان له هه همیشه خراپتر بوو. میرده کانمان نریکه ی ۳ مانگ بوو یک قرانیان هه قده ست پی نه درابوو. واما ن لی هات هیچمان له مال دانه ما. نه هیچمان بوو بیخوبین و نه ده وا و ده رمان هه بوو بو نه خوشه کانمان.

مه عده نچی په کان ته سمیمان گرت راهه پیمایی به کی گشتی ساز بکن. ژن و پیاو و مندال و پیر و جوان درگی مالان قفل دهن و ملی ریگا بگرن بچه لاپاز پایته ختی بولیوی. ریگا که زور دوور و دریز بوو. نوکهر و چلکا و خوری ده ولت پیمان زانیسن و ریگیان لی گرتین. چهند که س له راهه ره کانیشمانیان گرت و بردیاننه زیندانیکه له لاپاز.

ژنان، بهک بهک و چهند چهند وه ری که وشن به ره و پایته خت ههتا سه ر و سوراغیکی میرده کانیان په پیدابکن. له لاپاز مه ئموورانی ده ولت دردیکیان پیدان به سه گ نه دری. جنیویان پیدان. قسه ی سووکیان پی کوتن. به ته ما بوون بشیان گرن. هەرچونیک بوو ژنه کان گه رانه وه و له تالاری اتحادیه ی ریکارانیه مه عده ن له دهوری بهک کو بوونه وه و له سه ر شه و ساغ بوونه وه که له جیاتی شه و ی به که به که بچن شه گه ر شه جار هه موو پیکه وه بچن به دهستی بهتال ناگه رینه وه. هه رواشیان کرد. هه ندیک که س بیستویان قه رار وایه شه م روژانه وه زیره کان له دهوری بهک کو بنه وه و نوپته ری کریکارانیش له و ی بی. ژنانیش کوتیان قهت واما ن بهه لئا که و ی با بچین هه ر له و ی دا وای تازاد کرانی میرده کانمان بکه یین. شه وشیان کرد. به لام هه ر که گه یشتنه شه ی بارزولایی به کان شالوویان بو هینان و به ته ماته رزیوی بیبار پیداکراو دایان گرتن. شه م بارزولایی یانه - بو به دبه ختی - به شیکن له ژنانی بولیوی ده زانن بو شه و ناوه بیان لی ناون؟ ماریا بارزولا ژنیکی شورشگیر بووه سالی ۱۹۴۲ بو

نه ستاندى زېده هه قده ست له ماليكان له خوپيشانندانيك دا ئالای به ده سته وه گرتوه
 و خوپيشانندانه كه ی بریوه بروده و ههر له و خوپيشانندانه ش دا كورزاوه . به لام حيزی
 حاكمی بولیوی شه و كات - یانی حيزی بزوتنه وه ی " ئینقلابی میلی" - هه نديك ژنی
 بی چا و رووی لیروه له وی كو كرده وه و نیوی نان بارزولایی و كاریان نه وه - بوو
 بزوتنه وه ی خه لك سه ركوت بكن . خولاسه دوا ی قره و كیشه په کی زور له گهل بارزولاد
 بی په كان، ژنه مه عده نچی په كان مانیان له خواردن گرت . كریكارانی كارخانه كانی
 پایته خت پشتیوانی یان لیکردن و شه و بردیانه وه تاغیک له فدراسیونی كریكارانی
 كارخانه كان . ژنه كان بریارنامه په کیان ده ركرد و داوا ی نازادی میرده كانیان و
 هه قده ستنی وه دوا كه وتوو یان و ته ئیمینی ئیحتیا جاتی فروشگا كانی مه عده ن و ته ئیمینی
 ده وا و ده رمان بو بیمارستانیان كرد . مانگرتنه كه ده روژی خایاند . له ما وه یسه دا
 دانجوو یان و كریكارانی كارخانه كان و ته نانه ت ژنه مه عده نچی په كانی جیگا كانی -
 تربیش بو نیشاندانی هاودلی و ها ومه به ستنی خویان ، تیکه لیان بوون و سه ره نجام
 ده وله تیان ناچار كرد دا خوازه كانیان بو سه لمینی .

ژنانی سه ركه وتوو سی سیگلو ۲۰، له گهل میرده نازاد كراوه كانیان هاتنه وه . شه و
 ژنانه كه تامی سه ركه وتیان چه شتوو ئیتر ده ستیان هه لنه گرت . کوتیان ده بی
 ریکخراویك پیک بینین و شان به شانی پیا وه كان خبات بکین . کوبوونه وه و
 میتینگیکیان پیک هینا و کوتیان ژنانی خانه دار ده بی کومینه یك پیک بینن نه وه -
 شیان كرد . کومینه كه شیان ناونا کومینه ی ژنانی خانه داری سیگلو ۲۰ . له پیش دا
 نزیكی ۷۰ كه س بوون . هه نديك له پیا وه كان گالته یان پی ده كردن . ده یانگوت
 شه گه ره و کومینه په دوو روژ توانی خوی راگری ئیمه ناوی خومان ده گورین . ژنه كان
 شه و تانه و ته شه ره شیان بیست . هه لبه ت قسه ی پیا وه كان وه راست نه گه را . شه و
 ریکخراوه ههر هات و گه وره بووه وه . ئیستا بووه ته ته شكیلاتیکی زور گرینگ نه كه هه ر
 بوژنان به لكوو بو هه موو چینی كریكار . دیاره شه و كار هیند ئاسانیش نه بوو . سا
 شتیكتان بو بگیریه وه : له هه وه لین خوپيشاندانی ژنان دا دوا ی شه ی سه ركه وتوانه
 له پایته خت گه را بوونه وه ، كاتیک ژنه كان چوونه سه ره یوانی ساختمانی اتحادیه
 كه سوخه ترانی بكن ، پیا وه كان دلیان بروایی نه ده دا ژنان له و جیگایه بینین كه
 ههر له كونه وه پیا وان سوخه ترانی یان لیکردبوو بویه هه نديك له پیا وه كان له نیو
 جه معیبه ته كه وه دننگیان هه لینا بوو ها واریان ده كرد : خوشكم وه ره خوار چوووه مالی
 چیشه كه ت ده سووتی . بچو مندالی خوت به خیو كه له وه چاره " ! ببوو به هه رایه ك
 وه ره سه یری . به لام ژنه كان له وانه نه بوون به م قسانه بخره جلین . گویان نه دایه
 شه م قسانه وروژ به روژ فه عالییه تنی خویان زیاتر كرد . ماشین تا پیکی شه ق و شریان
 په یدا كرد و نامه به دوا ی نامه دا ده یان نارد بو رادیوی مه عده نچی په كان كه بو چی
 قسه كانی ئیمه بلاو ناكه نه وه . نامه شیان بو كریكاره كان ده نووسی و داوا ی كومه کیان
 لی ده كردن . پیتان وایه ژنه كان له نامه كانیاندا بو شه لا و شه و لا چیان ده نووسی ؟
 مه سه له ن ده یان نووسی : ئیمه ش وه ك میرده كانمان موخالیفی به رنامه ی ئا بووری

ده‌ولتین. نامه‌یان بو وه زاره‌تخانه‌کان و بو ره‌ئیس جمهور ده‌نووسی و بیر و رای خوبان باس ده‌کرد. نامه‌کانیشیان له‌نیو کریکاران دا بلاو ده‌کرده‌وه، ده‌چوون سه‌ریان له‌فروشگاکانی خواربار ده‌دا که دلنیا بن جنسی باش به کریکاره‌کان ده‌ده‌ن، به‌مه‌درسه‌کاند ده‌گه‌ران هه‌تا بزنان چون به‌مندا له‌کان راده‌گه‌ن، ده‌چوونه بیمارستا - نه‌کان و ده‌رمانگا‌کان هه‌تا بزنان ئیحتیا جاتی نه‌خوشه‌کان چیه؟

هه‌ندیک ژنی توند و تول و هه‌لسوراو، ئه‌رکی ئه‌سلی کومیته‌که‌یان له‌سه‌ر شان بوو. گه‌لیک شه‌وان له‌گه‌ل پیاوه‌کان ئیشکیان ده‌گرت. چاوه‌دیری دارایی و ئه‌سنادی اتحادیه و ده‌فتوری مه‌رکزی و ئیستگه‌ی رادیوی مه‌عه‌ده‌نچی و کتیبخانه‌یان ده‌کرد و بو روشن‌کردنه‌وه‌ی زه‌ینی کریکاران به‌رنامه‌ی رادیویی‌یان ئاماده‌ده‌کرد.

ئه‌و کات کومیته هیشتا قودره‌تیکی وای نه‌بوو. پیاوه‌کانیش که‌له‌با‌یه‌خی ریکخراو بوونی ژنان وه‌ک ئیستا حالی نه‌بوون. به‌کاریکی دروستیان نه‌ده‌زانی و پشتیوانی‌یان لی نه‌ده‌کرد. ده‌وله‌تیش به‌قازانجی خوی که‌لکی لی وه‌رده‌گرت. مه‌سه‌له‌ن سالی ۱۹۶۴ که‌باری ئاتوووس به‌ده‌سه‌لات گه‌یشت، مه‌ئموورانی ده‌وله‌ت به‌شوویی - رابه‌رانی کومیته‌ی ژنانی خانه‌دارا ده‌گه‌ران و ده‌یان پرسی میرده‌که‌تان کی‌یه؟ خولاسه‌میردی ئه‌و ژنانه‌یان ته‌بعید ده‌کرد و پبیان ده‌کووتن: "ئیه‌وه له‌به‌ر چورمی سیاسی و سه‌ندیکی نه‌گیراون، به‌لکوو له‌به‌ر ئه‌وه‌گیراون که‌ئیجا زه‌تان داوه‌ژنه - کانتان بینه‌خزمه‌تکاری قازانجی بیگانه، ئیستا ئیه‌وه‌بچه ته‌بعید با ژنه‌کان خه‌رجی گوزه‌رانی مالی په‌یدا کن". هه‌ندیک له‌پیاوه‌کان که‌ئمه‌یان دیست نیگه‌رانی‌یان که‌وته دل و هه‌ندیکیان موخاله‌فتیان له‌گه‌ل فه‌عالیه‌تی ژنان کرد. هه‌ندیکیش له‌وه‌ده‌ترسان ژنه‌که‌یان قسه‌ی بیته‌وه‌سه‌ر و تومه‌تیکی بو هه‌لبه‌ستری و به‌دنا و بکری. چونکوو سه‌ره‌رای ره‌فتاری خومان و سه‌ره‌رای ئه‌وه‌ی رابه‌رانی اتحادیه زور ئیحترامان ده‌گرن، هیشتا که‌سانیک هه‌ن پبیان وایه ژن ئه‌گه‌ر داوین پاک بی و شتیکی له‌بن سه‌ری‌دا نه‌بی ئاوا خوی تیکه‌ل کاری پیاوان نا‌کا و ده‌م ناهینه‌ته‌پیش. هه‌ندیکیش پبیان وایه ژن ده‌بی له‌مالی خوی نه‌یه‌ته‌ده‌ر و خوی له‌سیاسه‌ت نه‌گه‌یه‌نی. له‌بیرمه‌سالی ۱۹۷۳ خو‌پیشاندانیکمان ساز کرد بو ئه‌ستاندنی ئیمکاناتی شوغلی زیاتر. ۵۰۰۰ ژن به‌شداری‌یان تیدا کرد. ژنه‌کان زوریان کاتیک چوونه‌وه‌مالی میرده‌کانیان لییان دا‌بوون و پبیان کووتبوون بوچی خوتان تیکه‌ل شتی‌وا ده‌کن. ئه‌و ژنانه‌ی میرده‌کانیان لییان دا‌بوون ئه‌وه‌نده زور بوون ئیمه‌نا‌چار بووین له‌رادیوی ده‌نگی مه‌عه‌ده‌نچی به‌واسی مه‌سه‌له‌که‌به‌کین و وتمان: ئه‌و که‌سه‌ی له‌سه‌ر ئه‌وه‌له‌ژنه‌که‌ی ده‌دا، ده‌بی پیاوی ده‌وله‌ت بی ده‌نا چون کاری ئاوا ناشیرین ده‌کا؟ ئه‌گه‌ر وایه‌بی بوچی پیش به‌فه‌عالیه‌تی ژنه‌که‌ی ده‌گری؟ ئه‌و پیاوه‌ ئه‌گه‌ر گوی له‌مستی ده‌وله‌ت و ئه‌ر‌با‌ه‌کان نیه‌چون ناهیلی ژنه‌که‌ی له‌و خو‌پیشاندانه‌دا به‌شداری بکا که سه‌ر و به‌ر به‌قازانجی ته‌به‌قه‌ی کریکاره؟

من خوم ته قریبهن له سالی ۱۹۶۳ وه فه عالییه تم له گهل کومیتیه ژنانی خانه داری
 سیگلو ۲۰ ده ست پیکرد. همر شه و ساله بوو دووباره رابه رانی اتحادیه یان گرت و
 زیندانی یان کردن. سکوبار و پی منتل Pimemel چوبوون به شداری له کونگره یه کی
 کریکاران دا بکهن له گهرانه ودا گرتیانن. همر شه و وخت خه بهرمان بیست
 وابه سته یه کی سه فاره تی شه مریکا به نیوی تام مارتین و ۳ نفر شه مریکایی تر ها توو-
 نه ته کاتاوی و مودیر عاملی شیرکه تی مه عده نه کان موزا که ره پی ته له گلیان. مه عده نچی
 یه کان همر که شه و خه بهرمان بیست ته سمیمیان گرت وتیان شه و ۴ که سه ده گریسن
 بهریان ناده یین هه تا رابه ره کانمان نازاد ده کرین. پیش شه وه ی شه و ۴ که سه بگریسن
 یه کیگ له کریکاره کانی شه ندامی هه یه کی ته نوینه رای ته سیگلو ۲۰ له کونگره ی
 کریکاران دا که توانیوی له دست پولیس هه لی، گه یشته وه لامان. بوی گیرا ینه وه
 که چون پولیس که مینی بو داناون و رابه ره کانیا ن به قول به ستراوی به عه زدا را-
 کیشا وه و چیها ته وه یین و بی حورمه تی یان پیکردوون. شه و خوی ها ویشتبوه سه ر
 دیواریک و پولیس ته قه ی لیکردبوو. بریندار بیوو. ده یکوت ته قه و ده سرریژی
 موسه لسه له کجار زور بوو. زه حمه ته رابه ره کان ما بن. کریکاره کان که شه مه یان بیست
 خوینیا ن وه کول هات. تیکرا چوونه شوینی میوانداری شه مریکایی یه کان و همر
 چواریا نیا ن گرت و زیا فه ته که یان لی کردنه ژه هره مار. کریکاره کان به ته ما بوون به
 توله ی خوینی رابه ره کانیا ن شه م چوار که سه له دار دن. هه موو زور سووره بوون
 چا وه روا ن بوون بزانتن چ ده قه ومی؟ له و وخته دا نوربیرتا - ره نیسی کومیتیه ژنانی
 خانه دار - رووی کرده مه عده نچی یه کان و کوتی: هیچ بیرتان له وه کرده ته وه شه و
 کاره ی ده یکن دروسته یان نا؟ شیمه ده بی شه وانه وه ک بارمه را گرین و له گهل
 رابه ره کانمان بیانگورینه وه. هیشتا مه علووم نیه شه وان کوژرا بن. شیمه شه وانه بکوژین
 ده ولت به سرمان دا ده دا کوشتا ریکمان لی ده کا، دواپی همر په شیمانی مان پی
 ده بری". قسه کانی ته و او بوون. ته سمیم گرتن بو کریکاره کان سه خت بوو. شه و
 شه مریکایی یانه له وانه بوون ته علیما تی جه نگی یان له ده سته ی کومان دوییی دا دیتبوو.
 راگرتیان ناسان نه بوو. هه موو چا وه ری بوون بزانتن کی راگرتیان وه شه ستو ده گری.
 ژنانی کومیتیه وتیان راگرتیان له شه ستوی شیمه. قسه یان له گهل یه کتر کرد و
 شه مریکایی یه کانیا ن برده کتیبخانه ی اتحادیه. ره نیسی کومیتیه ژنان، وه زیغه ی همر
 کام له ژنه کانی دیاری کرد و قه راریان دانا چند پوستی نیگابانی دانین. نوربیرتا
 ره نیسی کومیتیه که هه رچند میرده کی نه خوش بوو و له جی دا که وتبوو، به لام زور توند
 و تول هه لده سوورا. پی یه کی له بیمارستان بوو سه رله میرده کی ی بدا پی یه کی له
 اتحادیه بوو. له و سه روه بنده دا میرده کی له ژیر عمه ل دا مرد. به لام هیچ پیی تیک
 نه چوو. هه روا نازا هه لده سوورا. چونکوو ده یزانی شه ریکی چند گه وه ی له سه رشانه
 خانه واده ی مه عده نچی یه کان هه موو ها تبوونه اتحادیه. له هه موو شتیک دا پیکه وه
 شه ریک بووین. یه کیگ غزای بو ها تبا یه له نیو هه موومان دا ته قسم ده کرا. مندالی
 هه موومان له تالاره گه وره کی اتحادیه دا کایه یان ده کرد. چند که سمان نیگابان

پیشه‌نگ ۱۱

بوون. له‌گه‌ل ریبه‌رایه‌تی اتحادیه‌ش په‌یوه‌ن‌دیمان هه‌بوو. ره‌ئیس‌ی کومیته‌که هه‌ر
خه‌به‌ریکی تازه‌ی له وه‌زعی رابه‌ره زیندانی‌یه‌کانمان ده‌ست که‌وتبا بوی ده‌گیرا‌ینه‌وه
هه‌موو شتی‌ک به‌باشی به‌ریوه ده‌چوو. به‌لام شه‌و روژه شتی‌ک قه‌وما. بوتان ده‌گیرمه‌وه :
به‌کریگیراوانی ره‌ئیس‌جمهور پازستن سورو، جووتیارانی دی‌یه‌کی نزدیک‌خومانیا
لی‌هان نابووین. دوو سی‌روژ پی‌چوو یه‌ک دوو نه‌قه‌ر به‌هاوار‌هاوار هاتنه‌لامان
کوتیان جووتیارانی‌توکورن یا به‌سهریان‌نا داوین، مه‌زرامانیا ناگرتی‌بهر داوه ،
ناژهل و مالانمانیا سهر بریوه و شه‌تکیان به‌ژن و کچه‌کانمان کردوه و په‌نامان بو
ئیه‌وه هیناوه کاریکمان بو بکه‌ن و له‌دامان پرسن. ئیمه‌ش ناگامان له‌مردنی‌خومان
بی‌ناگامان له‌وه نه‌بوو شه‌و مه‌سه‌له‌یه هه‌ر سهرتا‌پی‌ی درویه . خولاسه وه‌خو که‌وتبین و
له‌رادییی مه‌عه‌نچی‌یه‌وه به‌ته‌فسیل سهرزه‌نشتی شه‌و جووتیارانه‌مان کرد. له‌ولاشه‌وه
هه‌ر شه‌و که‌سانه‌ی هاواریان بو ئیمه هینا‌بوو چوو‌بوونه لای ده‌قانه‌کانی شه‌و دی‌یه و
په‌یان وتبوون شه‌وه بوچی‌وا بی‌خه‌بهر دانیشتون مه‌عه‌نچی‌یه‌کان‌خویان ساز کردوه
بینه‌سهرتان. ئیمه‌خومان لیمان بیستون هه‌زار جنیویان به‌ئیه‌داوه و تومسه‌تی
مه‌ر و مالات‌دزین و بی‌ناموسی و چی و چی‌یان بو ئیه‌وه هه‌لبه‌ستوه ؟ چونی‌شتی‌وا
قه‌بوول ده‌که‌ن ده‌بی بچن‌توله‌یان لی‌بکه‌نه‌وه ؟

ده‌قانه‌کانیش با‌وه‌ریان پیکردبوون و قسه‌ی ئیمه‌شیا‌ن له‌رادییی مه‌عه‌نچی‌یه‌وه
بیستوو که‌سهرزه‌نشتمان کردوون وتبوویان بی و نه‌بی‌راسته . خولاسه ته‌سمیمان
گرتیوو بین‌ئهریکایی‌یه‌کانمان لی‌بستین و به‌قه‌ولی‌خویان به‌لایه‌کمان به‌سهر بینن
هه‌تا ده‌مرین له‌بیرمان نه‌چپته‌وه .

چه‌ند روژ پی‌چوو. خه‌به‌ریان هینا ده‌قانه‌کانی‌فلانه نا‌وایی خه‌ریکن به‌ره و ئیره
دین و ده‌وله‌تیش له‌ولاهه هیلی‌کوپتیری نارديوو که‌شه‌گر زانی‌وه‌زعه‌که ئالوزه و
که‌س ناگای له‌که‌س نیه‌چه‌تر با‌ز پیا‌ده‌کا و ئهریکایی‌یه‌کان به‌ریته‌وه .

ئیمه‌دانیشترین ته‌گیر و را‌ویژیکمان کرد و ته‌سمیمان گرت. هه‌موومان قسه‌مان
شه‌وه هه‌تا نا‌خر ده‌بی‌خومان شانی‌وه‌بهر ده‌بین. ژن و پیا‌و مندا‌ل له‌اتحادیه
کو‌بووینه‌وه . دینامیتیکی‌زورمان هینا‌بوو حازرمان کردبوو که‌شه‌گر زانیمان عیلاج
نه‌ما‌وه که‌س نه‌له‌ئیمه به‌زیندوویی‌ده‌رچی نه‌له‌وان. دینامیته‌کانمان ته‌قسیم
کرد. له‌سهر میزه‌کان، له‌بن‌ریسه‌ی‌درگا‌کان، له‌بهر په‌نجه‌ره‌کان و ته‌نانه‌ت له
به‌ده‌نی‌خومان و مندا‌له‌کانیشمان به‌ست. ده‌بیر کوللی‌اتحادیه‌ش هاته‌بهر درگی‌ی
ساختمانی اتحادیه‌کوتی‌ده‌بی‌وایان لی‌بکه‌ین بلین‌توبه . جاریکی‌تر نه‌ویرن بلین
مه‌عه‌نچی‌پشتی‌چاوت‌ه‌رویه ! ته‌سمیمیکی‌دلیرانه‌مان گرت. هه‌موومان نیگه‌ران
بووین.

پیشتر وتم له‌بولیوی‌چه‌ند اتحادیه‌له‌فدراسیونیک‌دا یه‌ک‌ده‌گرن. مه‌سه‌له‌ن
له‌مه‌عه‌نه‌کانی‌کاتاوی ۴ اتحادیه‌هه‌ن که‌هه‌ر چواریان له‌فدراسیونی‌کریکارانی
مه‌عه‌ن‌دان. ده‌بیر کوللی‌شه‌و فدراسیونه ره‌فقی‌ک بوو به‌نیوی‌لیچین. روژیک سهر
له‌پایانی‌هاته اتحادیه‌و وتی " ده‌بی‌ئهریکایی‌یه‌کان به‌رینه‌کاتاوی هه‌تا له‌وی

به بیسیم قسه له گهل پایتخت بکن و لیره وه شه و ناکری. به لام دواپی ده پیمان هینینه وه. " ژنانی کومپته موخالفه تیان کرد و وتیان تا رابه ره کانمان نازاد نه کرین شه وانه بهر ناده بین. ده بیر کوللی فدراسیون که زانی شیمه ی پی رازی ناکری خوی چووه پایتخت هه تا له گهل رابه رانی اتحادیه قسه بکا و دا وایان لی بکا شیمه له سلامه تی خویان ناگادار بکن. له م نیوه دا ژماره یه که له ژنانی کلیسا و تنانه ت شوسفوی پایتختیش هاتن بونا و بژی کردن که شه مریکایی به کانمان له چنگ ده ربین. به لام شیمه ده مانزانی کلیسا قهت به قازانچی شیمه هیچ کاریکی نه کردوه و نایکا. شپستاش دل له دواپی رابه رانی شیمه نه بوون که له زیندان بوون به لکوو نیگه رانی شه مریکایی به کان بوون.

خولاسه ده بیر کوللی فدراسیون ده ست خه تی رابه رانی له زیندانه وه هینا. شیمه ش ده ست خه تیانمان ده ناسی. نووسیوویمان نابی کاریکی وا بکن له گهل ده قانه کان تووشی شهر بن. کریکاره کان کوبوونه وه یان گرت وه اتنه سهر شه وه که شه مریکایی به کان نازاد کن. کومپته ی ژنانی خانه داریش ده بوو به پیی ته سمیمی اتحادیه بجوولپته وه. به هه حال شیمه هه رجیمان پی ده کرا کرد بوومان و ئیتر شه وه ته سمیمی کریکاره کان بوو که بارمته کان نازاد بکن. شایعه ی حمله ی ده قانه کان شه و وه خت زور که سی ترسانده بوو. هه ندیک مال بارگه و بنه یان تیک نابوو له سیگلو ۲۰ رویشتیوون. شه مریکایی به کان نازاد کران به لام رابه رانی شیمه هیشتا له زیندان دا بوون. هه له بت ده ولت موافقه تی کرد هه بیته تیک له لایه ن کریکاره کانه وه به چپته مولاقتیان. دوا تریش جار جار هه ره ده چوینه لایان. دوا ی ماوه به کیش توانیمان بیان گوینینه وه زیندانی که با شتر بوو. هه ره حه وتووه ی چند که س له سیگلو ۲۰ شه وه ده چوونه مولاقتیان و خوراک و کتیب و روزنامه یان بو ده بردن. سکوبار له زیندان دا رادیویه کی چکوله ی پی بوو خه به ری پی ده گرت و هه همیشه له مولاقتیه کان دا پیی ده گوتین اتحادیه چ بکا و چ نه کا. رابه ره کان نزیکه ی سالی که له زیندان دا بوون هه تا کووده تای سالی ۱۹۶۴ که حیزبی بزوتته وه ی " شینقلابی میلی" که پازستن سورره ئیسی بوو له ده سه لات که وت و قودره ت که وته ده ست ژنرالیکی تر. کریکاره کان له نالوز بوونی وه زعه که له لکیان وه رگرت و رابه رانی اتحادیه و زور که سی تریان له زیندان نازاد کرد.

روژی ۴ نوامبر ژنرال Baryentoos به ده سلات گه پشت. پاش به ده سلات گه پشتنی هاته سیگلو ۲۰ چه کداره کانی ریز کردن و کوتی نه وه چ وه زعیگه؟ بوچی پیش نه وه ی من خوم بلیم به ته مام چ بگم ثیوه ته بلیغانتان کردوه؟ خولاسه سهرتان نه یه شینم دوا ی نه وه ی زوری قسه کرد هم موو تا وانی به دبه ختی ئیمه ی خسته نه ستوی ژنرال ه کی پیشوو. نه مجار کوتی: " شیرکته تی مه عدنه کانی بولیوی وه رشکست بووه و من دلنیا م کریکارانی وه تن په رستی بولیوی بو نه وه ی نه وه بوحرانه تیه رکه بین حازرن هم موو فیدا کاری به ک بهن. " دوا ی نه وه نوتقه ش مه علوومه ئیتر. فرمانی که م کرده وه ی هه قده سته کان دهر کرا. ئیعتیرازات ده ستی پی کرد. کومیتیه ی ژنالی خانه داریش به یان نامه به کی له دژی نه م جوکمه دهر کرد. ده ولت خوی حازر کرد بکه ویته گیانمان. پیش هم موو شتیک را به ری فدراسیونی کریکارانی مه عدن ته بعید کرا که فدراسیون فرمانی مانگرتنی گشتی را گه یاند. دوا یه به هم موو را بیه رانی اتحادیه کانیا ن را گه یاند که ده بی هه رچی زووتر له بولیوی برون. فدریکو سکوبا ر حازر نه بوو بروا کوتی هه ر لیره له نیو مه عدنچی به کان اده بم مه گه ر بین وه دهرم نیسن. به بینگی پی چوو هه تا قانمان کرد بروا. باقی را به رانی اتحادیه و نووسه ران و خه به رنیگا رانی را دیوی مه عدنچی که هم موویان له خومان بوون، میردی نه وه ژنانه ش که له کومیتیه ی ژنالی خانه داردا فعال بوون، هم موویان ته بعید کرانه ئارژانتین. پاش نه م ما جه رایه، کریکاران اتحادیه ی نهینی یان دروست کرد. ده ورانیکی سهخت بوو. نه رته ش هه ر روژه به بیانویبه ک کوشتاریکی ده کرد. من خوم که پاش کوشتاریک سوخه نرانی به کی کرد گیرام و ماوه به ک له زیندان دا بووم. نه وکات هه شت مانگ بوو دوو گیان بووم و نه وه نده یان لی دا بووم منداله که م له بار چوو و پاش نه وه نه خوشی به کی قورسم گرت و دوا بییش ته بعید کرام. سال و نیویک له ته بعید بووم هه تا حکومت دیسان گورا و سالی ۱۹۶۹ من و میرده که م دیسان گه راینه وه سیگلو ۲۰ نه وه کات من هیشتا ده بیه کوللی کومیتیه ی ژنالی خانه داری سیگلو ۲۰ بووم. بولیوی زور کووده تالی لیکرا وه. حکومت زوو زوو ده گورا و هه رچی ده هاته سه رکار به ک له به ک خرا پتر. سالی ۱۹۷۱ دیسان کووده تالی به کی تر کرا. نه مجار ژنرال بان زیر هاته سه رکار له پیشدا ئیستگی را دیوکه ی ئیمه ی داخست، اتحادیه کانی کرده غه بیره قانوونی، دانشگا کانی توپ باران کرد و زور که س له تیکوشه رانی ته بعید کرد. نه رزشی پوول که م ببوو وه و ئیمه کومه ک خرجمان ده ویست، ژانمان بانگه واز کرد بو خو پیشاندان نیکی خیا بانی. هه رچند زوریان هه ول دا پیش به و خو پیشاندانه بگرن و زورقه سی سوکیان

پی کوتین به لادم هم موومان له وه ختی خوی دا کو بووینه وه و توانیمان پیش به وه بگرین کالاکان له وه گرانتر بن. ههروه ها به خو پیشاندانیکی شیعتیرازی دیکه توانیمان کومهک خه رچی مه عده نه کان زیاد که بین و نه مانه هه مووی بو شیعه ده سکه وت بوو. ده ولت هه ولی ده دا ته فزه قه مان له نیودا ساز بکا و قودره تی کومیتته ی ژنانی خانه دار و اتحادیه که م بکاته وه. مه سه له ن ده هاتنه لای من که ده بیر کوللی کومیتته بووم ده یانگوت شیعه ده زانین تو به راستی خزمهت به قازانجی کریکاران ده که ی ده مانه وی یارمه تیت بده بین و دوا یه مه سه له ن پیشنیاریان ده کرد خه رچی خویندن به منداله کانم بدنه و بوورسی ته حسیلی بدنه به خوم و، میرده که م بیته کارمه ند و بمان نیرنه پایته خت. هه موو هم قیل و ته له که یه بو نه وه بوو ریشه مان له وی هه لکه نن میرده که م ته ماع به رچاوی گرتبوو ده پیگوت هه تا به خت روومان تی ده کا تو جوابی ده که ی. تو ناهیلی خوشبه خت بین و بجه سینه وه و له م قسانه. منیش جوابم داوه کوتم ده ته وی له گه ل که سانیک ده ست تیکه ل که بین که قاتلی خه لکن؟ من ناتوانم خه یانه ت به ها و ماله کانم بکه م و پشتیان تی که م. نه گه ر ده ولت تا وا قیمه تیکی زورم پی ده دا که بم کری، هی نه وه یه پشتیوانی خه لک گرانی کردووم. ده کری نه وه هه موو با وه ره ی خه لک به منیان هه یه هه موو به چه ند نه سکناس بفروشم؟

مه عده نه چی به کان ۳ شیستگه ی رادیویان هه یه که هی خویانه. هه موویمان به هه ول و فیدا کاری خومان وه ده ست هینا وه. وتار نووس و گوینده و به ربیوه به رانی رادیو - کانیش له خومانن وه هر بویه وه ک گلینه ی چاومان ده بیان پاریزین. ده ولت هه تا پیی کرابی حمله ی کردوه ته سه ر رادیوکانمان و ویستوویه تی ته عتیلیان کا. مانگی ژانوییه ی سالی ۱۹۷۵ به ده ستوری ژنرال بان زبیری ره رئیس جمهور روژیک به یانی ته رته ش ته شریفی هینا و هه رسیک رادیوکه ی له به ریه ک هه له وه شاند و هه رچی بوو تیکی شکاند. ژماره یه ک له رابه رانی اتحادیه وه فه فرادی رادیوش گیران. مه عده نه چی - به کان خیرا مانیان گرت. مانگرتنیکی نامه حدوود. هه ر نه وکات یه کیک له مه عده نه کان زه مینیه نه ما بوو که سه نگی مه عده نی لی ده ربینی و اتحادیه داوا ی کردبوو شیرکه ت زه مینیکی تری پی بدا هه تا بیکار نه بن. هه ر که کریکاران بو شیعتیراز کردن به ناخرانی رادیوکان مانیان گرت، شیرکه ت له ترسان کوتی زه مینتانا پی ده ده م به و شه رته ی مانگرتنه که ته وا و که ن. چه ند که س له کریکاره کان وایان کرد و چوونه وه سه ر کار. هه له بت که م بوون. شیعه دا واما ن کردبوو گیرا وه کان نازا دکرین و رادیوکانیشمان پی بدریته وه. به لادم خیرا ته وه شمان لی زیاد کرد که ده ولت زه مین بدا بو کساری مه عده ن. به م جوهر ده ولت ده ستیکی که وته هم لا و ده ستیکی که وته نه ولا و نه یزانی چ بکا. ۱۵ اتحادیه ده ستیان نابوو ده ستی یه ک و له و مانگرتنه دا به شدار بوون. ده ولت به وه عده و وه عید هاته مه یدان و قه ولی به هه ندیک که س دا خه رچی خویندن و شتی وایان پی بدا. به لادم نه وه چه ند که سه که فریویان خواردیو خیرا

ناسیمان و وتمان ته وانه خائین. ته وانیش که دیتیان فایده‌ی نیه و ره‌نگ زهره‌ری تیدا بکن، په شیمان بوونه وه .

خولاسه ده‌ولت که وه‌زعه‌کی تاوا دیت ده‌وره‌ی داین. ته‌رت‌ش ديسان هات‌ه‌وه و هه‌ره‌شه‌ی لیکردین. پیمان کوتین ته‌ونده مان بگرن هه‌تا له برسان ده‌مرن . که سیش نه‌ی ده‌زانی وه‌زعمان چونه . من که ده‌لیم له خه‌باتی کریکاران دا هه‌موو به گه‌وره و چکوله‌وه ده‌بی به‌شدار بن له‌خووه و نالیم . هه‌ر له‌و مانگرتنه‌دا کوریک که باوکی ته‌رت‌ش کوشتبوی هات وتی سه‌ری‌زاه‌کان که ئوردوگا‌یان ده‌وره داوه ۵ میتر ۵ میتر لیک دورن و شه‌و که خه‌وتن ده‌توانم به‌نیوانیان دا تیپه‌رم و خه‌به‌ری ده‌ور گیرانی خومان به جیگا‌کانی تر بگه‌به‌نم . با‌وه‌رم نه‌ده‌کرد پیی بگری . به‌لام کوریک‌سی دیکه‌شی له‌گه‌ل خوی بردبوو خه‌به‌ره‌کی بلاو کردبووه‌وه . خولاسه له هه‌موو جی‌یه‌ک ده‌نگی دا‌بووه‌وه گوتبوویان بو دانیشتون مه‌عه‌ده‌نچی‌یه‌کانی سیگلو ۲۰ ده‌ور‌یان‌گیرا‌وه زوری پی نه‌چوو دانشجویی دانشگاهان و کریکارانی کارخانه‌کان و مه‌عه‌ده‌نچی‌یه‌کانی تر پیمان په‌یوه‌ست بوون و مانگرتنه‌که هه‌موو ولاتی داگرت . ده‌ولت مه‌جب‌وور بوو هه‌یئه‌تیکی نارد که قسه‌مان له‌گه‌ل بکا . له‌و وت و ویزه‌دا بیجگه‌له‌راه‌رانی‌تحدایه‌ نماینده‌ی کومیت‌ی ژنانیش به‌شدار بوون. هه‌یئه‌تی ده‌ولت که زانی له‌گه‌لی پیک نایه‌ن کوتی ئیوه راه‌ران تاژا‌وه‌چین و ئیمه له‌گه‌ل خودی کریکاره‌کان قسه‌ده‌که‌ین . به‌لام کریکاره‌کانیش هه‌ر ته‌و جوا‌به‌یان دانه‌وه . هه‌یئه‌تی ده‌ولت هیچی پی نه‌کرا و ده‌ولت ناچار بوو رادیو‌کامان بداته‌وه .

هه‌ر ته‌و ساله ، یانی ۱۹۷۵، به سالی جیهانی ژن راگه‌یه‌ندرابوو. ژنیکی فیلم‌سازی بریزیلی که پیشتر فیلمیکی له ژنیانی مه‌عه‌ده‌نچیان و کاری کومیت‌ی ژنانی خانه‌دار ساز کردبوو، بوی ره‌خساندم بو به‌شدار‌ی له " دادگای سالی جیهانی ژن" دا بچمه‌مکزیک . من چوومه‌مکزیک و له کوبوونه‌وه‌کان‌دا به‌شداریم کرد و له‌سه‌ر به‌دبه‌ختی و کوبیره‌وری ژنانی مه‌عه‌ده‌نچی بولیوی هه‌رچی قسه‌م بوو کردم و هه‌ر له‌ویش چوومه‌ دیداری ته‌بعیدی‌یه‌کانی بولیوی له‌مکزیک . زور که‌سی تیکوشه‌ر و شورشگیری بولیوی، له کریکار و دانشجویی مه‌عه‌ده‌نچی ته‌بعید کرا‌بوونه‌ثم لا‌ولا که به‌شی زوریان له‌مکزیک بوون. من چوومه‌لایان و باسی خومانم بو کردن. کاتیک هاتمه‌وه بولیوی‌هه‌موو شتیکم بو ره‌فیکه‌کام گیرا‌وه و پیم کوتن چون به‌ران‌به‌ر به‌و ژنه بورژوا‌یانه که هه‌ر روژه به‌ره‌نگ و لبیاسیک و به‌ماشینیک ده‌هاتنه‌جه‌له‌سه‌که ، باسی کوبیره‌وری و خه‌باتی کریکارانم کرده . باسی ته‌وه‌م کرده‌هکوممه‌ته‌کان چیمان لی ده‌که‌ن و چون ژنانی دوگیان ده‌دنه‌به‌ر مشت و پی له‌قه و مندالیان له‌به‌ر ده‌بن و له‌زیندانه - کان ته‌ج‌اوزیان پی ده‌که‌ن. پیم وتن ئیوه نازانن ده‌ردی ئیمه‌چی . چونکوو نه‌تان دیوه‌میرده‌کامان چون له‌گه‌ل رشانه‌وه له‌ت له‌ت سیپه‌لیکان دیننه‌وه . نازانن

منداله کانمان له بهر فقهیری به ۶ - ۵ سالی ده لیبی جووچکه مریشکن. شه وانه ی هه تا
 نیوه رو له نیو نوینی گرم و نرم دا ده خون چوزانن سه عات چوار و پینجی به یانی
 له خه و ههستان و شه وانه سه عات دوازده وهک داره مه میت له جیدا که و تن یانی چی؟
 چوونی شه و دادگا به بو من ته جره به یه کی چاک بوو. به لادم گه راهه وه بولیوی و
 هاتنه وه م هاوکات بوو له گه له ثبعتیرازی ژنانی کومیتته به رانه بر به گران بوونی قیمه تی
 شه جناس و خراپ بوونی شیري مندلان. ده ولت جوابی هیچ ثبعتیرازیکی نه ده دایه وه
 شمیشه شه ته سمیمان گرت کونگره ی کریکاران بگرین و باسی دهر د و مهرگی خومان بکه بین
 روژی به کی شه یاری شه و ساله کونگره که گیرا و نماینده ی هه موو اتحادیه کانی مه عده -
 نچیان چوو بوونه کونگره و ۴ نماینده ی کومیتته ی ژنانی خانه داریش له وی بوون.
 له کونگره دا باسی زور شهت کرا. هه تا باسی شه وه شه کرا اتحادیه مان هه بی به
 قازانجه یان نا؟ هه ندیک مه سه له ی دیکه شه باس کرا وهک ها و پشستی له گه له
 زیندان نیان و ته بعیدی به سیاسی به کان، زیاد کردنی هه قده شهت پی به پی زیاده
 بوونی خه رچی به ری چوون، زیاد بوونی حقوقی بازنشسته یی، چاره سه ر کردنی وه زعی
 بیوه ژنی مه عده نچی به کان که ته نیا ۵ سال دوا ی مهرگی میرده کانیا ن شیرکه شهت نه فقه -
 یان پی ده دا و دوا به مه علوم نیه منداله کانیا ن چون به خبو که ن. شمیشه شه که نماینده ی
 ژنان بووین له سه ر هه ندیک شهت قسه مان کرد. باسی شه وه مان کرد چونه شمیشه
 نا چارین روژی ۱۵ - ۱۴ سه عات کار بکه یین. نه مالمان، ماله، نه خورا کمان خورا که.
 شه و هه مووه ماندوو ده بین ثاخری به که شهی روژیک خوشی نابینین. مه سه له به کی دیکه
 ته علیم و ته ربیه تی منداله کانمان بوو. جاری وایه له خووه مه دره سه کان سالیگ
 ته عتیل ده که ن. خه رچی خویندن گرانه و شه مانه ده بیته هوی شه وه که ژماره به یک له
 منداله مه عده نچی به کان نا توانن بخوینن. کاریکی ترمان له کونگره دا شه وه بوو که شه
 پیشنیاره مان په سند کرد که هه رچی زووتر کومیتته ی ژنانی خانه دار له هه مووه عده نه -
 کان پیک بی و فدرا سیونی میلی ژنانی خانه دار سه ربه فدرا سیونی میلی کریکارانی
 بولیوی پیک بی. سه رنه جام پاش قسه و باسیکی زور کونگره زیاد بوونی هه قده شهت -
 کان و که م کردنه وه ی کاری مه عده نچیان که ببیته روژانه ۶ سه عاتی په سند کرد و
 مانگیکی مولت به ده ولت نا که جوابی داوا کانمان بدا ته وه و شه گه ر جواب
 نه دا ته وه مانگرتتیکی نامه حدود ده شهت پی بکه یین که ده ولت به خه ونیش نه ی دیبی،
 به لادم ده ولت پیش ته واو بوونی مولت ته که جوابی داینه وه: پیش هه موو شتیگ
 شه ندامانی فدرا سیونی کریکاری تیکرا گیران. پاشان دیسان رژانه نیو مه عده نه کان و
 شه رته شیان نامه زرانده و رادیوگانیا ن گرت. مه عده نچی به کان کومیتته ی مانگرتتیان
 پیک هینا و له مه عده ن سه نگره یان گرت شمیلا به یه یک بلاو کراه که کریکاره کان
 وه حده تی خویان به ریزن و بو نیدا مه ی مانگرتته که خواربار و نازووقه حازر بگری و
 ژنانی خانه داریش شه گه ر فروشگی خواربار داخرا شمیلا به یه یک بلاو کراه که کریکاره کان
 زور مال نازووقه یان لی برا و هیچیان نه ما، ژنانی کومیتته ده شهت به کار بوون و
 ناشپه زخانه ی جه معی یان ساز کرد. هه رکه س هه رچی بووی هینا ی و له نیو شه و

پیشه‌نگ ۱۱

خانه‌وادانه‌دا که هیجیان نه‌بوو دابه‌شمان کرد. له شاره‌کانی‌تری‌شوه کریکاران و دانشجوویان پشتیوانی‌یان لیکردین و نازوقه و لیاسیان بو ناردین. به‌لام نهرته‌ش نه‌ی ده‌هیشت هیجیان پی‌یگا .

مه‌عده‌نچی‌یه‌کان له مه‌عده‌ن بوون. هه‌ندیکی‌شیان گیرا بوون. ده‌ولت هه‌ولیدا بیکاران کو بکاته‌وه و مانگرتنه‌کیان پی‌بشکینی. به‌چنده کامیون بیکاره‌کانیان گرت هینا‌یه مه‌عده‌ن. ژنان و مندالانی مه‌عده‌نچی‌یه‌کان به‌ر درگای مه‌عده‌نه‌کانیان گرت و کامیونه‌کانیان به‌رده باران کرد و پیمان کوتن تیمه هه‌رکامان به ۸ - ۷ منداله‌وه حازرنین ده‌ست له مانگرتن هه‌لگرتن شیوه چون غیره‌تتان قه‌بوول ده‌کا له پشتشه‌وه خه‌نجه‌رمان لی‌بدن؟ هه‌ر به‌رد و گلمه‌ت بوو به‌سریان‌دا ده‌باری و نه‌ک شه‌وان به‌لکوو پولیس‌پیش ناچار بوو له‌وی هه‌لی. ده‌ولت که وای دیت کاریکی دیکه‌ی‌کرد. ژنی‌پاسه‌بانه‌کانیان کو کرده‌وه که بینه به‌ر مه‌عده‌نه‌کان له ژنه مه‌عده‌نچی‌یه‌کان بدن. تیمه‌ش که شه‌وه‌مان بیست هه‌ر نه‌چووینه به‌ر مه‌عده‌نه‌کان. وتمان چلاویان ده‌ره‌ات با شه‌ونده له‌وی راه‌وستن هه‌تا بو خویان وه‌ره‌ز ده‌بن.

شیرکه‌ت پاش‌گیرانی ژماره‌یه‌ک له مه‌عده‌نچی‌یه‌کان هه‌ره‌شه‌ی له‌خانه‌وادانه‌کانیان کردبوو که له ۲۴ سه‌عات‌دا خانووه‌کانی شیرکه‌ت چول‌کن. ژنه پاسه‌بانه‌کانیشی هینا‌بوو که وه‌ده‌ریان نی. به‌جاریک رژانه نیو کولانه‌کان که ژن و مندالی مه‌عده‌نچی‌یه‌کان وه‌ده‌رنین. ژنیکی نه‌خوشیان پیل‌کیش - پیل‌کیش له‌جیگا هینا‌ده‌ر مندالیک شووشه مه‌مکه‌یه‌کی به‌ده‌سته‌وه بوو له جیاتی شیر‌چای تیدا بوو. ناخر تیمه پوولی شه‌وه‌مان نیه منداله‌کانمان به‌شیر گه‌وره که‌ین. مندالیکی تری شه‌وه ژنه به‌شووشه مه‌مکه‌یه‌ک قه‌نداغی ده‌خوارد. به‌کیک له‌ژنه پاسه‌بانه‌کان که شه‌وه‌ی دیت‌خوی پی‌رانه‌گیرا و له‌تاوان ده‌ستی کرد به‌گریان. تیمه‌ش چووین وتمان ده‌زانی باوکی شه‌م منداله‌کی‌یه؟ کریکاریکه چووته کونگره‌ی کریکاران پیشنیار بکا هه‌قده‌ستی زیاد بی‌ه‌تا بتوانی له جیاتی قه‌نداغ شیر‌پدا به‌منداله‌کانی. هه‌ندیک له ژنه پاسه‌بانه‌کان دلیان پر بوو به‌لام شیرکه‌ت ناخری‌یه‌کی هه‌ندیک له و خانه‌وادانه‌ی برده لاپاز و نیستاش خه‌به‌رمان لیان نیه. کاریکی‌تر که حکومت کردی شه‌وه بوو که هه‌ندیک ژنی سه‌ربه ده‌ولتی کو کرده‌وه و کومیته‌یه‌کی تازه‌ی ژنانی خانه‌داری‌لی پیک هینان و پوولیکی زوریشیان پیدان و شه‌مجار تا تیمه قسه‌مان ده‌کرد ده‌پانکوت شیوه بی‌ده‌نگ بن. کومیته‌ی ژنانی خانه‌دار شیوه نین!

به‌لام هه‌ر وه‌ک چون اتحادیه‌ی نیستا کراوه‌ته غه‌یره قانونی، تیمه‌ش نیست— سازمانیکی غه‌یره قانونین. من سوور سوور ده‌زانم شه‌وانه ناتوانن ژنانی‌زه‌حمه‌تکیش له خویان کو که نه‌وه .

خولاسه پاش ۲۹ روژ مانگرتن کریکاره‌کان ناچار بوون بچنه‌وه سه‌رکار و ده‌ولت حازر بوو هه‌قده‌سته‌کان هه‌ندیک زیاد بکا به‌لام له‌ولاهه زیده کاری و هه‌قی ده‌ورانی

نه خوشی بری.

من به م هم موو ته جرعه به په ووه به ووه گه یشتووم که ریگا چاره یه کجاری نه بی، هیچ دهردیکی ټیمه ده زمان ناکه ن. ریگا چاره ی ټیمه ته نیا سوسیا لیزمه و هیچی تر. چونکوو ته نیا سوسیا لیزمه که ده توانی عدالت دامه زړینی و هم مووان بکاته ساحه بی ده سره نجی خویان.

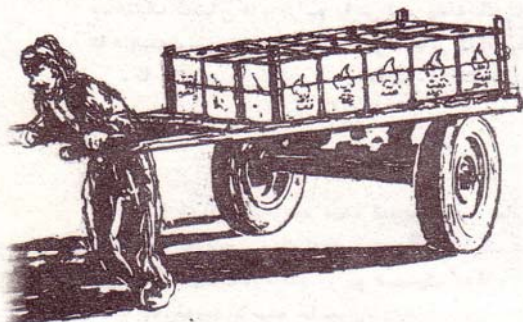
ټیمه ده زانین له نیزامی سوسیا لیستی دا هم موو شتیک ده گورن. چونکوو بناغه ی سوسیا لیزم له سره ټه ویه که "هم مووان به قه ده ر یه ک فورسه تیان پی بدری." ژنان ده بی کاری شیاوی خویان نیان پی بدری. مندا لان ده بی له جیگی باش به خپو بکرین هه تا له و کاتانه دا که دا یکیان له سره کارن ناگایان لییان بی و دا بکه کانیان پی ده غده و فکر و خه یال توانایی خویان نیشان بدن و خه للاقیه ته کانیان فیادی ټه ووه نه بی که "نیستا مندا له که م چی به سر دی". له سوسیا لیزم دا هیچ که سخمه ی سبه ی روزی نیه . چونکوو سوسیا لیزم خه مخوری ټینسا نه . له رژیم ی سوسیا لیستی دا ټه و که سه ی کار ده کا ، جامعه هی خوپه تی و کاتیک پیر ده بی و له کار ده که وی، جامعه ټه مه گی ده دا ته ووه و چونی لازم بی ناوا ی ناگا لیبی ده بی. ټه مانه ټامانج و ټاره زووی ټیمه نه که ده مانه وی وه دی یان بینین. که وایه حقه خومانه بز انین چون پپیان ده گه بین و حقه خومانه ته بلیخ بو ټه م ریگا یه بکه بین...*

۶۷/۱۲/۲۲

وه رگیرانی: ناصر حسامی

مامه‌ی نه‌فتی

شبه‌بقی

به دهم کزه بایه‌کی سارد له کولانه‌کانی "کوپین ناوا" به‌فریکی وشک کروو شمه‌ی ده‌کرد. به‌ری به‌یانی بوو، سه‌رما خوی له دهم و چاوی ریبواره خه‌والووه‌کانی شار هه‌لده‌سوو، مژیکی توند سه‌ر ناسمانی شاری پوشیبوو. سه‌رما ویزه‌ی دره‌نگی سالی به‌گویی ماله‌کانی گه‌ره‌ک ده‌چپان و خه‌لک تاق و لوقه ده‌هاتنه‌ده‌ر. وه‌ک هه‌میشه مام برابیم به‌ر له خه‌لکی، له کووچه‌کانی کوپین ناوا ده‌خولایسه‌وه. نه‌مروش چاوه قووله‌کانی خه‌ماوی بوون. هه‌ستیکی تال له گنجی چاوانی ده‌هاته‌ده‌ر و له گه‌ل هه‌لمی هه‌ناسه‌ی تیکه‌ل ده‌بوو، ریبواره‌کان سلاویکی سه‌ره‌ری بییان لی ده‌کرد و گورج به‌تەنیشتی دا تی ده‌په‌رین.

بای ده‌هات، بایه‌کی سارد. به‌فره وشک و زووره‌کان به‌دەم باوه لوول ده‌بوون و وشه‌ی "زستان" بیان به‌گوی دا ده‌چرپان، زستان! زستان وه‌ک تیغ به‌چه‌رگی مام برابیم دا ده‌هات و ده‌ی به‌ری.

ریشولی شه‌ده‌کی ده‌چوونه ناو ده‌می و تفی ده‌کردنه‌وه، چند هه‌نگا و ده‌رویسی و ده‌ستیکی له داشقه‌که‌ی به‌رده‌دا و به‌سه‌رده‌سته ره‌ش و نه‌وتاویه‌که‌ی ده‌م و چاوی ده‌ستریوه. له ته‌پلی سه‌ر هه‌تا به‌ری پیبی نه‌وتاوی بوو، به‌هه‌موو هیزی به‌سه‌ر به‌فره‌نەرم و تازه‌که‌دا داشقه ره‌شه‌ی راده‌کیشا و له ژیر چه‌کمه زله‌کانیه‌وه تکه تکه نه‌وت ده‌رژا و خال خالی زه‌رد و ره‌ش به‌چی ده‌ما. که‌لله‌ی سه‌حر بوو، مام برابیم به‌عاده‌تی هه‌موو روژه‌ی ده‌نگی هه‌لینا:

- نا... ی... نه‌فت، ... نه‌فت... نه‌فتی ی ی ی.

ثم دهنگه بو گشت ماله کانی گهرهک ناشنایه " نهفت نهفتی " بهر له ههر
 شت ، وینهی پیره پیایکی کورته بالای بهرگ شر و نهوتاوویی ، وهبیر دینیهته وه ، که
 زیاتر له هه موو گیانی چاوی قوول و سمیلی زلی سهرنج راده کیشن . نه و پیاوه ساله های
 ساله ناوایه . کز و مات دیت و دهروا و کاری خوی ده کا . کی کاری به کاریه تی!
 کهس . کهس لیبی نا پرسى و نهویش وهک هیندی قه باله ی کهس ناخوینیه ته وه .
 وهختیک گوتیان مام برایم یانی دوو چه له نگ نهوت و ئیتر له وه زیاتر خه لک خوی
 ناهینه ریزی نه و نهویش له وه زیاتر تله بیکی له کهس نیه .
 - نا ی نه .. فت ، نهفت نهفتی ی ی ی .

هیشتا کهس به ده ره وه نیه ، گووچه چول و سارده ، مام برایم به پشووی سوزار و
 داشقه و باره وه سهرده کهوی . ده رگای مالیک ده کرپته وه ، ئینیکی شوخ ، منالیک به
 با وه شه وه دیته ده ر ، مام برایم ئیستیک ده کا .
 - مەرجه ببا ئامینه خاتون .

- مەرجه با مام برایم ، ماندوو نه بی ، به خوا وهختیکی چاک هاتی ، ههر ته رایبی
 نه وتمان له مالی دا نه مابوو ، فه قیره " شیرکو " م وه ختا بوو ثم شه وه رق ببیته وه ...
 (به دم قسه کانیه وه مناله که ی با وه شی ژیرده کرده وه ...)
 - نا نا ... روله گیان ... شیرکوی خوم ... مه گری
 مام برایم پشوویه کی دا ، سهری داشقه که ی کلا کرد و راه وستا .
 - زور سارده مام برایم !

هیندی چا و له ژنه ی نه کرد ، هیچ شتیکی بو تازه نه بوو ، جگه له مناله
 چکوله که ی که له دوو توی په تووی پیچا بوو .
 - ههر چه له نگیکتان ده وی ؟

- به قوربانت بم ، دوو ، دوو بی با شتره ، ئیتر له مرو به و لاره پیا و ده بی فکری خوی
 بکاته وه .

منالیکی چکوله به نووزه نووز و چاوی خه والووه وه هات و داوینی دایکی گرت :

- دا ... یه

- نه یارو .. هه نگل ، خو په ستاروژ نه بو ته وه ...

- دا .. یه ... بامیه

- برو ژووو ... برو ته ها مام برایم پیی ده لیم بت خوا ها !

مام برایم ناوریکی داوه ، مناله که خوی له بن داوینی دایکی شارده وه ، نیگی چاوی
 مام برایم نهوتاوویی نه بوو که بگری ، نه مما ئیشی سووتانی به دل دا ده هینا . ژنه
 وهک بریسک لی دابی کزه ی له جهرگیه وه هات .

ههر دوو چه له نگه که ی له گوشه ی بهر ده رگا دانا ، ده سته کانی وهک دوو لقی داری

پیشه‌نگ ۱۱

نیشک و وه‌کوو به‌رد قورس بوون. سر و پوتراک و ره‌نگ و شیوه و جل و به‌رگی له گهل هم‌وو که‌س فرقی هه‌بوو، زاهیری وه‌ک به‌شر نه‌ده‌چوو، ژنه به‌ ناسپایی خوی لی لادا، هم‌ بیزی لی نه‌کرد و هم‌ به‌زه‌بی پی داده‌هات.

- ها مام برایم شه‌وه بیست، شه‌وه سی، چل، شه‌وه‌یش شپست تم‌نی ته‌واو، قه‌رزه‌که‌شم پی‌ری داوه به‌ حس‌ن، ماشه‌لا حس‌ن چهن ناقله!
له داری دنیا به‌ مام برایم نیستا له حس‌ن زی‌تر که‌سی شک نه‌ده‌برد، حس‌ن هه‌موو دنیا و حس‌انه‌وه و دلخوشی بوو، پوله‌که‌ی وه‌رگرت و به‌و یاده‌وه‌ری که‌وته‌وه.

شیواره دره‌نگانیک هه‌تاوی کز، له و به‌ری شار رووی زه‌ردی له پشت کیوه‌گان ده‌شارده‌وه. له دوور دووره‌وه شاخه به‌رزه‌گان سه‌ریان سپی ده‌چوو و جسی جیش ده‌بریتا نه‌وه. چاوه‌گانی مام برایم بو شه‌وه دوور دوورانه رویشتوون. به‌لام گویی هه‌ر له ته‌ق و پوقی داشقه‌که‌ی به‌تاله‌که‌ی بوو، هه‌لبه‌زینه‌وه‌ی چه‌له‌نگه‌گان وه‌ک نا‌هه‌نگی حس‌انه‌وه‌ی، گه‌رووی خه‌یالاتی پر له خوشی و موسیقا ده‌کرد و له دلی خوی دا قسه‌ی ده‌کرد:

"... سالیک! هه‌ر تا‌قه سالیکی دیکم زه‌حمه‌ته. ده‌حه‌سیمه‌وه. (شاخیکیسی هه‌لکیشا) حس‌انه‌وه چهن خوشه، پی‌او شه‌گر حس‌اوه بوو پاک و خاوبینیش ده‌بی... ده‌ی کرم، بو کوی ده‌چی، به‌هه‌زار قه‌رز و قولیش بی ناخری هه‌ر ده‌یکرم (نا‌وژپکی داوه داشقه‌که‌ی) توش عومرت ته‌واو بووه، چی تر هه‌وراز و نه‌ویت پی نا‌که‌م هه‌ر دوو نه‌جاتیمان ده‌بی. جا شه‌گر کریم حس‌ن یش فی‌ری لیخو‌رینی ده‌که‌م. شه‌وه دم پوولمان زور ده‌بی هه‌موو شتیکی تازه‌ی بو ده‌کرم. کیفی تازه! کتیب و ده‌فته‌ری تازه، قه‌له‌مه جوانه‌که‌شی بو‌ده‌کرم! کوری من ده‌بی وه‌ک گولی لی بی نایه‌لم وه‌ک 'گه‌مال' ی بکا، ده‌بی بو دوکتوری بخوینی... شاخ هه‌ر سالیکی تر..."

نه‌م شیواره به‌ وه‌ک روژان شلووق و نالوز نه‌بوو. مندا له‌گان که به‌ عاده‌تی خویان هه‌موو روژی شه‌وه ده‌مانه‌ه‌رتیقه و هه‌رایان کووچه‌ی پر ده‌کرد هیچی دیار نه‌بوون، له به‌ر ده‌رگان که‌س رانه‌وه‌ستا بوو جگه له چه‌ند ژن که له به‌رده‌رکی مالیک کو‌زله‌یان به‌ستوو و کو ببوونه‌وه و به‌ترسه‌وه شتیکیان به‌ گویی به‌کتر ده‌چپان. جگه له‌وان کوریکی جوانی شیک و پیکیش له خواره‌وه به‌ به‌ر مالان دا ده‌هات و به‌ چاو و راو ده‌سبیحه سووره‌که‌ی ده‌گیران. له بن لیویشه‌وه منگی ده‌هات، نی‌تسر کووچه چول و هول بوو به‌فره‌گان بریک توا‌بوونه‌وه و قوراویکی زه‌رد چی جی له قولگان دا کو‌ببووه، ته‌نیا داشقه‌که‌ی مام برایم بی ده‌نگی کووچه و نارامی قولکسه تاوه‌گانی ده‌شکان به‌ به‌فره‌که‌ش چه‌رخه‌گانی ده‌شورده‌وه.

کووچه پر باوچول با، بو مام برایم فرقیکی وای نه‌ده‌کرد، هیچ کات زورسه‌رنجی ده‌ور و به‌ری خوی نه‌ده‌دا، نه‌که‌س بوی ده‌بوو به‌ که‌س، و نه شه‌ویش له گهل‌شلووقی

و به زم و هه رای خه لک تیکه له ده بوو . مام برایم بو خوی دنیا به کی هه بوو ، لسه و دنیا به دا ئینسانی وه کوو شه وان زور به که می پیدا ده بوون . که گه یشته وه لای مالی خویان ژنیکی دی به په له په ل ده سستی منداله کی راده کیشی و دوو هه نگا و ده کا به هه نگا ویک وه ک شه وهی خوی له شتیک ده رباز بکا سه ره و ژوور هه لدی . مام برایم بریک راما ، ژنه که سی به دوا وه نه بوو ، پرسیا ربیک به میشکی دا هات به لام هه ر زوو له نیو خه یالاتی دا ون بوو و زوری بیر لی نه کرده وه ، به دم بیرو خه یالسه وه گه یشته وه مال . داشقه که ی له دار تووه که ی پشت مالی حه مه ره سوول به سته وه ، هه وا لیلی کردبوو ، چاویکی له سه را پای خوی کرد ، ته ر بوو ، به لام هه ر هی نا و نه بوو و مام برایم ئیتر له میژ سال بوو له بیرو چوو بووه که نهوت بونی هه یه و ئسی وا هه یه له هه زار کیلومتر شه ولاتره وه بونی ده کا . نهوت له گه ل لیاس و پیست و هه نا و و خو و خوراکی تیکه له ببوو ، ده ی زانی که هندیک که س بون و بیزی لسی ده کن و زور له لای رانا وه ستن . سه ربیکی را وه شانده و له پیچی کولان تیپه ری و خوی به ژووری دا کرده وه .

- حه سهن ، حه سهن ، وه ره چوریک ناوم به ده س داکه .

- بابه گیان به خیریه وه ، ماندوو نه بی .

- به سه ری تو حه سهن شه هرو زور ماندوو بووم ، وه ره ده ی وه ره چوریک ناوم

به ده س داکه .

- زور سارده بابه !

- سارده کورم ، سارد ! به رگی فه قیری درا وه !

- یانی چی بابه

- یانی زستانه و شه .

تا قه تی نه بوو له وه زیاتر چ بلی ، به لام زستان له وجودی خوی دا ته م مانیکی له خه یالاتی روزانی سارد و به سته له ک و بیروه ری تالی دوور و نزیکی زیندوو ده کرده وه .

حه سهن به دوا ی باوکی دا چوو ژووره وه . سه ما وه ره چکوله که یان ویزه ی ده هات . ژووره که یان ، سپی کار نه بوو ، فه رشی مالیان کونه به ره یه کی سوا و وپی ره نگ وچی چی درا و بوو . له گوشه ی سه روی ژووره که سندوقیکی ژه نگا وپی لی بوو له پال شه ویشسه وه نوینه کا نیان به دیورا هه لپه ساردبوو . دوو تا قه وه کوو دوو چاوه قووله کانی مام برایم له دیواری سه رووی نا و مال ، زور شتیان له قوولایی خویان دا شار دبووه . ده تکسوت ته گه ر ئینسان له وی بگه ری زور شتی سه یر ده بینیته وه . رووی ره شی میچی مال له بن کونه نایلونیکی زه رد هه لگه را و خوی شار دبووره به لام دیسان له هیندی چی قوریکسی ره ش ریشولی شور کردبوونه و به دم هه ر کزه بایه ک له که کونی په نجه ره وه ده هات ژوور شاهه نگی به سه رها تی ماله که یان ده گیرایه وه .

مام برایم به کسه ر له پال ده سته نوینه که لاقی راکیشا ، بونی نهوت ژووره که ی پر کرده وه . حه سهن خه ربیکی دم کردنی چایه که ی بوو .

پیشه‌نگ ۱۱

- کورم له چای گه‌ری . برسیمه ، برسی!
حه‌سن هه‌سته که میک هات و چوو و به ده‌م نان دانانه‌وه قسه‌ی بو باوکی ده‌گیرا په‌وه .

- بابه ، شه‌رو زوو نانم وه‌به‌ر که‌وت ، مام که‌ریم ده‌یگوت شه‌گه‌ر هه‌موو به‌یانی‌یه‌ک سه‌عات ۵ بچم زوو نوره‌م دی . هه‌ر ، ... هه‌ر په‌نیرمان هه‌یه ، خـوت کوتت نیواری له‌گه‌ل ده‌ستم ترئ ش دینمه‌وه .

- ته‌ماشا تو خودا ، شه ، کوره خو وه‌لله‌ی هینامه‌وه . داده‌ی غار ده‌ بزانه‌ماوه ؟
- له‌کوی؟

- کوره له‌سه‌ر ناشقه‌که‌ی ، ناشقه !

به‌رده‌رگای مالیان به‌برقی سه‌ری کووچه‌ی بریک رووناک ببوو ، مانگیش له‌سه‌روهه‌ بریکی تر ولاتی رووناک ده‌کرد و حه‌سن نیسیکه‌ی ببوو به‌دوو و خویشی له‌ده‌روونیا یه‌ک نه‌بوو ، ده‌روویی و قسه‌ی ده‌کرد .

" ... باوکی خه‌لکی وا نیه ، باوکی کی وایه ، برایا دایکم مابایه ، شه‌وه‌ده‌م چه‌ن خوش ببوو ، باوکم زور پاک و خاوبین تر ببوو ، شه‌وانه‌نان و چیشتمان هه‌بوو ، به‌زور لیبایی باوکی له‌به‌ر ده‌گوری ئینجا ریگای ژووری ده‌نا ، هه‌ر چه‌ن له‌وه‌کاره‌توووه‌ده‌بوو به‌لام که‌ده‌هاته‌ژوور له‌دله‌وه‌پی ده‌که‌نی . دم و چاوی پـر ده‌ببوان له‌بزه ، کوا من ده‌توانم هه‌موو روژی لیبایی باوکم بشوم ، هی خوم بشوم ، نان و چیشتی دروست که‌م ، ده‌رس بخوینم و بچم بو بازار و له‌به‌ر ده‌رکی نانه‌وا-خانه‌ش چوار سه‌عاتان راه‌ه‌ستم ، خوزگه ، دایکم مابا ... "

بیری له‌دایکی ده‌کرده‌وه .

" ... دایکم بو‌مرد ، دوکتور گوتی تازه‌عیلاجی نایه ، دره‌نگه ... "

قسه‌کانی دوکتوری وه‌بیر ده‌هاته‌وه‌که‌به‌توووه‌یی جوابی باوکی ده‌دایه‌وه :

" تازه‌عیلاجی نایه ، نا ، مام برابیم ده‌بوو زووتر هینا‌بات . "

- ناخر بو‌بو‌عیلاجی نایه ، چیه‌تی ؟ چی؟

- ده‌جارم پی‌گوتی زه‌ردوویی ، زه‌ردوویی ده‌بی‌زوو‌عیلاجی بکه‌ی ... "

زه‌ردوویی وه‌ک پولی زه‌رگه‌ته‌له‌کاسه‌ی میشکی دا‌زره‌و‌ویزه‌ی ده‌هات وه‌موو هوش و هه‌واسی راه‌کیشا .

" ... چون‌عیلاجی نه‌بوو ، تو‌چون‌دوکتوری ، دوکتور ده‌بی‌نه‌خوشی چاک کاته‌وه . خو‌معه‌لیمه‌که‌مان ده‌یگوت هه‌موو نه‌خوشی یه‌ک حه‌تمه‌ن‌عیلاجی هه‌یه ، ده‌یگوت هه‌موو شت له‌و‌دنیا‌یه‌زیددی‌خوی‌هه‌یه ... ناخ‌شه‌گه‌ر من‌ببایم‌به‌دوکتور ، قه‌ت نه‌م ده‌هیشته‌که‌س له‌نه‌خوشی بمری . که‌چه‌چکوله‌که‌ی پوورمه‌نیچم به‌سه‌رما‌خوردگی‌مرد . پوورم ده‌یگوت دوکتور و ده‌رمان‌پوولی‌ده‌وی ، ده‌ستم‌ان ناروا‌هینده‌دوکتور و ده‌رمانی‌پی‌بکه‌ین . نا‌غا‌معه‌لیم ده‌یگوت هه‌ر ده‌ردی‌یک

نه گهر چکوله ش بی عیلاجی نه که ی پیوه ده چی و وهک سووتان واپه نه من ، نه من
ده بی بېم به دوکتور . . . "

به یانی همر دووکیان له سرمان به خه بهر بوون. با شه و پالی به ده رکه وه نابوو
و به فریش ، له ژیر ره سمه ی ده رگا که وه ملی ده ژووری کیشا بوو. مام برایم هیــزی
هه ستانی نه بوو. نه م هه واپه دلی سست کردبوو .

- هه سن ، هه سن نه وه ساعت پینجه ناچی بو نان ؟!

هه سن جوولایه وه و لیفه شره که ی توندتر له خویه وه پیچا .

ژووری سهر سر ، ده رگای شکاوه لیفه ی دراو ، چه ق و چوی ناو به رگی شر ، چاوی
غه مگین ، ده ستی قه لشاوه ، ژان و له رزی سرمای به یانین ، به لی زستان بوو زستان!
زستانی مام برایم شیتتر روژه کانی و ابوو و شه وه کانیشی ، بیکاری و نه داری ده بوون
به ئیزرائیل و به هه زار نوع گیانین ده کیشا .

له ناو چی و له کونی په نجره ی به نایلون گیراو ، چاوی له کلؤ به فراهان بوو
کلؤکان بو هاتنه خوار په لمان بوو ، ده تگوت خه لکن بو سه فی کوپین غارده دن
کولان هه تا ملان پر ببوو. داشقه ره شه شه مرو شیتتر له ژیر سهر پوشیکی سپی ته ستوور
له حموت زه مانان راس ببوو. تازه تا به هار که س قرچه و مرچه ی لی نابیستی .
مام برایم گنجی ناو چاوانی زیاتر ببوو. چاوه قووله کانی چکوله تر ببوونه وه و وهک
ده زوو به ده رزییه وه کا ، تیژ سهرنجی به کونی په نجره دا رویشتبوو. سئ سه عاتسی
ته و او همر وا له چی دامایه وه . بییری ده کرده وه ، بییر ، بییر ، به لام بییری له چی
ده کرده وه ، مه علووم نه بوو. فه قه ته وه مه علووم بوو که نه م بییره هیزی هه ستانی لی
بری بوو. هه سن له نانه واخانه گرا بووه و نانیشی خواردبوو .

- باب به من ده چه وه مده ره سه ی .

سهریکی را وه شان وهک نه وه که شتیکی لی بته کینی ، ده نگی هه سن هینا یه وه
سره خوی .

- بو کوی ؟ نه ها ! باشه ، باشه کورم برو ، خوت چاک داپوشه .

گوه ره و بییه کانی تا نزدیک ته ژنوبی هه لکیشا ، کلاوه شینه که شی تا بن گویانسی
هینا یه خوار ، ئینجا کتیه کانی له بن هه نگلی نا و چاویکی له باوکی کرد و ریکوت
له بهر ده رگا تا ویک سل وه ستا ، پاشان بی ئیختیار کشا وه ، کشا وه و توند خوی له
ژووری کوتا یه وه ، هه تا سه ی سوار ببوو ، له پیشا قسه ی په نه ده هات . مام برایم لیفه ی
فری دا و هه ستا یه پی .

- نه وه چیه ؟! چیه کورم ؟! چ بووه ؟!

- با . . . به . . . با به

- ده ی زارت بکرته وه ، ته ماشا چت له ژووری کرد!

پیشهنگ ۱۱

- پاسا... دار! با به پاسدار! ...

حسین زارو چاوی و بیکرا و وهکوو یهک ده کرانه وه .

- ها تون ، با به له بهر ده رکی خوشمان پاسداریک ، به ... به تفهنگ وه
راه ستاوه ! ...

مام برایم دلی له دل دا نما ، به لام له بهر حسین هیچی نه کوت .

- هیچ نیه کورم ، هیچ نیه ، شه وه یو ده لیبی قهت پاسدارت نه دیوه ! چیه ! نه ی!
خورپه یهک که وتبوه دلی مام برایم . چاوه کانی زوو زوو ده خولانه وه و پرسیا ریک
په ییتا په میتا به میشکی دا ده هات و بوی حمل نه ده بوو . دهستی به سر و ملی
حسین داده هینا و له دله خوی دا قسه ی ده کرد :

" باشه ، به وه یانیه ی بلی چ قه و مایی ؟! وانیه ، حه تمن شتیک هه یه ... دهنه
خو قهت پاسدار و تامین له بهر ده رکی شیمه رانا وه ستن ! ... بلیی پیش ... نا ، نا ،
دیسان ره ش بگریه ، شه و جار نوره ی گه رکی مه یه !"

له دله وه زور بی تارام بوو و له سهره وه نیشانی نه ده دا . به هیمنی دهستی
حسین ی گرت و تا ده رکه ره وانیه ی کرد .

- برو ، سهری خوت داخه و هیچ قوته قوتی مه که ، ده برو ده ی کورم دره نگه .

تا هاته وه ژور هه زار و یهک فکر و خه یال له میشکی دا هاتن و چوون نیگه ران
بوو له چی؟ خویشی نه بیده زانی ، دلی خه بهریکی ناخوشی ده دا :

" ... شه و به یینه ی ده ولت ۳۰ ، ۴۰ که سی زیاتر شیعدام کرده ، هه ره شبگیر و
دهس به سهر کرده ، گه رکه به گه رکه پیدا دی ، پاک و پیسی بو نیه هه رچی وه بهر
دهس بی ده یگری . "

نیواره ی دوینی ی وه بیره هاته وه ، کووچه ی چول و هول ، ژنه که !

" ... یانی بلیی هاتنه وه ، مانگیک له وه پیش بوو له مه جبوور تاوا ... وه لاهی
خو دووریش نیه ، پیشمه رگه له هه موو کوتیک هه ن ... "

وهک شه کاته ی له ناو بازاری شار ده بی به ته قه و خه لک ده هارووژی و وه کوو
رانه مه ره دهره ویتنه له ناو میشکی مام برایم پیش هه لات هه لات و هه را و سهرسامی
بوو . نه ی ده زانی چ ده کسا . سفره و سه ماوه ری خسته گوشه یهک و لیغه و دوشه گیشی
ها ویشته گوشه یهکی تر ، هه لادینه که ی له نیوه راستی ژووری دانا و به گرژی دانیشت .
دهستی وه بهر گه رمای چراکه دا ، فایده ی نه بوو ، هه ستا چووه لای په نجره ، هه ر
ده تگوت هیزیک له دهروونی دا دیت و ده چی و پالی پیوه ده نی ، له کونسی
په نجره وه چاویکی له حه وشه کرد ، سهری خوران چه رخیکی دا و هات دانیشته وه .

بیره ، بیره ، بیره شه جاریش بیری له شتیکی نامه علومم ده کرده وه ، هه ر وهک
بیره که ی تری ، به لام شه جار سهرسامی و بی قهراری تیدا بوو .

که میک مات بوو ، له پر ته ق ته ق ، له ده رگایان دا ، مچوریک وهک بهر ق
سه راپای راتله کان ، ره نیگی هینا و برد . دووباره :

ته ق ته ق ، ته ق ته ق ، ته ق ته ق !

ده تگوت به کوتک له کاسه میسکی ده دن زرینگی نالقه ریزی ده رگا به ته وای
له شی دا ده تنبیه وه و به جاریک ثوقره ی لی هه لگرت .
- جا بو ته من؟! بو راست مالی من؟! پیام کوشته وه؟ ناخر کی رووله و که لاره یه
من ده کا؟ پیتان وایه ...

به ئیحتیا ته وه هاته حه وشه . له بهر په ریشانی چه کمه زله ره شه کانی بو پیسی
ته نگ ببونه وه . به په له به سر پیوه ی کردن و به که لته که لت به ره و ده رگا چوو ،
دلی له پیش دا خه به ری دا . چاره روانی رودا ویکی تال و ناخوش بوو .
- سه لاموون عه لیک مام برایم ...

دلی وه ک ته پل لیبی ده دا . نه ی هیشت قسه ی کا برا ته وایه بی ، به پشوو ی
سواره وه نرگاندی :

- حه ک مالت نه شیوی سه عید ، هه ی! وه لا وه م زانی پاسدارن ، ناخر ئیستا وه ختی
هاتنه ؟ ...

که میک ته ولا و لای کرد و هه ناسه یه کی هه لکیشا و :

- وه ره . وه ره . وه ره ده ی کورم وه ره ژوور .

سه عید بریک راما ، گونا کانی سوور ببونه وه . به بی ده م بزواتن ده تگوت پی ده -
که نی ، وه ره وه ره یه کی دم پانی له سه ر شانی بوو ، مام برایم ری بی بو کرده وه ، ته ویش
خوی به دالانه ته نگ و تاریکه که دا کرد ، جووتیک چه کمه ی مل دبریزی له پی دا بوو
هه تاین چوکی هاتووون ، بریک به فری لاقی ته کاند ، ده رگا که ی کیپ کرده وه و به ده م
قسانه وه وه دووی مام برایم که وت :

- به سه ری تو مام برایم به فری ته مسالیش وه ک میوانی ناوه خت به سه سه ری
دا داوین . ته ماشا ، ته ماشا چی کرده ، خوی له نیو گه ز دا وه ، ته ویش ده یه وه ی
خوی له سه ر ئیمه به تاقی کاته وه . چما ...

- جاری له وه ی گه ری سه عید ، سه ما وه ره کم هیشتا نه کووزا ندوته وه ، وه ره بزانه م
چ باسه .

- هه ی بی به لا بی مام برایم ، ئیستا کوا وه ختی دانیشته ، ته ماشا ! (ده سستی بو
لای سه ربان رادا ست) ته وه تاویکی تر هه مووی ده بی به ناو و 'بان' که ش دینیتسه
خواری .

چاویکی تیژی به حه ساره که دا گیرا وه ک شتیکی لی ون بووی .

- مام برایم فه رموو تو برو دانیشه . منیش ئیستا دیم ، هه ر قه ننه کیشیم پی ده چی .

سه عید سه رکه وته سه ربان و مام برایم به رووی گه شا وه وه چوو ژوور . فکری
پاسداری بو تانیک له سه ر ده رچوو و که وته ناو خه یالاتی خوی :

"... خه لک کوری خوی وا ده فریا نایه ، ته م کوره هه موو سالی من ناو ا خه جالت
ده کاته وه ، زور سه یره ناخر من چ چا که یه کم بوئه و بوئه ، کوری حاجی بایزی بیزی نایه
چاوم لی کا ، ته مییش له و سه ری گه ره که وه دیت و بانن من! ده مالی!"

سه ربکی راه شانند و به هیواشی ده رگای پیوه دا . گوپی له ده نگی سه عید بوو له

گهل هینان و بردنی وه روه ره که ی نهرم نهرم گورانیه کی ده کوت:
 من شه مالم ، شه و شه ماله ی پر له شته ی به سوز و تاو
 ده مه و به هار به فری ناگیر که ری ولات ده کم به تاو ، ده کم به تاو
 من ژیله موم ، شه و

له گهل سه عید شه پولیک هه وای سارد خوی به ژووری نا کرد . ده نکوت شه ویش
 سه رمایه تی و له جی و شوینیکی گهرم ده گهری . به هوو هوو کردن ، ده ستی وه بهر
 عدل دینه که رادا شت و که میکی هه لسووراند و چهن جار رایتله کاندن . مام برایم له
 لای سه روه دوشه گه له یه کی بو راخستوو ، به لام سه عید له لای خواره وه و له بن
 سه ما وه ره که ی دانیشیت . له گهل ماندوو نه بوونی چایه کی بو دانا و چایکی له سه ر
 و پوتراکی سه عید کرد . سه عید وه ک هه میشه له گهل قسه کردن رووی به خنده ده -
 کرایه وه .

- مالته وه ختیک له ده رکته دا ، توقیم . کوتم به زاتی خولای تازه گیرام . بو
 خوت ده زانی نیستا له که س ناپرسن ، ترس که زور بوو ، پیا و چا و ده قووچینی ، تازه
 شه م سه گانهش وایان لی هاتوو . شیت و هار بوونه . حد و توپیه ک له وه پیش له سه ر
 هیچ و خورایی مام ره زا و همه قیت یان گرتوو ، له ژووری به نیو ژن و مندا ل نا
 راکیش راکیش بردویانن ، خو بیستت! دوینیش خه به ری ئیعدامیان هاتوه ته وه ،
 ده لین له گهل ۱۳ که سی تر له ورمی گولله بارانیا ن کردوون! وه لاهی شه گهر بو
 خوشیا ن بزنانن له سه ر چی کوژراون . شه لم ، کویرم ، ناپاریزم ، خه لکیان وه بهر دا وه
 تاخر شه رعیک ، قانونیک ، پرسیک ، پرسینه وه یه ک ! تاخر بابه له سه ر چی ، له
 سه ر چی ده م کووژی؟! ههر هیچ ، هیچ له گوری دانه ما وه . کوا په هله وی گور به گور
 شه و کاره ی ده کرد! ههر به جاریک شوویان لی هه لکیشا وه . سه عید شه وه لای تو شه و
 قسانه ده کم ، ده نا پیا و شه ورو ده بی سه ری زمانی خوی بگه زی . شه وه تا ههر دوینی
 کا برایان له نیو سه فی نه وتا له سه ر هیچ و خورایی وه بهر شق و قوندا خه نغه نگان
 دا وه ، کوره تاخر بو؟ بابه بو ده م کووژن؟! تاخر پیم بلین چم کرده؟ دزیم کرده وه؟
 پیاوم کوشتوه؟ تاخر چی؟! " " نای بی دهنگ به سه گ باب شه تو خه ریکی
 خه لک هان ده ده ی" . تاخر توخولا شه وه دینه؟ شه وه شه ره؟ شه وه ئیسلامه تی به؟ ههر
 چونکه کا بر له زاری ترازا و کوتی " شه و بابه له و کونه وه بی تاویش ده بی به
 کوپینی."

ههر دوو بریک بی دهنگ بوون . چایکی له سه عید کرد . ره نگ و روو و چا وه
 گه شه کانی سه عید گوفتی ده کرده وه .

- نیستا نازانم شه و سه گبایانه به و تولحی به یانی به بو به ری ده رکه یان پی گرتووین

خو هیشتا خه لک به ته واوی له خه و راس نه بوونه وه ، ثم سه ره وسه ری کووچه بیان
گرتووه ، پیم وایی دیسان شتیکیان به ده مه وه . ناخ شه گهر ده سته لاتم بوا یه له نیو
ثم به فره ی دا رووت رووتم ده کردنه وه هه تا خویان چاک ناسی با . ناخر بلسی
قورمساغینه لیسه چ ده کن!

هه همیشه سه عید ناوا هیدی گوپی بو قسه کانی راده هیشت ، مام برابیمیش هه موو
نفره ت و تووره یی خوی له سر شه و به تال ده کرد .

- شه گهر ده سته لاتم با یه شه و کوله وه ژهم لی وه رده گرتن ، هه تا مه شه هد و تارانی
هه تا له مالی خویانم ده کردنه وه ههر گویم ده کیشان قاحه باب ناخر بلی نیوه دایک
و باب تان نیه ؟ کس و کارتان نیه ؟! لیسه چ ده کن؟! بوچی وه ک سه گ سه ری
ده رکه تان پی گرتوین؟

- مام برابیم لی گهری لی ، شه وانه نش نه بی ده ولت سه گی دیکه ده نیسری .
ده ولت ه کارو پیشه ی خه لک کوشتن و به کوژدانی خه لکه . شه وده ولت ه شه سلنه بویه
هه یه و بویه ما وه ته وه چون ههر کاری وای کردوه ، بی به لای خو خوت شه وه له
من باشتر ده زانی . کدی بووه ده ولت گوپال نه بی له سر سه ری فقیر و هه ژار ...
مام برابیم تو هیچت نه بیستوه ؟

- هیچی چون سه عید!؟

- گویا دوینی ...

سه عید لیسه دا که میک بی دنگ بوو . وه ک شه ی بیه وه ی قسه کدی وه رگریته وه
یا به جوریک بیگوریت .

- گویا ، یانی ده لین دوینی شه و کومه له له و ده ور و به ره ی بوون ، یک ، دوو
جاسوسیان گرتووه ، پیم وایه بویه شه وانه شه مانیان لی پراوه .
مام برابیم دلی که وته خورپه ، وه ک شتیکی دبیبیته وه ، به نابا وه ری چاویکی له
سه عید کرد .

- ههر به راسته سه عید!؟

- به سه ری تو!

- ده ی ، نالین کی یان گرتووه!؟

- شه و " حه مه چهره " به ت دبیبو ، ده تکوت گورگه میشه نانی هاری به ده مه وه
گرتبوو ، سه ری به هه موو مال و که لین و قوژبنیک دا ده کرد و به هه موو که س ده وه ژری
- ده ی!

- ده ی گیان " مه لا مؤزه " شیان گرتووه ، گویا شه ویش ئیتلاعاتی بووه . کوری کاک
مه حموود و کاک سمایلی به ده سته ی وی گیراون . گویا گوتوبه تی شه وانه یارمه تیان
بو کومه له کو کردوه ته وه . خه لک هه موو روژی له به رده رکی سپای ده یان دیت ، وه -
کوو سه گ ههر خه ریکی کلکه سووته بوو .

مام برابیم که میکی تر مات بوو . چوه نیو فکروه وه . رووداوی وای هه م پی خوش
بوو هه م ده ش ترسا . ترسیکی نامو وه ک ته زوویه ک به له شی دا ده گه را .

- با له وهی گه رین مام برابیم . . .

سه عید چاک ده یزانی مام برابیم بوچی مات بووه . ده یزانی دلی چی تیدا یه .
ده یزانی بیر له چ ده کاته وه . ده یزانی ئیستا جهرگی بوچی ژان ده کا .

- لیبی گه ری مام برابیم . . .

به ده م پیگه نینه وه ، سه عید ده یویست نه هیلی مام برابیم بچیته نا و خه یالاتسی
پرژ و پهریشانه وه .

- پیژیه حه سه نم دیت . گوتی با وکم ناسازه ، دوینی ساز بووم بیم . ده زانم له
میژیشه هه ره هاتووم و سه رم نه ناوی . شه و ماوه یه ی هه ره له فکرت دا بووم . قسه ی
خومان بی پییم وایه پهریش ته وا و کاری تیگر دووی !!

یه ک ، دوو جار کوخی و گه رووی ساف کرد وه ک شه وهی دیفاع له خوی بکا :

وه للاهه ی سه عید هیشتاخوم بو شل نه کردووه . (له دله خوی دا ده یکوت حه سه ن
هیشتا منداله . فه قیری و برسیه تیش شه وه ی نازانی ، شه مروش که س ، که سی ، که سی ، که سی
نیه پییا و هه ره خوی شل کا ، له به بین ده چی ، شلی چی) راسته پییری ونه خوشی
ده و ره یان ناوم ، به لادم تا حه سه ن گه و ره نه بی له پی ناکه وم . (بییری حه سه ن دنیا -
یه کی دیکه ی ده عینا یه بهر چا و . هه موو دلخوشی خوی له دوا روژی حه سه ن دا
ده دیته وه) حه سه ن له وه تا دایکی نه ماوه ، یه کجار کز و زه رد بووه . کسزی چی؟
به سترمانه هه ره بوته چیلکه ، کاری شه ویش به سه ره حه سه ن دا ماوه ته وه . روژ هه تا کوو
ئیواری وه ک هه لووک هه لده سووری ، ده مئی بازار ، ده مئی تانه واخانه ، ده مئی سه فی
کوپیین و . . . ئیتر بلیم ده رس و ده وری چی . هه موو شه وی له سه ره ده فته ره که سی
خوی لی ده که وی . شه گه ره حه سه نم هه ره دووسالی تر گه و ره بایه ئیتر خه م نه بوو
هه تا ئیستا شه ویش وه ک من له کویره وه ری زیاتر چی نه دیوه . هه رده لیبی ، هه ره
ده لیبی به ده ختی بووه ته بهرگ و به بالامان براوه .

لیره نا مام برابیم سه ری بهر دا بووه و قسه ی نه کرد .

- شه گه ره چا و له خومان و له وه زعی مال و حالی خومان ده که م و چا ویکیش له
خه لکی و مال و حالی وان ده که م هه ره سه رم گیزده خوا " شه گه ره فتا پشتم وه ک من
سی ، چل سالن تاوا کاری بکر دایه ، به هه مووان هیشتا به قه د مالی " خه رازی "
یان " حاجی ساله " مان نه ده بوو ، به قه د ماله " شافعی " مان وه سه ره یه ک نه ده نا !
کوری شه وان و کوری من چا و لیکه . وه للاهه ی هه موو جاری که شه وانه ده بینم جهرگم
ده بیته که باب . حه سه ن شه و پایزه شه هه ره به بهرگی پاری چووته وه مه دره سه ی .
دوو سال زیاتره هه ره هیچم بو نه کریوه . ده لیبی ئیمه مانان له بوئیدا وه له م دنیا یه
هه ره بی شه ی به شمان بووه . ده زانم له منیش و له حه سه نی کوریشم خراپتر هه یه .
ده بی شوکری خولای بکه بین هیشتا ئیمه زور با شترین .

مام برابیم به لاره ملی یه وه سه ریکی هه لبری . ددستیکی بو چایه که ی برده ، سارد
سارد ببووه . چا ویکه له سه عید کرد و تا ویکه تیی راما . سه عیدی زور خوشه ویستانه
ده هاته بهر چا و ده ننگ و روخساری سه عید زور جار " که مال " کوره گه و ره که سی

وه بېر ده هینا یوه ، له وکانه دا به قهده مال خوشی ده ویست و چا و دلی پیسی
روون ده بڼه . پرسپاریکی به میشک داهات ، به لام زوو گیرایه وه و قسه که ی گوری .
نه و روژه کوتم کورم له دوکانی حاجی بایز نه مرو مریشک ده ده ن ، کوپینه که
به ره و بچوو ، چ ده بی با نیمه ش چه میک گوشت بخوین . کوتی : " باشه بابـه "
شپوری به هه وای گوشت زوو هاتمه وه تا پارمه تیکیشی بدم ، بلا زوو ساز بی .

" داده ی سه سن نه و مریشکه ی بینه با چاکی که یین . ده ی کاکه دره ننگه ! "

حه سه ن مرتقی نه کرد و ههر وا ره ق را وه ستا .

" ده برو ده ی کورم ، زوو که دره ننگه ناگاتی ! "

نه و جار سه ری به رداوه و سوور هه لگه را .

" مریشک .. بابه زور گران بوو ، وهرم گرت ، .. فر . . فروشتمه وه به دووسه د و
ده تمه ن ، ماش و قه ندم پی کری . قه ندمان هېچ نه ما بوو . نه وه تمه نه شم هینا وه ته وه
به سه ری تو سه عید هېچ شتیکم له حه سه ن له چا و نیه . زور ناقله (هه ناسه یه کی
قولی هه لکیشا) هه موو فکر و زکری بو ته شه وه ، ده لی : " بابه بو دوکتوری
ده خوینم ، هیند ده خوینم ، هیند ده خوینم هه تا چاره ی هه موو دردیک بزنام . هی
زه روو بییش . " نه مچار دایگی وه بېر دپته وه ، سه ری به رده داته وه سه ر ده قته ر و
کتیبه کی . منیش دلم نایه هېچی پی بلیم ، پیی وایه له بی دوکتور و ده رمانی یه
که خه لک ده مرن . ده لیم باشه کورم . باشه ، بخوینه ، حه تمه ن ده بی به دوکتور ،
که سه له دوکتور گه وره تر و باشته نیه .

سه عید چایه کی تازه ی بو مام برایم تی کرد و له پیسی دانا .

— نایه لم وه ک که مال م له گه ل بکات . نایه لم وه ک که مال به جیم بیلی . له

له گه ل نه م قسانه چاوه قوله کانی پر بوون له فرمیسک :

— له داری دنیا یه ههر حه سه ن م بو ما وه ته وه ، چاکه تاسه ی که مال یشم —
ده شکینی .

نیوی که مال بو سه عید وه ک بزه ی شیرین ، وه ک هه وایه کی تازه ، وه ک بونی
به هار و ابوو ، نه و ناوه بو سه عید زور خوشه ویست بوو ، ناوی که مال زور جار هیز و
توانایه کی سه یری پی ده به خشی . که مال نزدیکترین دوست و هاوری بوو ، چه نده له
نا و خه لک دا خوش ناو بوو ، سه عید به تنیا سه د نه وه نده ی خوش ده ویست . له گه ل
نیوی که مال زور بیره وه ری تال و شیرینی خوی وه بېر ده هاته وه . هوشی له قسه کانی
مام برایم برا و نیستا یادی نه و روژه ی که وتبڼوه بېر که پیکه وه له گه ل که مال له
کووره بوون ، هاوین بوو و به قرچه ی نیوه رویه کریکاره کان هه موو له ده وری یه ک
کو ببوونه وه . قالب دار و چه رخ کیش و قرمزدار ، ژن و مندال و پیایه و کان تیکرا
هاتبوون . مان گرتنه که یان سه رکه وتوانه ته وا و ببوو . حاجی ساله وه ک گپسه ی
هه لمسا و ، خه ریک بوو ده ته قی . هه موو زه ر و زه ره ری خوی له ناو چاری که مال دا
ده دپت . که مال له ریزی پیشه وه ی کریکاره کان دا بوو ، وه ک هه مووان وه ستا بوو و
ده سته له گیرفانی نا بوون . حاجی ساله رووبه رووی که مال که فی هه لده چران :

بیشه‌نگ ۱۱

- شه و هه‌تیوه‌ی برایی نه‌فتی به‌ خولای پیی خوشه شه‌من نینوکم نه‌بی خوی پی بخورینم . هه‌موو هه‌ر فیکه‌ی شه‌وه‌ وای شه‌وش فرو سوار بووه .

سه‌عید شه‌وه‌ له‌ حزه‌ی جوان له‌ بیره‌ ما‌بوو که که‌مال نارام و له‌ سه‌ره‌ خو‌به‌لام به‌ ده‌نگیکه‌ی موحه‌کم کوتی :

" نه‌ئ . حاجی ساله‌ شه‌مه‌ شه‌وه‌مان پی خوش‌نیه‌ ، پیمان خوش‌نیه‌ شه‌ نینوکم‌نه‌بی . شه‌مه‌ نار‌ه‌زوومانه‌ و ده‌مانه‌وی ئینسان‌ی وه‌ک تو هه‌ر به‌ گوللی له‌ رووی شه‌مه‌ عه‌رزه‌ نه‌مینی و ئاسه‌واریشان پاک‌بیشه‌وه‌ . چونکه‌ هه‌موو نه‌کبه‌ت و به‌دبه‌ختی شه‌مه‌ له‌ بوونی شه‌سوه‌دایه‌ ."

مام برایم ده‌ردی دلی ته‌واو کردبوو ، خه‌ریکی چا‌خواردنه‌وه‌ی بوو . بو‌ما‌وه‌یه‌ک پی‌ده‌نگی به‌ سه‌ر ژوره‌که‌دا زال‌بوو ، سه‌عید چا‌ویکی له‌ سه‌عاته‌که‌ی کرد . له‌گیرفانی ژیره‌وه‌ی بالته‌که‌ی پریسه‌که‌یه‌کی ده‌ره‌ینا ، به‌قه‌د چا‌دانیک ده‌بوو .

- شه‌وه‌ پهنیره‌ دایکم نار‌دوو‌یه‌تی . شه‌مسال له‌دیی را‌په‌نیریان زور بو‌ناردبووین مام برایم که‌میک مات‌بوو ، ئا‌یا‌نا ، هه‌چی نه‌گوت . هه‌موو قسه‌ ، سپاس‌یا‌ریزی هه‌ر له‌ نیگی چا‌وی دا‌بوو .

سه‌عید که‌میکی تر‌قسه‌ی کرد و خوی‌ساز کرد‌بروا . مام برایم هه‌چ ئا‌گای لسی نه‌بوو ، به‌ نینوکی قامکی ئیشاره‌ی له‌ پپیش ده‌می خویه‌وه‌ به‌ره‌که‌ی ده‌خوراند . به‌ره‌که‌ هه‌چی به‌ به‌ره‌وه‌ نه‌ما‌بوو ، له‌ ژیه‌ژ قامکی مام برایم به‌نیشان‌ی ئیعتیراز کره‌ی لسی ده‌هات .

- سه‌عید ... !

دیار بوو مام برایم قسه‌یه‌کی له‌ دل دا‌بوو ، قسه‌یه‌ک که‌ له‌ هه‌موو وچوودی دا‌ده‌گه‌را و هه‌یزیک ، شتیک نه‌ی ده‌هه‌شت بیه‌ته‌ده‌ری . کیوه‌ به‌رز و سپیه‌کانی دوینی ئیوارپی وه‌بیره‌ها‌تبووه‌ که‌ له‌ ژیره‌ تیشکی هه‌تا و ده‌پریسکا‌نه‌وه‌ .

- ده‌لیم سه‌عید ... هه‌چ ...

- هه‌چ چی مام برایم .

هه‌ر هه‌چ . لیلی گه‌ری

- بو‌لیلی گه‌ریم مام برایم . ده‌لیلی چی؟

- ده‌لیم هه‌چ خه‌به‌ریکت له‌ که‌مال نیه‌؟!

له‌ ده‌ره‌وه‌ له‌وسه‌ری کولان ده‌نگ و هه‌را‌یه‌ک ده‌بیسرا ، سه‌عید وه‌سه‌ر خوی نه‌هینا ، مام برایم که‌میک قوشقی ببوو .

- خه‌... به‌... نار‌زانم بلیم چی ، من خوم که‌سم نه‌دیوه . شه‌وه‌که‌سه‌ی دبیوونی کوتی له‌ گه‌ل نه‌بووه ، گویا له‌ شو‌ینیکی تره‌ و حالی باشه‌ ، زور باش!

شه‌وه‌ باشه‌ی ئاخری به‌ بزه‌یه‌کی پر له‌ خاتر جه‌می کوت ، چایه‌که‌ی خواردنه‌وه‌ و - ده‌وریک به‌ ژوره‌که‌دا چا‌وی گیرا ، شتی له‌ چا‌وی دا‌بوو و ده‌یه‌ه‌ویست مام برایم نه‌ی خو‌ینیه‌ته‌وه‌ . پیکه‌وه‌ هه‌ستانه‌ پی و له‌ گیرفانی بنه‌وه‌ی پا‌توله‌که‌ی هه‌ندیک پوولی بو‌مام برایم ده‌ره‌ینا و به‌ شه‌رمیکی زوره‌وه‌ چا‌وی لسی کرد . ده‌بیزانی مام برایم

هشتی و تیک ده چی و ناراحت ده بی . ده یزانی مام بر اییم قهت له ژیانسی دا
خوی بهر مننه تی که س نه کرده ، ههر به کار و ده ست و مستی خوی ژیاوه و مانای
ببنده گی له لای شه و ههر کار و تیکوشان بووه و ئیتر له وه زیاتر ملی به هیچ نه داوه .
سه عید به دووللی یه وه دهستی مام بر اییمی گرت و گوشی .

- با عززت بگم ، شه و پووله ...

- به سهری تو سه عید ، به سهری که مالیشم قرانیکت لی وه رناگرم ، لای به برو
شوکور ئیستا وه زعم زور باشه ، شه سال له سالنیش ...

- هدی بی به لای بی مام بر اییم کوا من چیم کوتوه ، کوا کوتومه وه زعت باش نیسه ،
نم پووله خو هی من نیه (مام بر اییم به پرسیاره وه چاویکی له سه عید کرد) شه پووله
هی چهن براده ره ، هی چهند دوست و هه وال ، ماوه به که که ، ماوه به کی چی ، وه لای
مانگیگ ده بی له لای میان داناوه . له وه ش زیاتر بوو ، تازه هه موویشم نه هیناوه ،
کوتایان ده بی شه پووله به دهستی تو بگه به نم . دوست و هاوری که مال بوون
کوتیان مام بر اییم به خاتری که مال لیمان قه بوول ده کا . ئیتر خو نه پوولی منه و نه
هیچیش ، مافی منی ههر پیوه نیه . نه ده کرا ههر لایخوم رایگرم .

له گه له شه قسانه پووله که شی له دهستی نابوو .

- به خاتری که مال مام بر اییم ! پیا و بریک پوولی له مالی دابی زه ره ری نیسه .
نیایه مام بر اییم ، خوت باشتر ده زانی هه زار دهر د و نه خوشی هه بیه .

سه عید روممه تی سوور بیوونه وه و چاوی پر بیوون له بزه .

- به قولی کا برا کوتی مام بر اییم ههر بینا ئاویش بوو به کوپینی .

مام بر اییم گوفتی به سترابوو .

- شه ویک له و شه وانه له گه له دایکم و مه لیحا دئین ، شه و دریز بوون و توش وه ک
هاران ماندوو نابی ، جاری داشقه که ت خه وتوووه و وی ناچی به و زوانه هه ستیته وه .
نه ی هیشت بیته ده ری و به ربیی بکات .

- نا . نا مام بر اییم سه رمات بووه ، به ک دوو روزان خوت چاک دا پوشی و دهر
به که وی چاکتره .

سه عید وه روه ره که ی به شانی دادا و روبی . مام بر اییم ره ق له به رده رگا وه ستا
بوو ، ده تکوت به سه د زمان قسه ده کا ، به لام به ک که لیمه شی له دم نه ده هاته دهر .

سه عات یازده ی به یانی بوو ، کز و بی واز له گوشتی مال راکشا بوو ، عه لادینه که ی
خینا بووه پال سهری . ده ستیکی وه بن سه ردا بوو ، چاوه کانی هینده ی تر قول دیار بوون .
پیچ و کلاوه که ی که میک خوار ببوو و لایه کی ناو چاوانی گرتبوو ، چاوی ده یدیت و نه ی
ده دیت ، بیرو خه یال ، هوشیان لی شه ستان دیوو ، گرز ببوو ، ده تکوت له بهر چاوی
نیایه که له سه ما دایه و ئیمه هیچی نابینین . تاو تاو چاوی ده به سه ست و بی

نیختیار ده کرانه وه وهک نه خوشیک که دردیکی گران ته حموول ده کا . له دله خوی دا له گهل نه داری خوی قسه ی ده کرد .

" - ده ههزار تمه ن پوولیکی یه کچار زوره ، شه ویش شه ورو! بو من! شه وه هموو پووله! بلیبی شه وه کی بی؟ کی بی که وا دل به خه م و ده س گوشایه . ده ده ... ز . ار تمه ن! هه ر که س بی شیمه ده ناسی، هه ر که س بی ده ر د و داخی ژیان ی شیمه ده زانی باشه با هه بی ، زه ره ری نیه . شه م جار جا ده ستیک که وا و پاتول ، که وا و پاتولسی چاک بو حه سن کیف و پالته ش ، شه دی پوول بوچی ده بی؟ دووهه زار تمه نی ده به م بو مالی مه نیچ ، یان چه لی لیبی که ریم باشه! خوم زیاتر موحتاجم . بو خوم باشه ، باشه وایه واش نیه ، وه لاهی پیا و نابی وابی ، شه گه ر له ته نگانان له فریای که سی خوت نه که وی ، له فرعانان نوژمنیش دوسته . وه ختی وا گهنجی قاروونیش هه ر با بی پووشیکه . . . شه ... ها رادیو! رادیو که شم ده به مه سه ر وه ستای . به ش ده کا . به شی ده کا ، شه گه ر ده ستی پیوه گرم هیچ نه بی به شی پیخوری شه و زستانه م ده کا . پوولسی خوشم هه ر له جیبی خوی .. به هاریش کار نه که م شه و جار جا قه رزیشم کردی، سی ته گه ریبه که ی هه ر ده کرم ... "

مام برایم نوقمی حساب و خه یالاتی خوی بوو، له پر شریخه یه ک هه ستا، ده نگیکی گه وه ره و سامناک ده رک و دیواری گه ره کی له رزان و ته وای شاری پیک دادا .
 نه یه ک نه دوو نه سی ، گرم گرم گرم له سه ریبه که ده تکوت بو مبارانه . مام برایم یه ک جی هه ستایه سه ری بی . کاس و ور له ژووری چه رخی ده دا ، نه یزانی چند جبار خسوی به ولا و لا دادا . هات بر وا هیزی هه نگا وی نه بوو، شه ژوی ده نوشتا نه وه ، له سه رمان و له ترسان لاقی ده له رزین و لیوی وه لیوی نه ده که وت . کووچه و سه ربانسی گه ره ک به گرمه و ته قی ئارپی جی و تفهنگ ده له رزینه وه ، له گهل ویزه و پیوزی گولله کان جارنا جاریک گرمه یه کی گه و ره تر ده رک و دیواری پیک داده دان .
 زیاتر له لای مه دره سه ته قه گرم بوو . مام برایم دل لسه دل دا نه ما . مه دره سه هه ر پیچ ده قیقه له مالی وان دوور بوو، بیری حه سه ن هه موو بهر چا وی گرتبوو ، دوو کووچه شه ولاتر با تدا با وه ، خه یابان بوو له ویش راتا مه دره سه دووهه نگا و .
 مام برایم هیچ حه جمینی نه ما بوو . چند ده وری تر به ژووره ته ننگه که دا گه را ، قیژ و هه رای ژنان پر به کووچه ی ده هات ، له دووره وه ش ده نگی " ایست! ایست! " ده هات .
 زیره ی مندالی مه دره سه له گهل زرمه و ده سه ریژی هه موو لایه که وه تیکه ل ده بوو .
 له وشه ره گه رمه دا زیره ی مندال ساننیه یه ک نه ده برا وه . مام برایم شوقره ی نه ما هاته حه وشه ، قیژ و هوری ژنان زیاتر و زیاتر ده بوو، چوو ده دالانه که ، هه ر ژن بوو به قوور پیاوان له سه ررا ده هاته و هه لده هات . شیتر خوی بو رانه گیرا ، کووچه بگه ره و هاتم ، خوی هاویشته ده ر ، له گهل ژنان تیکه ل بوو، به فر جی جی کووچه ی پرکردبوو، هه مووی به فری سه ربان بوو رشتبوویا نه نیو کووچه ، نه یزانی چون گه بیشته شه وسه ری هه کووچه . کووچه ی سه ر خه یابان فرا وانتر بوو، مام برایم ره گهل هوری ژنان که وت .
 ژنه کان گورج و توند هه لده هاتن، له گهل وان ده رنه چوو . که س ئا وژی وه که س

ده داوه . قرمه قرمی تیربار و قهناسه وهک هه وری به هار شریخه و گرمه ی ده هات و
 ته تکوت هه ر ئیستا هه موو ده رک و دیوار دینینه خوار . مام برابیم یهک سانیه شه
 حه سه ن ی له بهر چا و ون نه ده بوو، بی ئیختیار هه ر نیوی حه سه ن له زاری ده هات هه
 هه ر . مه علووم نه بوو حه سه ن ماوه بیان نا . وه ختی وانا له زور وه بهر ده هات هه .
 هه ند هه نگاوی دیکه رویی ، به پهله پرووزه به دوا ی هه نگاوی ژنان نا هه لده هات .
 هه فه سی لی برابوو ، ئیستیکی کرد ، ئینجا به ره و دم که وت و ته ختی عه رزی بوو .
 ژنیکی له عاست مام برابیم به چوک داکه وت خوین له به له کی فیچقه ی ده کرد ، ژنه
 هک به خوی پر به کووچه ده یقیژاند و هاواری ده کرد و جنیوی ده دا . مام برابیم
 به حاسته می لرخی ده هات .
 خوینیکی گهش له لای ملیه وه بو نیو قولکه به فره کان جوگه له ی بستوو . به فره
 سووره کان کون ده بوون و هه لمیکی گه میان لی هه لده ستا .
 - حه سه ن رو . له . م . هه . سه

نیواره ی روژی هه یینی، خه لکی گه ره ک ژن و پیاو و منال له ده وری یهک کو بیوونه وه و
 کوزیلکه بیان به بستوو، دوو، دوو و سئ، سئ و چه ند چه ند پیکه وه پیچ پیچ و به حس
 و گفتگویان بوو .
 - حه ک دایکت کویر بی روله ، وه یش . حه ک بهرم روله ، چه ند جوان بوو -
 مانگ بوو، مانگ !
 - ئوه . ره بی خویا تو قه بولی نه کی، بو خاتری شه و روژی جوومه و جه ماعت ،
 ره بی به گولله ی گه رمه وه بنالن وهک چون وا له روله ی خه لکی ده کن .
 - وه حشین ، وه حشین . ته دی وه حشی چووون ده بی ! هه ر شه ونده ی ماوه خوینه که -
 شمان بخونه وه .
 - حه ک بهرم روله ، وه یش
 - نه ت بیستوه ؟!
 - چی ؟
 - کوره ده لین مینه گرویی قورمساخشیان گور به گور کردوه !
 - ده ی
 - ده ی ، نه سرین له بیمارستان هاتوته وه ، ده لی پر پره له که لاک ، له بهر
 که لاک جاش و پاسدار هه ر ربیه ری داری نیه .
 - حه ک له بهر ده ستیان مرم ...
 - به لام تی که وتوون !
 - تی که وتوون ؟!
 - ته دی . گوزارشیان لی داون . ده نا کوا پیشمه رگه به روژ شه ویش هه ر سه ره له

به يانی به وه شهر ده کن.

- جه نازه ی پيشه مرگه به کيش به جی ما وه .

- له کوی ؟

- نازانم به لام خه لک شاردوویانه ته وه .

- زور بوون ؟

- نازانم . ده لاین په نجا که س پتر بوون .

له بهر ده رگایه کی تر چه ند پیا و ثالقیا ن به سستیوو .

جالیم چسی بابم ، بلیم چسی ، ره بی مالیا ن خرا بی وه ک مالی شیمه خرا پ ده کن ، ته ماشا شه . ده بی له چومی هاویم ، تازه شه وه ده بیته وه ماشین ، بووه ته بیژینگ ! زهرری دووسه د هزار تمه نم لی که وتوه .

پیاویک چاوی له ده رگای مالی مام برایم بریسوو ، چاوی وه ک به رق دایيسا .

- له گه کی ته حاجی قوباد ؟

- چووزانم بابم ، همه مو که س ، له گه له وه مه که شه و شهر و ههنگامه به ی ساز

ده کا ، ده س هه لنگرن ، نا !

- کی شهری هه لایيساند ؟

- نازانم .

- شه دی کی ده س هه لنگری ؟

- مه معلومه کی ده س هه لنگری . ناخر باب به پیم بلی شه و حکومتی به چسی کردوه ؟

ها ؟ !

...

- باب به ، باب به ، شه و پاسداره پيسانه مامه ی نه فتیشیا ن کوشته و !

- شه دی روله .

- باب...ه ! شه دی شه و جار کی نه فتمان بو دینی ؟ !

- نازانم روله .

...

هه وا لیلی کردبوو ، کزه باب به کی سارد ، ورده ورده خه لکی به ره و ژوور گلـــــــــــــــور ده کرده وه . سه عید له نیو خه لکه که ها ته ده ری ، گوپی له زور به ی قسه کان ببوو . ناقمتی زور راه ستانی نه ما بوو جار چار قسه به کی له گه له حه سن ده کرد تا که میک ژیر بیته وه . له گه له وه که فرمیسه که گاتی ده سرینه وه ، خویشی گه رووی پر ببووله کولی گریان . له ده روون دا دلی ده کولا .

دوو به دوو ده سستی به کیان گرتبوو و به ره و مال ده چوونه وه . سه عید له بن لیویه وه بو خوی قسه ی ده کرد :

- مه گری روله گیان مه گری . منیش پیت ده خوینم . وه کوو مام برایم پیت ده خوینم ده رسیکی تازه ، شه جار ه شیمه ده رسیکی تازه فیر ده بین تو و زور که سی وه ک تویش ده بی بین به دوکتور . ده بی هینده بخوینن ، هینده بخوینن تا کوو ریشه ی شه م

ده رده گه وره په مان ده ناسنه وه ، تا کوو هر خوتان ده رمانی چاره ی کوله مه رگی
و ره نجه رویی تم خه لکه ده بیته وه .
ته و جار نارام لیوی بزاوتن:
- مه گری روله گیان مه گری ...

هونه ری کریکاری ، هونه ری چینی کریکاری
هرده م نارازیبه ، چینک که به حوکی جی و
شوینی عه یینی و کومه لایه تی خوی له کومه ل دا
هرده م له دژی ستم و چه وسانه وه و بی
مافی و مه یینه ت و کوله مه رگی ماددی و مه عنه وی
کومه لی سه رمایه داری خه بات ده کا . تم
هونه ره له هه مان کات دا ره نگدانه وه ی نامانچ
و ناره زووی نازا دیخوا زانه ی ئینسانی بی به ش
و ده س ته نگ ، ژنانی ستمه مکیش ، میلیله تانی
زور لیکراو و هه موو ته و ئینسانه به شه ره فانه یه
که رزگار بوون له شلاق و کوت و به ند ، رزگار
بوون له کویله تی و هه لاواردن رزگار بوون له
تاریکی و به سووک ته ماشا کردن به مافی
مسوگه ر و نامانجی به رزی خویان ده زانن .
به شیک له به یان نامه ...

بڑی نیشتمان!

عہ زیز نہ سین
وہ رگیاوی : سہ رگول بہ ہمہ نی

ٹیمہ لہ حہوشی زیندان و لہ بہر خورہ تا و دانیشتبووین و خوممان
گہرم دہ کردہ وہ . رفیقہ کہم کوتی : "ناخر ٹہوش بوو بہ ژیان!؟"
من جوابم داوہ : "بوچی پیت وایہ خہلک ژیانیکی خوشتریان ہہ بیہ ؟
ہہ موو کہس لہ دہ ست ٹہو ژیانہ دہ نالی .

رفیقہ کہم کوتی : "نا برا ٹیتر لہ وہ خراپتر ناہی . ہہ ہر وہ ک
دہ بیینی من ٹیستا بہرانبہرت دانیشٹووم . بہلام لہ راستی دا من
مردووم و نہ ماوم . بہ کہم جار کہ ٹہوم زانی دوازده سالن بووم و
ٹہویش وہ ختیک بووکہ بو بہ کہم جار لہ شارہ کہ ماندا مہ درہ سہ ی دہ ولہ تی
یان دانا و ٹیستانہ تیگہ یشتوہ کان ویستیان منالہ کانیان بہرنہ ٹہو
مہ دہ رسہ یہ .

باوکیشم کہ خوی بہ تیگہ یشتو دہ زانی منی برد تا لہ و مہ درہ سہ یہ
نیوم بنووسی . مودیری مہ درہ سہ کہ داوای سجیلی منی کرد . باوک
کوتی : "وہ للا تا ٹیستا بومان وہرنہ گرتوہ . ٹہ گہر دہ کری با سجیلی خوم
بینم ! بہلام وادیار بوو سجیلی باوکم بہ کار نہ دہ ہات .
لہ مہ درہ سہ ی "داود خواجہ" سجیلیان نہ دہ ویست . بہلام باوک
دہ یہ ویست ہہر ہم نیریتہ ٹہو مہ درہ سہ یہ . ناخرہ کہ ی مہ جبوور بوویسن

بچینه لای عریزه نووس تا عریزه یه کمان بو بنووسی. پاشان عریزه که -
مان هه لگرت و چووینه ئیداره ی سجیل. یه کیک له کارمه نده کمان
عریزه که ی لی وه رگرتین و چاویکی لی کرد و پاشان چنده دهفتسه ری
ده رهینا و له سهر میزه که ی دانا و گهرا تا نیوی باوکی دوزیه وه و له
باوکی پرسی: "ناوت ره شیده ؟"

باوکم کوتی: "به لی."

کارمه نده که له رووی دهفته ره که وه دهستی به خویندنه وه ی کرد: "سالی
له دایک بوون ۱۲۷۶، کولانی تاوس باخی، گه ره کی دهرمان ته پسه،
پلاکی کون ۵، پلاکی تازه ۲۸، سالی ۱۲۹۰ له گه ل هاجر زه ماوه نددت
کردوه و کوریکت لیبی بووه به نیوی ته مین.

باوکم کوتی: "به لی وایه؛ ئیستاش دهمه وی بو ته و کوره م سجیل
وه رگرم."

کارمه ندد کوتی: "سجیلی چیت له ئیمه ده وی کوره که ی تو له میژه
مردوه."

باوکم دهسته پاچه بوو و کوتی: "قوربان ته وه ده لیبی چی! ته وه تا
کوره که ی من لیره راوه ستاوه."

کارمه ندد دیسان دهستی به خویندنه وه کرد: "ناوت ره شیده. ناوی
باوکت حه مه یه. له گه ل هاجر زه ماوه نددت کردوه. کوریکت لیبی بووه
به نیوی ته مین."

باوکم کوتی: "به لی وایه هه موو ته مانه دروستن، ئیستاش دهمه وی
بو ته و کوره م، ته مین، سجیل وه رگرم.

کارمه ندد کوتی: "بانی چی هه موو شته کان دروستن ته نیا ته وه ی که
ده لی ته مین مردوه نادرسته؟ به لام یزانه قهت شتی نادرست و درو
له و دهفته ره دا نا نووسری. کوری تو مردوه و ئیمه ش سجیل ناده یین
به مردوو."

من دهستم کرد به گربان. باوکم کوتی: "تو وست به!"

من کوتم: "ئاخر ته وه پیاوه ده لی من مر... مر... مردوووم."

باوکم کوتی: "با ههر بلی؛ من که باوکتیم ده لیم نه مردووی."

کارمه ندد کوتی: "له و دهفته ره دا قهت شتی درو نا نووسری، ته گه ر
ئیوه ش ده تانه وی که له ک و کوله ک ساز که ن به من مه ربووت نیه. ئیمه
سجیل ناده یین به مردوو."

باوکم کوتی: "که له کی چی؟"

ته و کوتی: "ههز کاریکتان له دهس بی ده یکه ن تا کلاو بکه نه سهه ر
ده ولت."

باوکم کوتی: "ده گری بلین که ی کوره که ی من مردوه؟"

پیشه‌نگ ۱۱

نه و جوابی ناوه : " له زه‌مانی شهرنا بردوو یانه بو سه‌ربازی و سالی ۱۲۹۴ له نزیك قه‌لای چاتاق كورژاوه ."

باوكم كه زور تووره ببوو كوتی : " با به گیان جوان چا و لپكه و بزانه مد‌گه‌ر من سالی ۱۲۹۰ ژنم نه‌هیاوه ؟" جوابی ناوه : " با . راسته ."

باوكم كوتی : " باشه گریمان وای دانیین هه‌ر شه‌وی زه‌ماوه‌نده‌كه مان نه و كوره‌مان ببوو بیت، ده‌بی سالی ۱۲۹۴ چوار سالان ببوو بی . باشه هه‌ر بو خوت بلی چون ده‌كری كوریکی ۴ ساله بچیته شه‌ر و له شه‌ر شیدا بگورژی !"

كارم‌ند به‌ سه‌ر سووری به‌وه كوتی : " نه‌خیر كوره‌كه‌ی تو سالی ۱۲۷۵ له دایك ببوه یانی وه‌ختیك كه كورژاوه ۱۹ سالان ببوه ."

باوكم تووره ببوو و كوتی : " بو بیر له قسه‌كانت ناكه‌به‌وه ؟ باشه پییم بلی بزنام من له چ سالیک نا له دایك ببوم ."

كارم‌ند چاویکی له ده‌فته‌ره‌كه‌ كرد و كوتی : " سالی ۱۲۷۶ ."

باوكم كوتی : " ناخر قوربان عه‌قلیش شتیکی باشه ! چون ده‌كری من سالیک نه كوره‌كه‌م چكوله‌تر بيم ."

ناخره‌كه‌ی چوینه لای ره‌نیس و هموو شتیكمان بو گیراوه . نه‌و له‌گه‌لمان هاته شه‌و وه‌تاغه‌ی كه ده‌فته‌ره‌كانی لی ببوو . چاویکی له ده‌فته‌ره‌كان كرد و كوتی : " به‌لی وایه ! كوره‌كه‌ی تو سالی ۱۲۹۴ كورژاوه . دواپی هیندیكی بیر لی كرده‌وه و كوتی : " ژنه‌كه‌ت له خوت گه‌وره‌تره و تو ببوه ژنیك هیناوه . نه و ژنه له میردی به‌كه‌می كوریکی ببوه به‌ نیوی شه‌مین . شه‌و زركوره‌ی تو سالیک له خوت گه‌وره‌تره ."

من دیسان گریام . باوكم دیسان لیم تووره ببوو و كوتی " وست به‌ !"

كارم‌ند كوتی : " بوچی قه‌بوول ناكه‌ن شه‌م ده‌فته‌ره‌ دروی تییدا ناووسری ! پاشان چاوی له ده‌فته‌ره‌كه‌ كرده‌وه و كوتی : " نااو و نیسانی ژنه‌كه‌ت شه‌مه‌یه : هاچهر كچی ره‌حیم ، سالی له دایك ببوون . ۱۲۸۳ ."

باوكم كوتی : " شیوه خوشتان نازانن ده‌لین چی . شیوه ده‌لیس كوره‌كه‌م سالی ۱۲۷۵ له دایك ببوه به‌لام دایكی سالی ۱۲۸۳ له دایك ببوه . باشه شتی وا چون ده‌بی ؟"

به‌و جوهری كارم‌ند ده‌يكوت من ۸ سال له دایكم و سالیک له باوكم گه‌وره‌تر ببوم . یانی دایكم به‌ ۸ سالی بووته ژنی باوكم و ۱۵ سال پیش زه‌ماوه‌نده‌كه‌ی منی ببوه ."

ره‌نیس بریگی بیر كرده‌وه و كوتی : " له و قه‌راره‌ی هاچهر پیش شه‌وش میردیكی دیکه‌شی كرده‌وه كه میرده‌كه‌ی له ژنه هه‌وه‌له‌كه‌ی

کوریکی بووه که ۸ سال له هاجره گوره تر بووه و وه ختیک میرده که هی ده مری، میردبه ره شید ده که ته وه و زرکوره که شی له گهل خوی ایینی. " باوکم کوتی: " شیوه ده لنین هاجره ۸ سالن بووه که شووی به منن کرده. نهی نه گهر وایه چون ده کری له پیش منیشدا شوی کرد بی؟! " من ههر ده گریام. باوکم کوتی. " مه گری. لانی زوری نه وه یه که ده چی له مه دره سهی داود خواجه ده خوینی. "

ئاخره که هی سچیلیان نه دایینی. من گه وره بووم و ده با چووبامه سه ربازی. ههرچی باوکم کوتی کوره که م مردوه و له شهری قه لای چا تاق دا کوژا وه گوییان نه دایه و بردیانم بو سه ربازی. من پیم خوش بوو چونکه مه معلوم ده بوو که من زیندووم.

ده وره ی سه ربازی ته وا و بوو. ره فیه که انم مه ره خه س کران به لام چونکه من سچیلیم نه بوو مامه وه. نامه یه کیان نووسی بو چه زه. به لام وه لامیبان داوه که نه و که سه له میژه مردوه. ئاخره که هی مه جیوور بوون کاغه زیگی مور دارم بده نی و تییدا بنووسن که به لی شم که سه سه ربازی کرده.

وه ختیک گه رامه وه مالتی زانیم باوکم مردوه. باوکم پوولیکی زوری سه سه ربوو و چونکه منیش تا قه کوری بووم ده بوو قهرزه کانیم ناباوه. ههرچی به خه لکم ده کوت با به من مردووم و مردوو ناتوانی قهرزیداته وه بروایان پی نه کردم. پیم ده کوتنه گهر بروام پی ناکه ن برون له حه وزه ی سه ربازی یان له ئیداره ی سچیل بپرسن. به لام نه وان ههر له سه ر قسه ی خویان بوون.

من پیم خوش نه بوو قهرزه کان بده مه وه. به لام نه وان ده یان کوتنه گهر قهرزه کان نه ده یه وه ناتوانی میراتی باوکت وه رگری. ناچار بریکم پوول له ره فیه کیم قهرز کرد و قهرزه کانی باوکم داوه. نه و جار قهرزی شه و کوره م که وته سه ر و هاتم میراتی باوکم وه رگرم. کوتیان تو مردووی. ههر چی ده مکوت با به نه وه تا من له به رانه رتان راوه ستاوم، ههر ده یان کوت مردووی.

نه و جار وه کیلم گرت. باوه ربیان به قسه ی نه ویش نه کرد و پاشان نازانم چیم کوت گرتیانم. نه و جار من ده مکوت مردووم و نه وان ده یان کوت تو زیندووی.

له زیندان هاتم ده ر و چونکه به و کوره ره فیه که م قهرزدار بووم هه لاتم بو سه ته نبول. له وی له گهل کچیک بوومه ناشنا به لام چونکه من سچیلیم نه بوو نه مانده توانی ئیزدواج بکه یین. سه ره نجام ئیزدواجی گهیره ره سمی مان کرد. به لام له کوی بینین بخوین؟

چونکه من سچیلیم نه بوو دووکانیکم به نیوی کابراهیک کری و پیکه وه بووینه شه ریک. به لام نه و روژیک پووله کانی هه لگرت و هه لات. شه و

چار ئیتر هیچم پی نه ده کرا دزییم کرد و گرتیانم . ئیستاش هرچی پییان
ده لیم من مردووم بروام پی ناکهن . کورت و کرمانجی بو چوونه مه دره سه
مردبووم ، بو چوونه سه ریازی زیندوو . بو مه ره خهس بوون مردبووم . بو
دانه وهی قهرز زیندوو . بو وهرگرتتی میرات مرد بووم ، بو چوونه
زیندان زیندوو .

له و کاته دا زهنگی ته وا و بوونی هه وا خوری لی درا و زیندانی به کان
گه رانه وه نیو زیندان .

به ره می هونه ری

شیر چیرۆك شانوگه ری وینه

کاریکاتور و... بو پیشه‌نگ بنیرن .

سهر پښت

فریدون ناظری

ته م شانوگري يه له سهر شه ساسی کورته
چيروکيکی يار سلاوها شک به نيوی " موهاکه مه ی
جینایی " بو راډیو نووسراوه .

(دهنګه دهنګی جمعاعت و دهنګی سندهلی و دهنګی چه کوشی ره ئیسی دادګا)
ره ئیس: تکا به نه زمی دادګاه به ریوه بهرن. تاوانبار کراو (متهم) دیفاع له خوی
دریژه پی بدا !
موتته هم : ناغای دادستان دهلی له ژیر ثالای حکومت دا برسپه تی ریشه بر
کراوه و نه ماوه . من ده لیم دادستان و که سانی وهک شه و ناخوریان چه وره ...
دادستان: ئیعتیرازم هدیته ناغای ره ئیس . مه گهر چوار پیم تا ناخورم هه بی؟!
(دهنګی پیکه نین و هه رای جمعاعت)
ره ئیس: ته ماشاچیان بی ده نگ بن. تاوانبار کراو حورمه تی دادګا و ناغایان
راگری و دریژه به قسه کانی بدا !
دادستان: تاوا ده ستت ده به ستم !
موتته هم : تاو له بیژینک ده که ی. (دهنګی چه کوشی ره ئیس)
دادستان: بی دهنګ به ! دهنګی چه کوشی ناغای ره ئیس نایستی؟
موتته هم : ده زګای پته و له چه کوش وه شان دنیګ ناترسی .
دادستان: له و هه موو نه قل و نه زیره هیئانه وه ده ست هه لګره !

پیشه‌نگ ۱۱

وه کیل: ناغای ره ئیس تکایه وه بپیر ناغای دادستانی بینه وه ههقی نیه بگری
دیفاعی مووه کیلی من بگری.

موتته هم: کاتیک چوومه بهر نانه واخانه که سی روژ بوو هیچ نه خواردبوو .
ئه ژنوم له برسان ده له زری.

وه کیل: سهرنجی ناغای ره ئیس وه هه یکه تی مونسیفه راده کیشم که دوکتور ئه مه ی به
ده سته تی خوی ته ئیید کردوه .

دادستان: بیگومان سهرخوش بووه . هه مومان دوکتور ده ناسین .

موتته هم: ده لیلین برسپه تی دیوار کون ده کا .

دادستان: دیسان نه قل و نه زیره !

موتته هم: ده لیلین زگی برسی له هه یج ناپرسی .

دادستان: ناغای ره ئیس ... !

ره ئیس: تاوانبارکرا و قسه له خودی کاره ساته که بکا و له حاشیه و پهراویز گه ری!

موتته هم: من وه کوو هه زاران برسی ئه م شماره ...

ره ئیس: په رانتیزیش مه که وه !

دادستان: ده یه وی بلی له سایه سهری ئه م حکوومه ته دا برسی زوره .

موتته هم: وه کوو هه زاران برسی ئه م شماره به شوین نان دا ده گرام . که گه بشته

بهر نانه واخانه که ی حاجی پیم و ابوو کریکاره کان له وین . ئاخه ئه وان زور به ره حمن .

به لام خودی حاجی له وی بوو . داوای نانم لی کرد .

دادستان: به بی پوول؟

موتته هم: به بی پوول!

دادستان: جینا یه تیکی گه وره یه .

موتته هم: کوتم کار په یدا ده کم و پووله که ت ده ده مه وه . ده نگه هه لینا .

(ده نگه زه نگ)

حاجی: لاچوو بررون به له بهر چاوم . روژانه سه ت به ره لای وه ک تو دیسن و

داوای نان ده کن . نه گه ر ته نانه ت پاروو په کیش بده م به هه ر کامیان ده که ومه سه ر

ساجسی عه لی .

موتته هم: نه وجار ده مانچه که ی له ژیر میزه که وه ده رهینا و له سه ر میزه که

دای نا و نه راندی:

حاجی: برسی و بی سه رو پی هینده زور بوون که هیمنا یه تی ئینسان ده خاته

مه ترسی یه وه . بزانه یه کیان دی داوای شتیکی دیکه م لی بکا ؟

موتته هم: بوچی بیجگه له نان هه یچی تریشته هه یه داوات لی بکن !

حاجی: ئه ی وه ک تو به ره للام ! من سی جوزوه ی قورئانم له به ره . ئه ندامی گوری

قورئان خوینانم . ئه ندامی مزگه وتم و ئاموشوی جه نابی " حجة الاسلام " ده کم . ده توانم

ریئوینیتان بکه م و ریگای زرگاری ئاخه ر و عاقیبه تتان پی نیشان ده م .

دادستان: قسه یه کی زور راستی کردوه .

موتته هم : ئەى ئەوەى دە يىكوت بىكار و برسى زىادى كردوه چى؟
 دادستان : تۆ دەبا رىنوينىت لى و يستبا . (بە تۆرەبى) رىنوينى! مەوعىزە!
 موتته هم : مەن برسى بووم!
 دادستان : دەى باشتەر! پىاوى برسى مەوعىزەى زورتر پىيوستە .
 موتته هم : بوچى ئەگەر جەنابت كووبىر بوایەى و سۆالت، كردبا ، ئاوينەت لــــ
 خەلك داوا دەكردىان پوول؟
 دادستان : ئىعتىرازم هەپە .
 وهكىل : منىش ئىعتىرازم هەپە . ئاغاى دادستان هەموو جارى دەپەربتە نىو قسەى
 مووهكىلى منەوه و ناھىلى قسەكانى بگا .
 رەئىس : تاوانبار كراو درىژە بە قسەكانى بگا .
 موتته هم : نەراندى ...
 رەئىس : جارىك كوتت نەراندى!
 موتته هم : دەى گوراندى .
 حاجى : خىرا لە بەر چاوم ون بە! ئىتر لىرەت نەبىنمەوه! زووكە برو!
 موتته هم : كۆت بوچى خىرا بروم؟ خو ئانم بە سەر ساجەوه نەسووتاوه . هەرقىژ
 و هورى بوو كه لە وى بروم . هىندەم برسى بوو نەم دەوتوانى بروم . بونى نانــــى
 تازەش بە عەرزەوه رەقى كرىبووم . لە پەناى دىوارىك دانىشتم و سەبرى دووكانەكەم
 دەكرد . كۆت و پىر دىتم حاجى لە دووكان هاتە دەر و خوى بەمالەكهيان داكرد كه لە
 پەناى دووكانەكەپە .
 دادستان : توش هەلتكوتا سەر داخلكەى!
 موتته هم : نەم زانى چون بەلام كه سەرنجم دا دىتم لەبەر دووكانەگەه دا
 راوەستاوم و ئانىكم بە دەستەوبەو دەبجوم . نىوهى نەكەم نەخواردبوو كه حاجى
 لە مال هاتە دەر .
 حاجى : ئەى بى ئابرو! ئاخىرى نەكەت خوارد .
 موتته هم : وىستم هەلىم . پىى داپە بەر پىم و كەوتم . خوى گەياندە دەمانچىكەى
 پەلامارم نا بىگرم . تەقى لىكردم و برىندارى كردم . لای راستى زگمى پىكا . منىش
 گەرووم كرت و كوشىم . ژنەكهى خوى گەياندى .
 ژن : ئەى هاوار فرىا كهون! شووكەى كوشتم!
 موتته هم : پاشان دەستى دەتووكە سەرم نا . بە بەرد بە تەوقى سەرمــــى دا
 بەلام من لە ترسى ئەوهى حاجى دىسانىش تەقم لى بگاگەروویم كوشى تا شل بوو
 ناچار بووم دەنا دەى كوشتم .
 رەئىس : پاشان چىت كرد؟
 موتته هم : هەلاتم .
 دادستان : بە فكرت دا نەهات كوژراوه كه بەرىه بىمارستان؟
 موتته هم : تا بە سارد خانەى بسپىرم؟

پیشه نگ ۱۱

ره نیس: نهس هه ولی نه دا بتگری؟
موتته هم: خه لک هینه دی لی بیزار بوون که مردنیان بو به تاوات ده خواست.
کاسبکی هپچ و پوچ بوو. به رچا و ته نگ و سوودخور! تاو له دهستی نه ده تنگا .
دا داستان: یانی توش پیت خوش بو بمری!
وه کیل: بلی نا! بلی نا!
موتته هم: نه نکه بوئیوه سه گی زیندوو له شیر مردوو با شتر بی. به لام بو من وانیه .
دا داستان: له زگی دایکیشی دا جینا به تکار بووه .
ژن: به شووه جوانه مه رگه کی من ته وهین ده کا . (ده گری)
موتته هم: من تا زادم به هه ر چه شنیک بمه وی دیفاع له خوم بکه م .
جه ماعت: تا زاده . تا زاده . (ده نگی چه کوشی ره نیس)
ره نیس: تا وانبار کرا و دریزه به دیفاعه کی بسدا!
موتته هم: پاش شه وی حاجی زه جمه تی که م کرد هه لاتم . به لام هینه م خوبن له
به ر رویشتهوو که وتم و پاسه پانه کان وه ک گورگ گه بیشتنه سه رم .
دا داستان: شه مش توهین به شاره بانی که باسکی چه کداری قانونه و نه زمی ناوخی
ده پاریزی.

جه ماعت: لیبی گه ری با قسه کانی بکا!
وه کیل: (به شه سپایی): له مه جزه ری دادگا داوا ی لی بووردن بکه!
موتته هم: لی بووردن بوچی؟ شه گه ر من شهوم نه کوشتا شه و منی ده گوشت .
دا داستان: ده بوو بیللی بتکوژی بی که لک! نه ک شه وی ریگا به گه جه ر و گوچه ر
نیشان بدهی که شه و پیاوه به ریزانه بکوژن که مالیات ده دن. حاجی تاغاله ده
کارخانه و کارگی سیگاری خوی دا زیاتر له سه د که سی به نان و نه وا ده گه یاند .
موتته هم: یا ن خوینی سه د که سی ده مژی! وه کوو زه روو!
ره نیس: بی ده نگ به!
موتته هم: بی ده نگ نابم .
جه ماعت: بی ده نگ نابسی .
ژن: به شووه که ی من ده لی زه روو. (هه را و هوریا ی جه ماعت)
دا داستان: په تی سیداره له ملی خوی نزدیک ده کاته وه .
ره نیس: (به چه کوش له میزه که ی ده نا) بی ده نگ بن! (شلووقی به رده وامه)به
هوی شلووقی جه له سه ی دادگا ته عتیل ده که م . موحا که مه سه عات ۸ی به یانی دریزه ی
پی ده دری .
دا داستان: سپاست ده که م تاغای ره نیس. به یانی نیجازه مه ده جه ماعتی بی
سه روپی له دادگاه ریگه بدهن. نیجازه مه ده .

موزیک

ره ئیس: جه له سه ی دادگا ره رسمی راه گه یه نم . ناغای دادستان فرموو پرسیاره -
کانت بکه !

دادستان: موته هم : ! تا یا پیشتر تو کوژراوت ده ناسی؟
موته هم : له سی سال له وه پیشه وه کله کارخانه ی سیگار ره که ی کارم ده کرد
ده ناسی .

دادستان: چه ندت له وی کار کرد؟
موته هم : سال و نیویک کارم کرد . دوا بیش که به توی تووتن نه خوش که وتسم ،
ده ری کردم .

دادستان: وه ختیک ده ری کردی هیچی پیدای؟
موته هم : نا ! نه نانه ت شکا یه تیشم کرد به لام که س جوابی نه دامه وه .
دادستان: خوالی خوش بوو حاجی ناغا پیاویکی به ریز و دیندار بوو؟
موته هم : له جه نابت ده چوو .
دادستان: تو خوشت ده وبست؟
موته هم : زور حزم ده کرد . شش مانگم به کوله وه بی تا چرو چاوی نه بینم .
چاوم با ده رم دینا .

دادستان: لیت حالی نابم .
موته هم : حه تمه ن ماسیی سویرت خواردوه ده نا حالی ده بووی .
دادستان: تو خودای گه وره ده ناسی؟
موته هم : به خزمه تی نه گه بشتووم .
دادستان: قهت چوو به مزگه وت؟
موته هم : کاتیک مندا ل بووم به زور ده یانبردم .
دادستان: بوچی به زور؟
موته هم : له پیشدا ده ترسام . پاشان بیزار بووم و نه فره تم په پیدا کرد .
دادستان: بوچی نه فره ت؟

موته هم : ده یانکوت هم پینج قامکه وه ک یهک نیه . روژیک پرسیارم کرد :
" ماموستا یانی تو ده لیبی ناغا و نوکهر ده بی بمینی) " به سهر سوورمانه وه چاوی
لیکردم و کوتی " من ناغا و تو ناغا ، کی جیمان بو راخا ؟ " وتم خوت جیبی خست
راخه . چاوی لیبی ده ره پاندم .

دادستان: نیوانت له گه ل حاجی ناغای ره حمه تی چون بوو؟
موته هم : له گه ل خوالی خوش بوو دانوومان پیکه وه نه ده کولا .
دادستان: یانی چی؟
موته هم : یانی وه ک ناگر و پووش وا بووین .
دادستان: تی ناگم .

موته هم : وه ک ناسمان و ریسمان بووین . حالی نه بووی؟ وه ک مشک و پشیله
وا بووین .

داستان: یانی پیت خوش بوو بمری؟
 وه کیل: ئیعتیرازم هه یه ناغای ره ئیس!
 ره ئیس: وه رناگیری و وارد نیه!
 موتته هم: چوو بووم نانی لی قهرز کم.
 داستان: تو قهت کراواتت له مل کردوه؟
 موتته هم: به تو چی!

داستان: ره ننگه نه و روژه کراواته کهت له مل دهرهینابی تا بتوانی به ئاسانی
 کاره کهت بکسی.

موتته هم: قهت کراواتم نه کردوه ته مل.
 داستان: نه گهر ماله کهت بپشکنین و کراواتت له مال دابی چی؟
 موتته هم: مالی من حه وشى مزگه وت بوو. بچو بی پشکنه!
 داستان: بوچی له حه وشى مزگه وت ده خه وتی؟
 موتته هم: سی مانگ پیش، وه ختیک بیکار بووم خاوه ن ماله که به حوکمی قانوون
 سژه و بری لی فری دامه خیابان.

داستان: بوچی نه دهره رویشته خیابان تا مزگه وت پیس نه بی.
 موتته هم: له خیابان پاسه بانه کان وه کوو سهگ له ئینسان ده ئالان.
 داستان: وه کوو سهگ!؟

موتته هم: خرابتر له سهگ
 داستان: پرسیاریکم نیه ناغای ره ئیس
 ره ئیس: نیو سهغات دادگا بو پشوودان ته عتیل ده کم. (شلووقی)
 موتته هم: ناغای دادستان کتیبیکی پهند و نه زیرهت بو ده کرم با بزانی خه لک
 چون قسه ده کن.

داستان: به جاریک په تی سیداره له ملت نزدیک بووه ته وه. پیم وانیه وه ختسی
 کتیب کرینت ما بی. په ته که ده بینی؟

موتته هم: ده بیبیم و پیم خوشه پیشکه شی جه نابت و ناغای ره ئیس بکه م تا
 شه لواره کانتانیا ن پی بیهستن.

داستان: تو شه لواری من و پایه به رزیکى وه کوو ره ئیس به گالته ده گری؟
 وه کیل: نه زقه زا شه لواری جه نابت و ناغای ره ئیس به گالته نه گیرا وه. مووه کیلی
 من وه کوو که سیک که خه ریکه بخنکی ده ست بو ههر پووش و بنجه گیایه ک دریزده کا
 به لکوو زرگاری بی. ئیستا ش په نای هینا وه ته شه لواری جه نابت و ناغای ره ئیس.
 موتته هم: بو به ش ده لیم به و په ته وه بیبهستن، با قایم بی، نه گهر خوم هه لواسی
 نه یه ته خواره وه.

داستان: من ناهیلیم گیژیکی وه ک تو خری به شه لواری من و ناغای ره ئیس وه
 هه لواسی. نه سلنه نیو هینانی شه لواری خوم و ناغای ره ئیس به خراب ده زانم.
 وه کیل: من نه و ده لیل هینا نه وه به خراب ده زانم. چونکه نه گهر شه لواری پایه.

بهرز به خراب دابنری ده بی هموو ده زگای قه زایی، له زیندانه کانه وه تا
جه لاده کان به خراب دابنرین.

موتته هم: وه کیل بو به که م جار قسه یه کی دروستی کرد. به بروای منیش ئیه وه
سه ر در و بن دری جه والیکن. شه گهر شه لواری به کیکتان به خراب دابنری هم مووتان
به خراب دهرده چن.

(زره ی زهنگ دی)

داستان: دادگا دهستی پیکرده وه. به لام من شه و په ته ت ناخری ده خمه مل.
موتته هم: رهنگ شه و په ته م بخه یه مل به لام هیشتا به میلیون که سی وه کوو من
ده مینن که روژیک په ت بخه نه ملی توو نوکه رانی دیکه ی وه ک توشه وه.

(هه للا و گرمه و دهنگی پی)

داستان: جهنابی ره ئیس شه شریفیان هینا. با شتر بوو شه و به ره لایانه ری نه دن
ده نا هه لناستن.

ره ئیس: فهرمون دانیشن. دادگا ره رسمی راده گه یه نم. ناغای داستان شاهیده -
که ت بانگ کردوه؟

داستان: به لی! فاتمه سولتان ژنی به ریز خوالی خوش بوو حاجی ناغای زولم
لیکراو. (پرمه ی گریان)

ژن: (به گریانه وه): سویند ده خوم راستی بلیم و بیجگه له راستی چی دیکه م به
زماندا نه یه.

داستان: خانمی فاتمه سولتان! تو یه که م جار قاتلت له کوی دیوه؟
ژن: یه که م جار وه ختیک دیتم که گه رووی شووه که می ده گوشه ی و خهریک بوو
بیخنکینی.

داستان: تو چیت کرد؟

ژن: هه ر دوو ده ستم بو ئاسمان را داشت.

داستان: هه ر شه وه؟

ژن: وه ختی دیم چاوی حاجی خهریکه دهرده پهری، ها وارم کرد خودایا فریام که وه
و قیزاندم.

داستان: که س هات به ها وارته وه؟

ژن: نوکه ر و کلفه تی دراوسیکانمان و سوپوری گه ره که که مان کو بوونه وه به لام هیچ
یارمه تی یه کی شووه که میان نه دا.

داستان: بو چی؟

ژن: ره ش و رووت و نه خوینده وارن. حاجی ته نانه ت جوابی سلویشی نه ده دانه وه.
ده یکوت بوگه نیویان دی. زوربه یان نه یان ده زانی سا بوون بو خوارده یان بو
خوارده وه.

داستان: ئیتر هیچت نه کرد؟

ژن: پاسه بانه کان که دهرکه وتن هیوا یه ک گه رایه گیانم. به بهرد په لاماری شه م

پیشه نگ ۱۱

قاتلم دا . هلات . له وهی که حاجی بهردا بوو خوشحال بووم . که چی روحی شووکه م
هه لغریبووه ناسمان بو لای فرشته کان . (ده گری) .
داستان : ئیتر پرسپاریکم نیه ناغای ره ئیس .
وه کیل : من چند پرسپارم هه یه .

ره ئیس : فرموو !

وه کیل : فاتمه سولتان ! پیشتتر مووه کیلی منت ده ناسی ؟

ژن : به لی . له مندالیمه وه ده ینا سم . دایکی له گه ره کی ئیمه سوالی ده کرد .

وه کیل : قهت قره یان له گه ل خوالی خوش بووی میردت بووه ؟

ژن : نه م دیوه له گه ل شووه که م قره ی بی بهلام ناگا دارم جنیوی به را بهری ولات -
دا وه .

وه کیل : دیوته له گه ل که سی تر کیشه بکا ؟

ژن : له گه ل رهش و رووتی وه ک خوی ده س له ملان بوو بهلام ته وهینی به ره ئیس -
جمهوور ده کرد .

وه کیل : له و ماوه یه دا قهت دیوته ریگی که س بگری یان به روکی که س دادری یان له
که س بسدا ؟

ژن : نا ! بهلام هه همیشه به ناغای شاره داری ده کوت کهر .

وه کیل : خوت یان شووه که ت قهت بووه له دهستی تووره بن ؟

ژن : هه همیشه له دهستی تووره بووین . چونکه هه همیشه لووتی به قولی کراسه که ی
خاوین ده کرده وه . له سر راگه یان دنه کائی مزگهوت مارو دوو پشکی ده کیشا . به "آیت
اله عظمی" ده کوت هیستر . وه ختیک نه میریکی ده دی ده یکوت شهش پوت بار ده با .
بهلام که سیک که نه وه موو ته وهینه ی به گه وره پیاوان ده کرد ، ته نانهت جاریکیش له
ژنه که ی نه دا .

داستان : مه علوومه چ شهیتا نیکه .

وه کیل : من پرسپارم نه ما وه ناغای ره ئیس .

ره ئیس : دریزه ی دادگا ده خریته به یانی سه عات ۸ .

(موزیک . ته قه ی چه کوشی ره ئیس دادگا)

ره ئیس : دادگا ره سمی راده گه یه نم . ناغای دادستان فرموو !

داستان : ناغای ره ئیس ! نه ندامانی به ریزی هه یه ته مونسیفه ، به شدار بووانی
خوشه ویست ! تا ئیستا پیم و ابوو قاتل ته نیا جینا یه نکاریکی زگماکی یه . به لام ئیستا
به وه گه پشتووم که یه کیک له موخالیفه سر سه خته کانی حکومت و دین و شیوه ی
ژیانی ئیمه شه . بیجه که له شاهیدی دانی ژنی خوالی خوش بوو حاجی ، فاتمه سولتان
خا ئوژن ، که گویتان لی بوو ، کومه لیک گوزارش و ته حقیقاتی تریش که کراوه شه م
راستی یه نیشان ده دن . وه ختیک نه وه چی له دووکانیک نان ده دزی و ریگا به
جه ماعه تی بیکاره ی وه ک خوی نیشان ده دا ، هیرش ده کا ته سر پیروزترین بنا غه ی

ژبانی نیمه یانی مالکیه تی خوشوسی. چونکه ده لین شه وهی هیلکه یه ک بدزی گا به کیش ده دزی. هه لیه ت بهوورن له پهندی عه وام که لکم وه رگرت. شه گهر قاتل شه ندا میکی به ریزی هه یکه تی با وه رپی کرا وانی مزگه وت و مالیات دهریکی گه وه وهی ده وه له مندو مویه للیغیکی گه وری قورثانمان له کوش دهر فینی، مانای شه وه یه که هیرش ده کاته سه که سانی به ناو بانگ و بناغه کانی شه خلاق و داب و نه ریتی نیمه. قاتلیک که خودا ناناسی، مزگه وت مدسخره ده کا، زمانم لال به " آیت اله عظمی" ده لی هیستر، به جه نابی ره رئیس جمهور، سه ت گوناح و یه ک توبه جنیو ده دا، زور زور خه ته رنا که. خوزگم به و ده ورانه ی که ده کرا که س بخه یه نیو ره گی دیوار یان به ده زگای گیوتین دووشه قه ی بکی! چونکوو تا وانبار هه ر شیاوی شه مانه یه. به لام نیستا که شه وانسه نه ماوه دا وام شه وه یه له بهر چاوی جه ماوه ره له سیداره دری تا بیسته په ند و عبیرمتی به نده کانی خودا. نیوه تنیا بیر له وه بکه نه وه شه گهر هه موو هیلکه دزانه کانی شه و لاتنه بنه گا دزچ ده قه ومسی!

موتته هه م: خه لک به ده ست گا وه رزگار ده بن.

ره رئیس: بی ده نگ به ده نا له سالوتی دادگا دهرت ده کم.

موتته هه م: من خوم دیفاع له خوم ده کم و که س حه قی نیه دهرم کا و شه و حه قه م

لی زه وت کسا.

داستان: له تاخریش دا پیشنیارم بو گه وره پیاوان و خاوه ن سه روه ت و سامانه کان شه وه به باشی ته مرینی تیره ندازی بکه ن تا بتوانن ریک له نیشانه بدن شه گهر روژیک وایان لی قه وما و شه رته ش و ژاندارمری و پولیس ده سه جی فریا نه که و تسن بتوانن دیفاع له گیان و مالی خویان بکه ن. کیتتر قسه یه کم نیه.

ره رئیس: وه کیل یان تا وانبارکرا و ده توانن تاخرین دیفاعی خویان بکه ن.

موتته هه م: من قسه ده کم، رووی قسه کانیشم هه مووی له دادگا نیه و بلویر بو گا

لی ناهه م. زور شت دهر باره ی من کوترا به لام دلنیام دهریا به ده می سه گ پیس نایی

داستان: شیمتیرازم هه یه. شه په نده هچ و پووچانه چیه !؟

وه کیل: من به مووه کیلم ته وسیه ده کم له م جو ره په ندانه به کار نه هینی. به لام

قانون نیچاره ده نا و ریده ستی شه وه ی هیشته ته وه که مووه کیلی من هه ر جور بیسه وی

دیفاع له خوی بکا.

ره رئیس: تا وانبارکرا و دیرژه به قسه کانی بسدا. به لام خورمه تی دادگا بیاریرزی.

موتته هه م: هه موو قسه کان و بوختانه کانی داستان بی ناوه روکن و هچ ده لیلیکیان

له پشت نیه. شه وانه ی که ناغای داستان پیاوان ده لی گه وره پیاوان، روزانه ده بنه

هوی مهرگی چه نده ها که سی وه ک من. من که دیفاع له گیانی خوم کرده له چیساو

ناغاوه قاتلم و به رانه ر به حکومت راوه ستاوم به لام شه وانه ی به راستی قاتلن گه وره

پیاوان. با له وانه گهریم و بیمه وه سه ر خوم.

من تالی و سویری زوروم چه شته. تازه له دایک بیوم که باو کم له ده س دا.

گازی مه عده نی زوغال خنگا ندی، دایکم پاش باو کم، ما وه یه که له وی کاری کرد به لام

پشت نیسه کووری کرد و به ناچار به سوال که ری گه وری کردم. له کولان و خیا بان وله

نیو شو که سانه گوره بووم که پیمان ده‌لین عوام . کریکاران، ده‌ستفروشان، خه‌لکی
 تاواری دیهات و تنانته‌ت دز و چه‌قوکیش و تریاک فروش و ده‌لاله‌کان .

داستان: له نیو شه‌وانه دا گوره بووی بوپه وات لی هات .

موتته‌هم : شه‌ز قه‌زا له م به‌شهی شاخر که زور جار ده‌بوونه‌گوپالی ده‌ستی به‌قه‌ولی
 شیوه " گوره‌پیاوان " دووریم کرد . به‌لام له داوینی شو به‌شه‌دا گوره‌بووم‌که‌به
 همیمت و به‌هیزی بازووی خویان ده‌ژین و کرنوش بو که‌س ناب‌هن . شو که‌سانسه‌ی
 له بی‌شهرافه‌تی دوورن . شه‌وانه‌ی ناغای داستان سوخه‌نگویانه و دیفاعیان لی ده‌کا
 هر شه‌وانه‌ن که هه‌زاران که‌س وه‌کوو باوکی منیان خنکاندوه ، خوینی خه‌لک ده‌که‌نه
 ناو شووشه‌وه ، مالی دزی ده‌کرن و مندالانی خه‌لک ده‌کرن و ده‌فروشن، تریاک و
 هیروئین بلاو ده‌که‌نه‌وه ، به‌لیشاو ژن راه‌گرن و بو شه‌م و شه‌ویان ده‌به‌ن .
 داستان: شیعتیرازم هه‌په .

موتته‌هم : بی ده‌نگ ده‌بی‌یان لینگه که‌وشیک له ده‌مت سره‌وینم ؟ قسم ده‌کرد،
 هر له‌و روژه‌وه زور پرسپاره له میشکم دا ده‌هاتن و ده‌چوون که یه‌کیان شه‌مه بووو
 " چون یه‌کی بیخو و سه‌دان پروانن؟ "

داستان: هر شه‌م پرسپاره دایکی شو جینایه‌تانه‌په که شیوه ده‌پیکه‌ن .

ره‌ئیس: تاوانبارکراو تو ته‌نیا حه‌قت هه‌په دیفاع له خوت بکی .

موتته‌هم : من دیفاعیمک له خوم نیه . من خه‌تایارم .

وه‌کیل: نافه‌رین! نافه‌رین! " الاعتراف بالخطا نصف التوبه . " هه‌زار گوناح و
 یه‌ک توبه .

موتته‌هم : من خه‌تایارم چونکه بی بوار له تاوم دا . خاوه‌ن پاره‌کان من وه‌زا -
 ران که‌سی وه‌ک منیان وه‌ک هه‌ناری تاواری مزی و فری‌یان دان به‌لام من هه‌ولم‌نه‌دا
 ده‌ست بخمه‌مه نیو ده‌ستی شه‌وانه‌ی وه‌ک خومن . له بیرم چوو‌بووه که سواریک به‌ته‌نیا
 توز ناکا و به‌ده‌ستیک چه‌پله لی نادری .

داستان: سه‌یره ! له هه‌زار گوناح و یه‌ک توبه را پیم وا‌بوو ملی دانه‌واندوهه .

موتته‌هم : شتی وا له خه‌ون دا ده‌بینی . راسته ئیستا سه‌ری گوریس به‌ده‌ست
 شیوه‌په و تاوتان به‌جوگه‌دا ده‌روا ، به‌لام ده‌لین له باریک نامینی ده‌وران . گونای
 سووری ئیمروتان که نه‌تجه‌ی ره‌نگی زه‌رد و زاکاوی ئیمه‌په ، روزگاریک کال ده‌بیته‌وه .
 ره‌ئیس: له هه‌لیت و په‌لیت گه‌ری .

وه‌کیل: نکا‌په په‌تی سیداره له ملی خوت نزدیک مه‌که‌وه .

موتته‌هم : ئیمه‌مانان هر له‌و وه‌خته‌وه له باوک و دایکی هه‌زار ده‌بین شه‌م
 په‌تمان له مل دایه . به‌لام فه‌رقی شه‌م په‌ته له گه‌ل په‌تی سیداره شه‌وه‌په‌کنه
 شه‌م‌یان ورده ورده ده‌خنکینی، زووخواو کوژمان ده‌کا . خه‌تای من شه‌وه‌بوو به‌ته‌نیایی
 هه‌ولم دا شه‌و په‌ته له ملم دامالم . شو په‌نده‌م نه‌کرد بووه‌تالق‌ی گویم که ده‌لی :
 " دوو ده‌ست یه‌ک که‌ون هه‌زیان پیک بینن، ره‌گی ده‌رختیش له بن ده‌ردینن . " من
 دلنیا‌م که روزگار وا نامینی . وه‌ختیک پی شیل کراوانی وه‌کوو من زانیان تا بلاو‌سن

سه‌ریان بی کلاوه و ده‌ستیان نایه نیو ده‌ستی یه‌ک، شه‌وچار په‌ته‌که له ملی‌که‌سانی
وه‌ک دا‌دستان نزیک ده‌بیته‌وه . ئیتر قسه‌یه‌کم نیه .
ره‌ئیس: (زه‌نگی ته‌عتیل بوونی دادگا لیده‌دری) دادگا بو شه‌ور کردن ته‌عتیل ده‌بی

(چرکه‌ی سه‌عات - زه‌نگی ده‌ست پیکردنی دادگا)

ره‌ئیس: دادگا ره‌سمی راده‌گه‌به‌نم . مونشی رای هه‌بیته‌تی مونسیفه‌ بخوینه‌وه .
مونشی: به‌نیوی به‌زدانی پاک:

ئیمه‌ هه‌بیته‌تی مونسیفه‌ پاش بیستی قسه‌گانی موته‌هه‌م ، دا‌دخواری دا‌دستان،
شا‌هیدی ژنی کوژرا و ته‌وسیه‌گانی وه‌کیل به‌تاییه‌ت پاش بیستی ئاخیرین دیف‌اعی
موته‌هه‌م ها‌تینه‌سه‌ر ته‌م بروایه‌که موته‌هه‌م بو حکومه‌ت و دین و شیوه‌ی ژبانی
ئیمه‌ خه‌ته‌رناکه و به‌ئانقه‌ست خوالی خوش بوو حاجی کوشتوه . هه‌ر بویه‌ ئیمه‌را‌مان
ئه‌وه‌یه‌که له‌ به‌ر چاوی جه‌ما‌وه‌ر له‌ سیداره‌ بدری.
موته‌هه‌م: ئه‌مرو ئیوه‌ من له‌ دار ده‌ده‌ن. سه‌ی روژ که‌سانی وه‌ک من ئیوه‌ له‌
دار ده‌ده‌ن. دلنیا‌بن سه‌مای ده‌ستتان له‌ ژیر عه‌رزیش دا‌ هه‌ست پی ده‌که‌هه‌م .
دلنیا‌بن!

۶۹/۶/۳۱

ژانی توفانینی نه سبیر

کاکه

کاتی وتیان:
" پی و قه‌ده می

گورپه‌ی تازه‌تان پیروز بی "

رووت و قووت پیم نایه دنیا

له ههریمی گهرم و نه‌میننی نامیزی

نو مانگ به‌سه‌رچووی

دا یکسم را!

ده‌سرازه‌م ههرگیز نه‌دیوو و

له‌دایک بوون

حوکمی حه‌بسی نه‌به‌دم بوو!

داره‌که‌ی به‌ر حه‌وشی مالمان

ده‌به‌ستی لومه و ته‌شهری روح له‌به‌ریکی خاک

نیه!

که‌شنه‌دیت

بسکی پهریشان ده‌کات و

چاویک له‌مانگ ده‌ترووکینی!

ههر کاتیکیش

گفته‌ی با دی

ده‌ستان ده‌کاته‌ناسمان و له‌توقی‌سه‌ر

تا نووکی پی

ده‌بیته‌پارچه‌تاگر و

سه‌مای نه‌فین ده‌خولقبینی!

زور له میژه
دل م بیزاره له سینګم
په پیتا په پیتا
خوی به حه شاری چیمه نتوی
قه لای بی ده رگای دا ده دا و
ده قیژینی بو تا زادی!

لیوه کانم
ده بنه ده روازه و داده خربین
له جریوه ی
نه و وشانه ی
دل بی وچان ده یانکا به مل ریگا دا و
موری "منوع"
موری له عننه ت
له نیو چا وانیان درا وه!

*

هو شه ستیره ی تا سمانی شین
یاری دیرین!
له و روژه وه له دایک بووم
پهک ده ناسین
پهک ده بینین
له پهک تزیک و لیک دوورین!

هر تا ئیستا
تا سه ی لای تو
دنیای بی ده رگا و دیوار و
بی سنوور و ناشنای تو
له روح دا ده زیرینی!
ده مهه وی ده روازه ی لیوم
تیک بشکینم و

لانا وی ده رووتی به ندیم
به رده مه وه به دنیا دا
ده مه هوی بهر بېمه سینګم
باره گای تیک پرووخینم و
کوتری دلم هه لفرینم بؤو دنیا یه ی
قه ده غه ی لی قه ده غه یه و
هه سستی سه ریزیوی ئینسان
نه سنووری
نه چوارچیوه و
نه رووگرتنی بو هه یه

گوتنبرگ - ۸۹/۶/۲۵

کورپه‌ی هیزم

کاکه

کورپه‌ی کی بیگانه له خومم هه‌یه
هه‌ر روزه‌ی سی جار و له‌تیک
له‌گه‌ل جه‌می به‌ره‌به‌یانی و نیوه‌رو
چای ئیواره و شیوی به‌ژانی شه‌وانه
به‌ لالووتی و نات‌ه‌بایی ده‌مدوینی!

هه‌ر له‌ ره‌گ و خوینی خومه و
لیم نامویه!

هینده‌ی هه‌موو شه‌م دنیا‌یه
خوشم ده‌وی
ریزی ده‌گرم
ده‌ی لاوینم
له‌ هه‌ر ده‌قعه‌ی سه‌ع‌تیک‌دا
هه‌شتا جار‌ان بوی ده‌خوینم
تا‌خر...
له‌ خومه و

هه‌ر خومم!

به‌ری ده‌ستم

وا نانا سم!

که چی شه و هدر وهک نه‌مناسی

به‌بر ده‌مما تی‌ده‌په‌ری و دردونگه لیم!

ده‌بیینم چون شه مال شه و مال

دیت و ده‌چی و من نانا سی!

خوم لی ده‌گاته شه‌لما سی

چاوی هه‌رچی شه‌نگوستیله و

ملوانکه‌ی شازاده‌کان و

من نانا سی!

بالا ده‌کا و

لیم ده‌بیته بالاخانه‌ی

عه‌ویقی ناسمان رووشینی "شیکاگو"

"توکیو" و "تاران" و من نانا سی!

ده‌بیته فروکه و که‌شتی،

یان مطب‌نی

رازاوه‌ترین ته‌عامی سه‌ر شه دنیا به و

له‌سه‌ر سفره‌ی خوم به زوریش

دانانیشی!

کورپه‌یه‌کی بیگانه له خومم هه‌به

هدر له ره‌گ و خوینی خومه و

کالتر له گول

له‌لای من پیی نه‌وتراوه!

قه‌ت ده‌ستیکی نازار دانم

به‌بالای‌دا نه‌کیشاوه!

هه‌ر روژ...

که ده‌گه‌مه سه‌ر کار

له باوه‌شم ده‌رده‌په‌ری و

ده‌فری ده‌فری

تا ده‌گاته لای سا‌حه‌ب کار

ده‌نیشی له‌سه‌ر لیوانی و

له و ده‌بیته بزه‌ی شیرین و

له‌منیش ده‌بیته ماندوویی

ناره‌ق رشتن و ژه‌هری مار!

شيعريكي تينوو

هه ستي ناخي شيعريكي تينوو
له ناو هه نسكي تا واره كاندا
ده تويته وه ...
ده روا ت
له درگاي كارگه كان ده دات
هيواي مانگرتن
هيواي راپه رين
ده چنيته وه ...

ولانتی شيعر شه ستيره په که
شه مرو چه ته کان
چون له ت له تي گه ن
شه و بالنده ي خه م
بو شه و شويانه ي برسي په کان ده ژين
ره وانه ده کات
هيچ هي زيک نيه بي گيريه وه ...
شه و جيها نه ي
سبه ي ها وربيان خا وه ني ده بن
شه مرو له ناخي شيعريكي تينوو دا
ره نگ ده داته وه .

صلاح

دانه بران

زور شت هم بوون
لام خوشه ویست بوون و
نه مان
وه گوو خشتی نیو دیواری
خانوه که مان .

زور شوین هم بوون
دل لى یان ده کرایه وه و
بوون به کاول و ویرانه
وه گوو ژوره بچکوله که م
کتیخاننه که ی قووتا بخانه .

زور شت هم بوون
که لام خوش بوون
نیستاش به دل بیریان ده که م
وه ک نیواره گه شته کانی
شه قامی سه رووی شاره که م .

زور که س هم بوون
که به دل خوشم ویستن
وه کئه ستیره له ناسمانی شاره که مدا
ئاوا بوون و
هر به که یان بو شوینک چوون .

هاوری به کی نازیزم بوو
به شنه ی ه وال پرسینی
توزی خه مه کانی ده سوری
ها تن له ویشیان دابریم ،

به لام رایه له ی په یوه ستم
به هم بوویان
به هیزتره له دابران .

شہوار کی شیعردہ لپروم

خوت ون مکہ

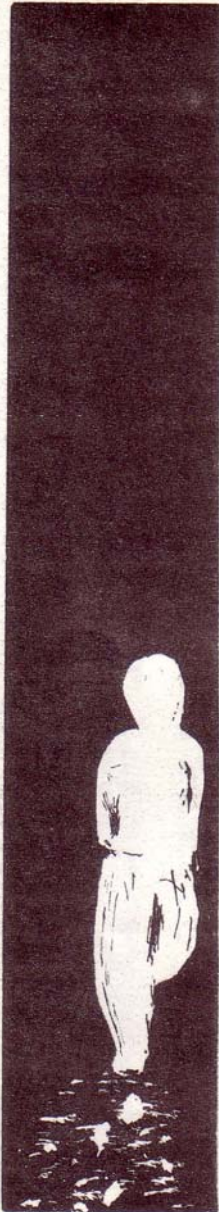
لہ بوسہ ی نازارا دیلم
نہ ہا مہ تی شالوی دہ سیم . بو دینیت
بہ لام ہیشتا ہنگاوہ کان بہردہ وامن
زور بہ سستی . . بہردہ وامن
ریگی چارہ بیک دہ پیون . . .
دہ بیان نلقہ ی بوسہ مہری
ہم و خم و نازاریکم
لہ کہ شکولی خہ وہ کانما ہلگرتوہ
ریگی چارہ بیک دہ پیوم
بہ شہویکی تولانیدا تیدہ پرم
ریگی چارہ بیک دہ پیوم . . .
ریگا ونہ ! ..

تاریکی شہ و
ریگا گانی لہ باوہ شیا حہ شار داوہ .
منی ماندوو
منی نامو

بہرہ و ہر لا ہنگاو دہ نیم
ریگا ونہ . . . و
چہ تہ بوسہ ی بو دانام . . .
ہو نہ و تیشکے ی

لہ قسولایی خوری ناخما دروست دہ بیت
شہ وہ کان دپیت

ریگی سبہ یم نیشان دہ دہ بیت
خوت ون مکہ
سبہ ی دوورہ

شه وه کان هه نگوست له چا وه
بوسه هه یه
چه ته هه یه
باسی سه ی قه ده غه یه
لانشی مان دوو و برسی منیش
سوره له سه ر ریگا برین
به ره و سه ی
خوت ون مه که ...
من ده مه ویت
به سه رها تی ئەم شه وانه
له شیعریکدا بو ها وری بان بگیری مه وه
خوت ون مه که
خوت ون مه که
له ناخما ژانی چه ند زام وروژا وه
من ده مه ویت هه توانی خه وساریژیان کات
خوت ون مه که
من ده مه ویت
وینه یه کی ئەم زیندانه بکیشم
دیواره کان
زه ویه که ی
شیشی به ژه نگ سواغ دراوی
جوان دیار بیت ...
یا دگاری ئەو که سانه ی پیش من ها توون
ناوی خویان
یان چه ند دیری ناو شیعیکیان
له سه رگه چی دیواره که هه لکژلیوه
جوان دیار بیت ...
خوت ون مه که
من ده مه ویت
رقه کانم له مه زیاتر بووژوژیت

گری شیعر تینم بداتی
 ههتا ساردی ئەم زیندانه بیه زینم ...
 خوت ون مه که
 که شکولی یا دگاری تال
 خه رمانیک خه م
 له بهرده متا هه لده ریژم
 من ده مه ویت
 کالای شیعر
 به بالایاندا بیبری ...
 خوت ون مه که
 با ئەم شه و
 شه واره ی شیعر بو خه مه کانم بگیری
 خوت ون مه که
 یا ئەم شه و
 شه واره ی شیعر ...
 بو خه وه کانم بگیری ...
 خوت ون مه که
 خوت ون مه که

صلاح

۱۹۸۷/۷/۱۷

تورکیا زیندانی گه وه ر

شیعرمان بو بینرن

شبعری خوتان یان شبعری شاعیرانی تر.

نامه کانتان ، نه زهرو پیشنیارو ره خه کانتان یارمه تی مان ده کسا
 که "پیشه نگ" هه رچی ده وله مه نددترو پاراوتو به ره و پیش به رین.

به‌هار بزئینه‌وه

هيو

گولم !

به‌سه‌ر چوو وه‌ختی سه‌خله‌ت و به‌هار ، هاته‌وه .

زه‌وی که‌ ئاوسی به‌هار بوو ...

ژیاوه‌ سه‌ر له‌ نوی .

چرو له‌ سه‌ر چرو ، ده‌ری بریوه‌ پیره‌داری نه‌رخه‌وان و

په‌لکه‌کانی خوی، پری شکوفه‌ کرد .

وه‌ نه‌و نه‌مامی دار

- که دوینی نیوه رو ، له چه‌رگی عه‌رزوه هه‌لی بیری سه‌ری -
خه‌ریکی ته‌جره‌به‌ی ژییانی تازه‌یه .

هه‌موو زه‌وی پیره له گول .
شنه‌ی به‌یان و تیشکی خوره تاو
سه‌ما ده‌خاته روحی نیرگس و
گولاله‌کان ،
به‌پول سه‌ما ده‌که‌ن .

به‌لام ژییانی نوی ، به‌هاری نوی ،
په‌روشی خنده‌یه و
چاوه‌روانی پیکه‌نینی تو .
ئه‌گه‌ر ئه‌وه‌ی نه‌بی ،
به‌هار مردوه .

گولم !

به‌ودمی عه‌شقی خوت ، به‌هار بژینه‌وه !
له‌باوه‌شی گره و به‌سیجری پیکه‌نین ،
به‌خیری بینه‌وه .

نه‌وروزی ۱۳۶۹

نا ئيتر ناگه ريپينه وه

شيعريكي ژناني مه عده نچي ئينگلستان -

هيووا له فارسي په وه وه ري گيرا وه

له گل فه سله كاني سال دا ، دنيا ده گهري و ده گوري ،
گل ده پشكوون و هه لده وه رن ،
نا وه دلديران ، ده رژينه رووبارانه وه و
رووباره كان ، ده رژينه ده ريكانه وه ... و
هيز و قوده رت ، ره فيقه كانم ده گوري ،
نا ، ئيتر ناگه ريپينه وه !

هيچ نه ما وه دل به سته ي بين تا كوو بمان گيرينه وه !
له و كاته وه مانگرتنى مه عده نچي په كان كوتايى هات
ژياني نوي ده ستي پيكرد ،
ئيمه ژنان ،

له پاش شه و هموو شتانه ي ديتوومانه و كردوومانه ، گوردراوين ،
ئيمه فير بووين كه دنيا دابهش كراوه و برياري خومانمان داوه !
ئيمه شه ريكمان كردووه و ئيستا بووينه خاوه ني ده نكيكي تازه ،

ده نگیکی نوی .

نا ئیتر ناگه ربینه وه

هیچ نه ماوه دل به سته ی بین تا کوو بمان گیریته وه
کریکاران، مهینه تیان فراوانتر و ژیانیان دژوارتر بووه و
دیواریکی بهرز و بهرین بهره و روویان هه لچنراوه تا پیشی پیشره وییان بگری،
چه نده سهخته کاتیک ژنیک هاوار ده کا :

قاپ شورخانه و ناشه زخانه جی بهک نیه که به بالای شه و برابی !
نا ئیتر ناگه ربینه وه !

هیچ نه ماوه دل به سته ی بین تا کوو بمان گریته وه !
جاری وایه خه لک شه وه قه بوول ناکن ، هینده جاریکیش تی ده گن
که ژن و پیاو مافیکی به کسانیان هه په !

ئیستا که پیم ده لیبی " خوشکی " ، با شتر وایه
له جیاتی شه وه ی دژمان بی ، بهریزی ئیمه په یوه ست بی !
چونکه ئیتر ، نا ، هه رگیز ناگه ربینه وه و

هیچ نه ماوه دل به سته ی بین تا کوو بمان گیریته وه !
کاتیک که پیاو ، رواله تیکی دروینه به خو ده گری و له گه لم ناچپته هیچ گوی ،
بو داهاتوو به کی با شتر ، هیچ هیوا یه ک نامینیت و
بو شه وه ی مافی له ده ست چوو وه ده س بینین ،
هیچ هیوا یه کمان نامینی .

به لام ئیمه ، سه ری هه موو شه و شتانه ی تازه ده سته ی پیکرا بوو دا ده پوشین ،
به ریز و حورمه تیکی نوی ، ده س پی ده که بین ،
له وری په ش دا ...

ته و او ی دا خواهه کانمان وه ده س دینین .
چونکه ئیتر ، نا هه رگیز ناگه ربینه وه !
چونکه ئیتر ،

هیچ نه ماوه دل به سته ی بین تا کوو بمان گیریته وه !

دوو شیعری شاملوو
 ین حسامی کردوویه به کوردی

لیوه کانت شیعی ناسک
 هه موو گه رمه ماچیکی جی ژوان
 ده که نه شهرمیکی وه ها
 که گیاندا ری نیو شه شکه وتان
 بیچیزن پپی ده بنه ئینسان.

○
 دوو خه ته که ی سه ر گونای تو
 غورووری توی تیدا مه یوه و چاره نووسه که ی منیش
 که شه و کردی و شه من کردم
 بی شه وه ی که چا وه روانی به ربه یانیک
 تینی هینا بپته دلم و،
 روو سووری خوم سه ربه رزانه
 له گه ره کی قه حبه خانه ی خرید و فروش
 سه ر به مورو شه تل نه شکا و
 هینا یه وه ...

○
 هه رگیز که سیک وا دلته زین مهرگی نه گرتوه ته با وه ش
 که من چوومه با وه شی ژبان!

چاوه کانت رازی بلیسه ی ناگر و
خوشه ویستیت
سه رکه وتنی تاده میزاد
کاتیک بو شهری چاره نووس ده چی.

وه باو هشت
بسته جیگا یه ک بو ژیان
بسته جیگا یه ک بو مردن
بو خو ده ربا ز کردن له شار
- که چ بیه ره مانه هزار پنجه ی تا وان
بو دا وینی پاکی ناسمان
را ده دیری - .

سه ره تای کیو یه که م به رده
هی ئینسانیش به که مین ژان
من به ندی یه کی سته مگه رم له ناخا بوو
که به زره ی زنجیره کانی ده ست و پیی رانه ده هات -
من یه که مین نیگا که ی تو سه ره تام بوو.

توفان کاتیک که هه لده ستی
له نیو سه مای گه وره ی تو دا
چ شکودار بلویره کانی خوی ده نگیوی،
وه گورانی ده ماری تو
خوره توی تا هه تا پییم لی هه لدینی.

با من وه ها له خه و هه ستم
که گشت گولانه کانی شار
پییم بزنان.

ده سنت ناشتین .
دوستا نیکن یارمه تی دهر
تا دوژمنی
ئیتتر له بیر ببریته وه

نیو چاوانی تو تا وینه یه کی به رزه
گه ش و بلیند
که حهوت خوشکان لیبی دهر وانن
تا له جوانی خویان بگن .

جووتیک بالنده ی بی قه رار له سنگی تو دا ده خوینن .
هاوین له کامه لاره دی
تا تینویتی
فینکایی له ده ماری تا و بگرینی؟

بو شهوی تو له تا وینه دا دهر که وی
ته مه نیکی دوور و دریژ من لیم روانی
به قوولایی هه موو گولوو و دهر یا کان
ئه من گریام .
ئه ی پهری سای له قالبی ئاده می دا
که په بیکه رت ههر به تنها له ژیله موی ناراستی دا ده سووتی
ئه تو ، بوونت به هه شتیکه
بایی دهر باز بوون له دوزه خ .
دهر یا په کی که له خوتا نو قمم ده که ی
هه تا له تا وان و درو
بم شویه وه .

وه به ربه یان به دهستی تو له خهوی شه و راده پهری .

عیشتی هه‌موان

فرمیسک رازه

بزه رازه

عیشق رازه

فرمیسگه‌کی شه و شه‌وه بزه‌ی عیشقم بوو.

چیروک نیم بمگیری یه‌وه
گورانی نیم بملییه‌وه
ده‌نگیکیش نیم که بم بیستی
یان شتیکی وا که بم بینی
یان شتیکی وا که بم زانی

ئه‌من ژانی هه‌موومانم
هاوارم که!

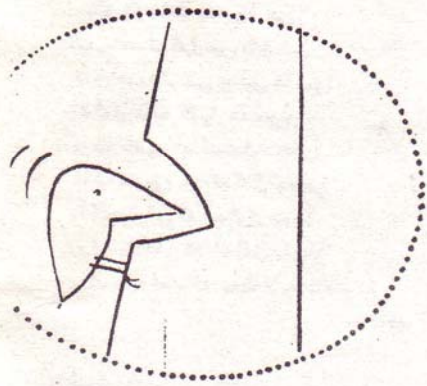
دره‌خت له‌گه‌ل چه‌نگه‌ل ده‌دوی
سه‌وزه‌لانی له‌گه‌ل سه‌حرا
ئه‌ستیره له‌گه‌ل کاکه‌شان
منیش له‌گه‌ل تومه‌ده‌دویم.

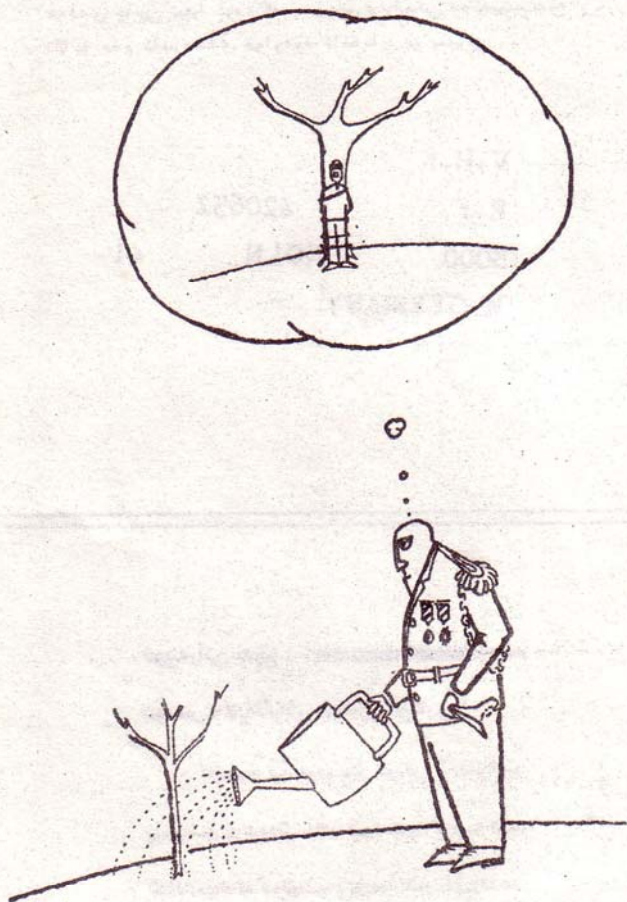
ناوی خوتم پی بلی
ده‌ستت له‌ده‌ستم هالینه
قسه‌ی خوتم پی بلی
دلت له‌دلم وه‌ربینه
من ره‌گه‌کانی تووم ناسیوه
به‌لیوی تو بو هه‌موو لیوه‌کان دواوم و
ده‌سته‌کانت له‌گه‌ل ده‌ستی من نا‌شان.

من له چولگه ی رووناک له گه ل تو گریاوم
بو زیندووان
وه له گورستانی تاریک ده نگم تیکه ل ده نگت کردوه
بو چریکه ی جوانترین سرووده کان
چونکه مردووه کانی نه مسال
له نیو زیندوان له هم موویان عاشقتر بوون.

بینه ده ستت بده به من
ده ستت له گه ل من ناشنان
نه ی دره نگم لی وه دی ها تووا
له گه ل تومه که وا ده دویم
وه ک هه ور که له گه ل توفان
وه ک سه وزه که له گه ل سه حرا
وه ک باران که له گه ل ده ریا
وه ک بالبار که له گه ل به هار
وه ک دره خت که له گه ل جه نگه ل
ده دوی.

چونکه نه من
ره گه کانی توم ناسیوه
چونکه ده نگم
له گه ل ده نگت ناشنایه .

له گه ل دا وای لی بووردن نادره سی کانوونی یارمه تی بو
کوردستان - کولن که له "پیشه نگ" ی ژماره ۱۰ ادا هاتبوو،
هه له ی چاپی تیدا بوو، که به م جوړه راستی ده که پینه وه ،
تکا په به م نادره سه ی خواره وه نامه مان بو بنیرن.

V.H.K

P.F

420652

5000

KOLN

41

W.GERMANY

خوینهرانی به ریز ،

دوستان و لایه نگرانی هونه ری کریکاری !

کانوون بو بهره و پیش بردنی شه رکه کانی،

پیوستی به یارمه تی مالی ئیوه هه به ! به هدر

شه ندازه به ک که ده توانن و له ده ستان دی و له هه ر

ریکایه که وه که بوتان ده کری ، یارمه تی به کاتان به ئیمه

بگه یه نن .

